

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Analýza vývoje podniku ComWa spol. s r. o.
v době hospodářské krize**

**Analysis of business development in ComWa Ltd.
in the period of economic crisis**

Monika Jeslínková

Plzeň, 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza vývoje podniku ComWa spol. s r. o. v době hospodářské krize“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 7.12.2012

.....

podpis autora

Obsah

ÚVOD	6
1 PŘÍČINY, PRŮBĚH A DOPADY HODPODÁŘSKÉ KRIZE	9
1.1 Finanční a hospodářská krize	9
1.1.1 Finanční krize	9
1.1.2 Hospodářská krize	10
1.2 Příčiny a vznik americké hypoteční krize	10
1.3 Průběh a důsledky krize	12
1.3.1 USA 2007 - 2008.....	13
1.3.2 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2007	14
1.3.3 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2007	16
1.3.4 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2008	16
1.3.5 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2008	16
1.3.6 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2009	17
1.3.7 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2009	17
1.3.8 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2010	18
1.3.9 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2010	18
1.3.10 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2011	19
1.3.11 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2011	19
2 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKU	20
2.1 Historie firmy ComWa spol. s r. o.	20
2.2 Vybrané údaje z obchodního rejstříku	21
2.3 Organizační struktura firmy ComWa spol. s r. o.....	21
2.4 Výrobní program	22
2.5 Technické vybavení firmy	22
3 CHARAKTERISTIKA METOD A CÍLŮ FINANČNÍ ANALÝZY	23
3.1 Definice finanční analýzy	23
3.2 Subjekty využívající finanční analýzu	23
3.3 Úloha a zaměření finanční analýzy	24
3.4 Metody finanční analýzy	25
3.4.1 Horizontální a vertikální analýza	27
3.4.2 Analýza cash flow	29
3.4.3 Analýza čistého pracovního kapitálu (net working capital)	29

3.4.4	Poměrová analýza	29
3.4.5	Hodnotová analýza	37
4	ANALYZA VYBRANÉHO PODNIKU.....	39
4.1	Analýza absolutních ukazatelů.....	39
4.1.1	Vertikální analýza rozvahy.....	39
4.1.2	Horizontální analýza rozvahy.....	42
4.1.3	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....	47
4.2	Analýza tokových ukazatelů	51
4.2.1	Analýza výkazu cash flow.....	51
4.3	Analýza rozdílových ukazatelů.....	54
4.3.1	Analýza čistého pracovního kapitálu	54
4.4	Analýza poměrových ukazatelů	54
4.4.1	Analýza rentability	54
4.4.2	Analýza likvidity	61
4.4.3	Analýza aktivity	65
4.4.4	Analýza zadluženosti.....	66
4.4.5	Analýza produktivity.....	67
4.5	Hodnotová analýza	68
4.5.1	Ukazatel EVA	68
5	VYHODNOCENÍ EKONOMICKÉ SITUACE PODNIKU PŘED A V DOBĚ KRIZE.....	70
5.1	Shrnutí o ekonomické situaci 2004 - 2007	70
5.2	Shrnutí o ekonomické situaci 2008 - 2011	70
6	NÁVRH PREVENTIVNÍCH PROTIKRIZOVÝCH OPATŘENÍ	73
6.1	Vize společnosti ComWa spol. s r.o.....	74
6.2	Cíle společnosti ComWa spol. s r.o.	77
6.3	Strategie společnosti ComWa spol. s r.o.....	78
6.4	Analýza prostředí	80
6.4.1	Externí analýza.....	80
6.4.2	Interní analýza	84
6.5	Strategická analýza.....	88
6.5.1	Matice IE	88
6.5.2	Matice TOWS	88
6.6	Výběr optimální strategie	89

6.7	Korekce vize a cílů	90
7	ZÁVĚR	92
8	SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ	94
9	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	96
10	SEZNAM LITERATURY	97
11	SEZNAM PŘÍLOH	100
	ABSTRAKT	106
	ABSTRACT	107

ÚVOD

O krizi se již nemluví pouze ve velkých společnostech mezi manažery, ale protože se dotýká i obyčejných lidí, tak i oni se začali o tuto problematiku zajímat, a proto je téma této práce velmi aktuální.

Krise. Co se vlastně stalo? Kde se vzala? Kdo nebo co ji zapříčinilo? Ovlivňuje pouze některé státy nebo se dostala úplně do celého světa? Tohle jsou jedny z otázek, na které by měly být v této práci nalezeny odpovědi.

Finanční krize způsobila zpomalení ekonomického růstu zemí a byla například i příčinou negativních sociálních důsledků. Ač se ekonomové, manažeři a ostatní odborníci snaží sebe víc, historie dokazuje, že počátek krize nemůže být předem odhadnut. Jediné, co mohou podniky a stát udělat, je být stále ve střehu a počítat s tím, že může přijít odkudkoliv. Pro podnik, který chce ustát hospodářskou krizi, je důležité mít pevný základ ve vybudování pozitivního vnímání a dobrých vztahů se zákazníky, obchodními partnery i ostatním okolím. Vybudování si dobrého jména a pověsti zajistí firmě loajálního zákazníka, který naváže s firmou pevný vztah a bude dlouhodobě realizovat zakázky.

„Cílem každého podniku jako ekonomického subjektu je zlepšování své ekonomické situace tak, aby se co nejdéle udržel na trhu jako konkurenceschopný subjekt. Stejný záměr sleduje kromě vlastníků firmy také mnoho dalších subjektů, jako jsou např. investoři, zaměstnanci, věřitelé, obchodní partneři aj. Pro potřeby všech těchto osob je sestavována finanční analýza, ve které se odráží ekonomická situace podniku.

Samozřejmě, že fungování podniku, nezávisle na druhu jeho činnosti a právní formy, v tržních podmínkách neurčuje jeho schopnost vytvářet dostatečný příjem a zisk. Odhalit tuto schopnost a ocenit výsledky činnosti podniku, jeho složek a pracovníků nám pomáhá právě finanční analýza.

Finanční analýza je tak kvalitní, jak jsou kvalitní zdroje, které má analytik k dispozici. Čím jsou data nutná k vypracování finanční analýzy rozsáhlejší a podrobnější a uzávěrkové dokumenty kvalitněji zpracované, tím se zvyšuje vypovídací schopnost zpracovávaných údajů, tím hlouběji a podrobněji může být analýza provedena.

Finanční analýza nám dává možnost získat nové informace o daném podniku prozkoumáním jeho jednotlivých částí, odhalením jeho předností a nedostatků a také srovnáním jeho samého s podniky s podobným zaměřením. Správné a objektivní vyhodnocení výsledků finanční hospodářské činnosti podniku musí brát v úvahu nejen to, do jaké míry jsou plány splněny, ale také reálné možnosti podniku tyto plány realizovat.

Odborně provedená finanční analýza je schopna dát objektivní odpověď na to, jak by měl podnik co nejefektivněji rozdělit své zdroje, jaká by měla být strategie a taktika podniku v podmínkách silné konkurence a jak určit finanční organizační činnost podniku pro jeho další rozkvět.“¹

Cílem této práce bude odkrýt příčiny poslední známé hospodářské krize, která ochromila svět. Provést finanční analýzu vybraného podniku ComWa spol. s r.o. a zjistit, zda měla krize na firmu nějaký vliv.

Celá diplomová práce povede k cíli zhodnotit finanční a ekonomickou situaci podniku ComWa spol. s r.o. a zhodnotit, zda se na ní nějakým způsobem projeví dopady hospodářské krize. Práce bude rozdělena do šesti hlavních kapitol. V první kapitole bude rozkryt význam slova krize. Bude rozebrána příčina popř. příčiny jejího vzniku a také důsledky, které plynou z jejího působení. Ve druhé kapitole bude charakterizován podnik z hlediska jeho historie, organizační struktury, výrobního programu. Následující kapitola uvede čtenáře do problematiky finanční analýzy, ve které budou charakterizovány její cíle, funkce, uživatelé a podrobněji popsány metody provádění finanční analýzy. Teorie třetí kapitoly bude převedena do praxe v kapitole čtvrté. Zde bude autorka pomocí vybraných ukazatelů analyzovat ekonomickou situaci podniku zvláště pro roky před krizí (2004 – 2007) a situaci v době krize (2008 – 2011). Kapitola pátá bude obsahovat shrnutí a vyhodnocení toho, zda krize společnost ComWa spol. s r.o. ovlivnila a pokud ano, tak do jaké míry a jakým způsobem. Pokud budou následky zanechané krizí na společnosti ComWa spol. s r.o. zásadní, budou navrženy postupy k překonání dopadu krize na chod podniku. Pokud se ukáže, že firma krizi „ustála“, zaměří se poslední kapitola na preventivní protikrizová opatření a možná

¹ JESLÍNKOVÁ, M. Hodnocení ekonomické situace podniku ComWa spol. s r.o. a stanovení návrhu na její zlepšení. Cheb: 2010

doporučení, která by mohla společnost využít k tomu, aby si udržela své postavení na trhu, popř. toto postavení posílila.

Část této práce se opírá o bakalářskou práci na téma „Hodnocení ekonomické situace podniku ComWa spol. s r. o. a stanovení návrhu na její zlepšení“. Bakalářská práce a tato diplomová práce mají stejnou autorku.

1 PŘÍČINY, PRŮBĚH A DOPADY HODPODÁŘSKÉ KRIZE

První kapitola této práce bude zaměřena na krizi, která postihla celý svět a začala ho ovlivňovat v roce 2007. Budou analyzovány příčiny vzniku krize, její průběh a také dopady na různé země, především na ČR.

1.1 Finanční a hospodářská krize

Slovo krize představuje oslabení konjunktury ekonomiky, tedy depresi. Projevuje se vysokou nezaměstnaností, deflací, snižováním produkce atp. Krize může dopadnout na jeden podnik, odvětví, ekonomiku státu, nebo dokonce na ekonomiky celého světa. Rozšíření krize do světa je dáno propojením a závislostí jedné ekonomiky na druhé. (Toman, 2009, s. 1)

Podle různých hledisek rozlišujeme různé druhy krizí. V souvislosti s touto prací budou představeny dvě – finanční a hospodářská.

1.1.1 Finanční krize

Finanční krize je spojena s problémy na finančních trzích, kdy vzniká „neschopnost finančních institucí plnit jednu ze svých základních funkcí, efektivní transfer peněžních prostředků od těch, kteří je vlastní, k těm, kteří mají zájem investovat.“²

Jako příklad finanční krize uvádí Kislingerová americkou bankovní krizi v letech 1980-1995, japonskou finanční krizi (1989-2004), asijskou finanční krizi, která trvala rok (1997-1998), či nejmladší z finančních krizí – americkou hypoteční krizi, která přerostla v globální ekonomickou krizi (2007- ?).

Příčiny finančních krizí jsou různorodé: vysoký zahraniční dluh, podhodnocení aktiv (Japonsko), pokusy držet kurz své měny ve fluktuálním pásmu atp. Mohou trvat několik měsíců (asijská krize) ale i několik dlouhých let (japonská krize).

² HOLANOVÁ, Tereza. *Finanční krize – co je to.* [online] 25.11.2009 [cit. 2012-03-15] Dostupné z: <http://zelvinkaterinka.blog.cz/0911/financni-krize-co-je-to>

1.1.2 Hospodářská krize

Hospodářská krize nastává poté, co se ekonomický systém začne projevovat jako rozkolísaný, nestabilní. Pokud výkon ekonomiky padá déle než 2 roky dostáváme se do období recese. Pokud je tento stav hlubší a delší nazývá se hospodářská deprese. Hospodářská krize se projevuje klesajícím produktem, vysokou nezaměstnaností nebo četnými krachy podnikatelských subjektů. Příčiny této krize spočívají v endogenních (spekulativní bubliny, změny v investicích, zásahy fiskální a monetární politiky, změny v legislativě) či v exogenních (přírodní kalamity, objevy, změny klimatu, války) činitelích (Mrazíková, 2010).

Hospodářská krize má většinou těžší a hlubší dopady do více či všech odvětví, může ovlivnit celosvětovou ekonomiku, trvá zpravidla déle než finanční krize, která zasahuje pouze finanční trh. Dá se říci, že finanční krizí začínají problémy, které se rozrostou do velikosti hospodářské krize.

Krize jsou charakteristické tím, že se na ně nedá připravit. Analytici, specialisté, spekulanti mohou tušit, že se něco děje, ale až když krize opravdu vypukne, dá se přesně analyzovat a podnikat kroky k omezení jejích dopadů. S postupujícím časem jsou jejich důsledky stále silnější, což je spojeno s dobou, kterou jsou krize živeny, než opravdu propuknou.

1.2 Příčiny a vznik americké hypoteční krize

Existuje mnoho názorů na to, co bylo příčinou vzniku krize, která ovlivňuje naše životy ještě dnes. Tyto názory se shodují v jednom, a to v tom, že příčina není jen jedna. V literatuře je možné se setkat s následujícími klíčovými příčinami, které způsobily krizi, jež začala jako lokální krize na hypotečním trhu USA v polovině roku 2007.

Jednou z příčin je role FEDu (Americký federální rezervní fond), který vznikl v roce 1913. Jeho roli v krizi výstižně popisuje Jeffrey Sachs: „Současná globální ekonomická krize je krize, kterou způsobila především bankovní rada Federálního rezervního systému USA během období levných peněz a finanční deregulace v období od poloviny devadesátých let až dosud. Tato politika levných peněz podpíraná regulátory, kteří nebyli schopni regulovat, vytvořila bezprecedentní bublinu hypotečních a spotřebitelských úvěrů v USA a v dalších zemích, které sdílely

americkou politickou orientaci. U kořenů krize byla honba za růstem cen bydlení a cen akcií. Obě ceny se vymkly svým historickým hodnotám.“³

Makroekonomické příčiny lze hledat především v přebytku likvidity, který se odrážel více v růstu cen aktiv, nežli cen zboží a služeb, také v nízkých úrokových sazbách, které podnítily nárůst poskytovaných úvěrů. Vše bylo doprovázeno falešnými iluzemi o trvalém udržitelném makroekonomickém růstu. Lidé žili v dojmu, že růstem hodnoty aktiv se zvýšilo jejich bohatství, a tak začali více utrácet a na svoji spotřebu využívat úvěrových produktů. Finanční trh úvěrů byl deregulován, a proto nebyl důvod všem těmto domácnostem v poskytnutí půjčky vyhovět. „V podmínkách rychle rostoucího objemu úvěrů a současně nízké inflace spotřebitelských cen nepociťovala zvláště americká centrální banka (Fed) zjevně potřebu zpřísnit monetární politiku, což se projevilo v rostoucí nerovnováze na finančních a komoditních trzích.“ (Klvačová 2009, s. 31, Sachs 2008)

Také zavádění finančních inovací a změn na finančních trzích, které naprosto neplnily svoji úlohu pomoci hospodářství světa k větší prosperitě, způsobilo v USA velké ztráty. Do 70. let 20. století fungoval systém úvěrování na zcela jiných principech. Rozhodnutí, zda komerční banka půjčí klientovi peníze, záviselo na její finanční situaci a také na prověrce klienta, zda bude schopen splácet. Od 70. let se kontrola solventnosti zákazníků přenechala počítačovým programům. Bylo dovoleno poskytovat hypoteční úvěry i nebankovními subjekty. S cílem odolat zvyšující se konkurenci začaly finanční instituce nabízet úvěry i klientům, kteří by od konzervativní banky žádný úvěr nedostali, protože nebyly schopny zaručit schopnost pravidelného splácení. Takovéto hypotéky nesou název supprime hypotéky – rizikové hypotéky málo bonitních žadatelů. Banky také začaly vkládat poskytnuté úvěry do společných fondů (poolů) a rozprodávat úvěrová rizika ve formě cenných papírů dalším osobám (investorům kapitálového trhu). Rozptýlení rizika na další subjekty se zdálo být prospěšné – banky se oprostili od rizika nesplacení půjčky a mohly potažmo nabízet ještě více úvěrů. (Klvačová 2009)

Finanční instituce začaly shromažďovat zmíněné rizikové úvěry a přeměňovaly je na tzv. ABS (asset backed securities), což jsou cenné papíry kryté aktivy. Aktivem se stávaly především hypoteční úvěry. Byly vydávány dluhopisy (např. zajištěné dluhové

³ SACHS, Jeffrey. *Boom, Bust and Recovery in the World Economy*. [online] Project Syndicate, 24.10.2008. [cit. 2012-02-15] Dostupné z: <http://www.project-syndicate.org/commentary/sachs146>

obligace CDO), které se prodávaly na finančním trhu. Dluhové cenné papíry se poté dostávaly do bilancí jiných bank a fondů. Emise ABS se v USA mezi lety 2000 – 2006 zvýšila 4x. Banky ve velkém prováděly sekuritizaci, což je proces, při kterém jsou aktiva podobného charakteru (úvěry se stejnou úrokovou sazbou, splatností atd.) seskupována do „balíčků“, ohodnocena ratingem podle svojí rizikovosti a emitována jako dluhový cenný papír. (Klvačová 2009)

Banky sekuritizací snižovaly množství poskytnutých úvěrů, čímž obcházel pravidlo kapitálové přiměřenosti, které spočívá ve zvyšování vlastního kapitálu. Velkou roli v procesu sekuritizace sehrály ratingové agentury, „které, též díky angažovanosti velkých investičních bank, dávaly těmto dluhopisům vysoký rating, a proto je kupovali i konzervativní investoři jako jsou pojišťovny nebo penzijní fondy. Úvěrová rizika tak byla nejen rozptýlena, ale také překryta dobrým ratingem.“⁴

Trh s hypotečními úvěry se rozrůstal. Lidé si začali zvykat žít na dluh. Našetřené úspory z roku 1990 (7% disponibilního příjmu) se v letech 2005, 2006 proměnily v dluhy. Hypoteční úvěry rostly meziročně (2001 – 2006) o cca 10%. Regulace úvěrů a přehled o aktivitách hypotečních agentur podporovaných americkou vládou Fannie Mae a Freddie Mac (Klvačová 2006, s. 32) pak mělo dopad nejen na USA.

1.3 Průběh a důsledky krize

V následujících odstavcích bude popsán průběh krize a její dopady na USA, zemi, ve které vše začalo propuknutím hypoteční krize v roce 2007. Dále bude zaměřena pozornost na dopady krize na světovou ekonomiku a na Českou republiku začínaje rokem 2007, konče rokem 2011.

Podkapitola o průběhu a důsledcích krize je podložena literaturou zmíněnou v textu. Část zaměřená na hodnocení situace v ČR a ve státech mimo USA se opírá především o Zprávy o finanční stabilitě z let 2007 – 2011. Texty jsou dostupné na stránkách ČNB. Údaje o hodnotách HDP, míry inflace a míry nezaměstnanosti v ČR jsou brány z údajů na stránkách Eurostatu.

⁴ HOLMAN, Robert. *Fed americkou ekonomiku nespasí*. [online] Praha: ČNB 21.4.2008. [cit. 2012-03-15] Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2008/cl_08_080421.html

1.3.1 USA 2007 - 2008

Na začátku byla americká hypoteční krize, která propukla v srpnu 2007 na základě příčin uvedených výše. V USA se začal projevovat psychologický faktor. Ten spočívá v tom, že když ekonomické subjekty začnou věřit v negativní vývoj, začnou podle toho také jednat a přizpůsobovat tomu své ekonomické chování. Pokud se tedy ve druhé polovině roku 2007 začaly objevovat zprávy o špatné ekonomické situaci nejen v bankovním, ale i v ostatních sektorech ekonomiky (hlavně automobilový průmysl), nebylo daleko od dalšího postupu krize.

První otřes zažilo USA, když banka Citigroup oznámila v říjnu 2007 ztrátu téměř 60 mld. dolarů. Dalším šokem byl převod investiční banky Bear Stearns pod správu JPMorgan Chase. Tento převod se provedl ve výši 240 mil. dolarů, přesto že o několik měsíců dříve byla hodnota banky 19 miliard dolarů. V průběhu roku se akcie Bear Stearns propadly o 97%. I ostatní velké finanční společnosti jako Goldman Sachs, Lehman Brothers, Merrill Lunch, Morgan Stanley měly velké problémy s propadem kapitalizace na burze. Kurz dolaru klesal vůči všem světovým měnám na své historické minimum. Již na konci roku 2008 se začaly rapidně propadat akciové indexy newyorské burzy. (Toman 2009) Vývoj jednoho indexu (Dow Jones) v roce 2008 můžeme vidět na obrázku č. 1.

Obr. č. 1: Vývoj indexu Dow Jones za rok 2008, 2009

Zdroj: <http://finance.yahoo.com>⁵

⁵ *Dow Jones Industrial Average*. Yahoo! Finance [online]. [cit. 2012-03-10] Dostupné z: <http://finance.yahoo.com/echarts?s=%5EDJI#symbol=^dji;range=20080107,20090102;compare=;indicator=volume;charttype=area;crosshair=on;ohlcvvalues=0;logscale=off;source=undefined>;

Finanční krize zapříčinila krach velkého množství bankovních institucí nejen v Americe ale i v ostatních státech světa. Stejně tak padaly akciové kurzy na všech světových trzích. To bylo způsobeno tím, že finanční systémy nefungují izolovaně každý sám, ale jsou navzájem propojeny, takže vliv na celosvětovou ekonomiku byl v podstatě nevyhnutelný.

„Za kritický bod, kdy se finanční krize přeměnila na celosvětovou ekonomickou krizi, se pokládá polovina září 2008, kdy vláda USA nechala padnout 160 let starou investiční banku Lehman Brothers. Ten samý den bývalá druhá největší investiční banka Merrill Lynch byla nuceně odkoupena bankou Bank of America“⁶

Jedněmi z největších obětí americké hypoteční krize se stali hypoteční giganti Fannie Mae a Freddie Mac, které byly kvůli obrovským pohledávkám ve výši 5,2 bilionu dolarů znárodněné americkou vládou. Na konci roku 2008 se začaly s obrovskými problémy potýkat velké automobilové firmy – Chrysler či Ford.

1.3.2 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2007

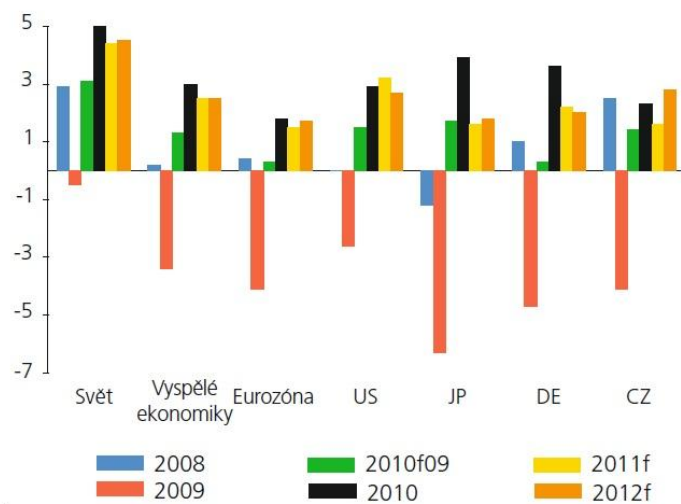
K popisu situace na evropských trzích a v ČR budou využity grafy znázorňující vývoj hospodářského růstu v letech 2008 – 2012, které jsou součástí Zprávy o finanční stabilitě 2010/2011.

⁶TOMAN, Lukáš. *Finanční krize*. [online] 2009. [cit. 2012-03-10] Dostupné z: <http://absolventi.gymcheb.cz/2009/lutoman/Oktava%20-%20SP%20VOS/zaver.html>

Obr. č. 2: Hospodářský růst ve světě a ve vyspělých zemích 2008 - 2012

GRAF II.1

Hospodářský růst ve světě a ve vyspělých zemích
(meziroční růst v %; skutečnost a prognózy z podzimu 2009 a jara 2011)

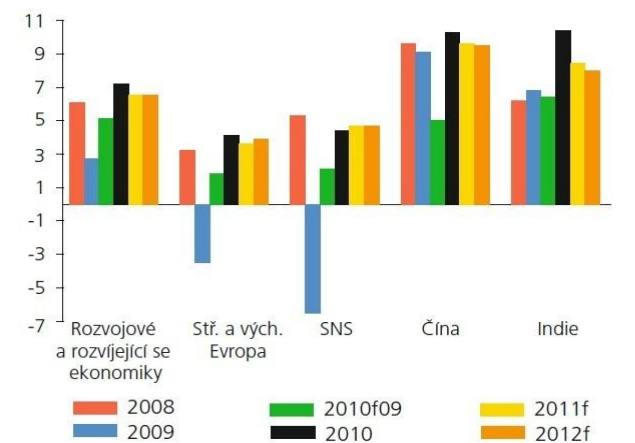
Zdroj: www.cnb.cz

Pozn.: 2010f09 je prognóza pro rok 2010 z října 2009, 2011f a 2012f jsou prognózy z dubna 2011.

Obr. č. 3: Hospodářský růst ve světě a v rozvojových a rozvíjejících se zemích 2008 - 2012

GRAF II.2

Hospodářský růst v rozvojových a rozvíjejících se zemích
(meziroční růst v %; skutečnost a prognózy z října 2009 a dubna 2011)

Zdroj: www.cnb.cz

Pozn.: 2010f09 je prognóza pro rok 2010 z října 2009, 2011f a 2012f jsou prognózy z dubna 2011.

Pokud se přesuneme z USA dále do světa, podle ČNB a její zprávy o finanční stabilitě vyplývá, že makroekonomický vývoj ve světě i u nás v České republice byl v roce 2007 pozitivní. Světová ekonomika jako celek (podle Mezinárodního měnového fondu) vykazovala stejně jako v předcházejícím roce růst o 5%. Od poloviny roku 2007 se začala vyskytovat rizika, ale do vyspělých ekonomik se krize dostala až začátkem roku 2008.

1.3.3 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2007

Ekonomika ČR krizi v roce 2007 v podstatě nepocítila. Její finanční systém byl stabilní a ekonomika byla nastavena pro další růst. Ukazatele finanční analýzy, jako je např. ziskovost či likvidita, rostly. Podniky závislé na exportu ustály kurzový šok, který se projevil ve druhé polovině roku 2007 výrazným zhodnocením české koruny. Na konci roku byl jedním z varovných signálů přicházejících problémů růst inflace. Zmíněný vývoj kurzu může mít negativní vliv pro české firmy, které jsou z velké míry zaměřené na export svých výrobků a služeb. Jde o to, že se zboží pro zahraniční zákazníky stává dražším.

1.3.4 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2008

Makroekonomický vývoj byl velmi silně zasažen negativními vlivy finanční krize s přibližně ročním odstupem od finanční americké krize, tedy až v roce 2008. Celosvětová ekonomika se začala nacházet v recesi kvůli snižování poptávky. Svět se potýkal s rozkolísanými úrokovými sazbami, měnovými kurzy, cenami aktiv. Centrální banky se snažily pomoci intervencemi, ale i tak se nepodařilo obnovit důvěru ve stabilitu finančního systému.

1.3.5 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2008

Na Českou republiku neměla finanční krize v roce 2008 přímý vliv. Nicméně ve druhé polovině roku se začínaly projevovat její nepřímé důsledky. Stabilní finanční systém zaručil České republice silnou výchozí pozici pro vstup do roku, kdy světová ekonomika zažila recesi. Posílení koruny, které bylo patrné od poloviny roku 2007, se změnilo v prudké oslabování od poloviny roku 2008. To mělo samozřejmě dopad na nejistotu v oblasti tržeb pro firmy vyvážející své výrobky do zahraničí.

Podle údajů Eurostatu roste HDP v roce 2008 jen o 3,1%. Nezaměstnanost byla poměrně nízká – 4,4%. Míra inflace stoupla z 3% na 6,3%. Tak vysoká inflace u nás nebyla od roku 1999. Růst způsobovalo zvyšování hlavně cen energií a potravin.

1.3.6 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2009

Ekonomové předpovídali mnohem hladší průběh krize v roce 2009. Jak se nakonec ukázalo, recese byla velmi silná. Došlo totiž k poklesu HDP o 0,6%. Důvodem bylo snížení ekonomické aktivity vyspělých západních zemí. Naopak v zemích rozvojových a rozvíjejících se byl propad aktivity mnohem slabší, přestože rozdíly mezi jednotlivými státy byly značné (viz obr. č. 2 a 3). Mnohé země se kvůli stabilizačním opatřením začaly zadlužovat.

1.3.7 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2009

„Česká ekonomika vstoupila do globální finanční krize a následně recese s poměrně dobrými výchozími podmínkami. Nevykazovala výraznější makroekonomickou nerovnováhu a její finanční systém byl robustní z hlediska solventnosti i likvidity. Globální finanční turbulence se proto v domácí ekonomice projeví v omezené míře a finanční systém zůstal po celou dobu stabilní a nepotřeboval finanční podporu vlády či centrální banky jako v řadě jiných zemí.“⁷ Protože patří ČR k otevřeným ekonomikám, velkou část jejich příjmu tvoří příjmy ze zahraničí, je tedy citlivá na ekonomický vývoj ostatních zemí. Proto se ani jí nemohly zcela vyhnout důsledky krize.

Rapidní snížení poptávky ze zahraničí mělo vliv na pokles průmyslové výroby a následně také snížení HDP. Produkt klesal dle údajů Eurostatu oproti předchozímu roku o 4,7%, čímž se dostal pod úroveň HDP z roku 2007. Pokles výroby byl spojen s nižší potřebou počtu zaměstnanců. V mnoha firmách proto docházelo v roce 2009 ke snižování stavů a propouštění mnoha lidí z pracovního poměru. Hodnota nezaměstnanosti rostla ze 4,4% na 7,3%.⁸ V republice byla velmi nízká inflace, jejíž roční průměr činí 0,6%.

⁷ *Zpráva o finanční stabilitě 2009/2010*. [online] Praha: ČNB, 2010, ISBN 978-80-87225-23-3. [cit. 2012-03-10] Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/FS_2009-2010/FS_2009-2010.pdf

⁸ *Zaměstnanost a nezaměstnanost*. [online] Praha: ČSÚ, [cit. 2012-03-20] Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=PRA1010CU&&kapitola_id=3

1.3.8 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2010

Rok 2010 se stal pro světovou ekonomiku rokem, kdy hospodářství světa začalo rychle oživovat. Růst HDP překonal všechna očekávání. Rozdíl mezi prognózou a skutečným stavem můžeme vidět na obrázku č. 2. Velký pokles HDP v roce 2009, střídá dynamický růst v roce 2010.

Pokud srovnáme vývoj rozvojových a rozvíjejících se zemí, pak se oproti nim vyvíjely vyspělé země včetně České republiky (kromě Německa a Švédska) mnohem pomaleji a ne tak výrazně. V některých státech docházelo ještě k dalšímu snížení (např. ve Španělsku nebo Řecku). V roce 2011 bylo očekáváno zpomalení světového růstu. Důvodem byl předpoklad snížení ekonomické aktivity v EU, kvůli dluhové zátěži privátního sektoru, kde velmi pomalu rostly příjmy. V EU vládlo napětí a strach z dalšího prohlubování dluhové krize.

1.3.9 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2010

Vývoj ekonomiky v ČR již neměl v roce 2010 klesající charakter. Naopak, stejně jako ve světě docházelo k růstu HDP v průměru o 2,7% za rok. Obecně byla na trhu práce stále stejná, spíše horší situace. Z roční míry nezaměstnanosti v roce 2009, která činila 6,7%, se stala hodnota 7,3%.

Jak již bylo zmíněno, Česká republika je exportní země a jedním z jejích hlavních zákazníků je Německo. Není divu, že existuje potenciale riziko vlivu na domácí ekonomiku, když hospodářský růst vykazuje zpomalení jak v SRN, tak v ostatních zemích, které pro ČR představují důležité klienty. Nepříjemným faktorem je pro ČR také začínající rychlé zvyšování cen komodit.

„Situace v sektoru nefinančních podniků se v roce 2010 oproti předchozímu roku znatelně zlepšila zejména díky zvýšení poptávky ze strany zahraničních obchodních partnerů a domácností. Citelné zlepšení vykázaly exportující podniky. Zlepšení v podnikové sféře se zatím příliš nepromítlo do situace na trhu práce a zprostředkovaně do finanční situace českých domácností.“⁹

⁹ *Zpráva o finanční stabilitě 2010/2011*. [online] Praha: ČNB, 2011, ISBN 978-80-87225-23-3. [cit. 2012-03-10] Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2010-2011/fs_2010-2011.pdf

1.3.10 Dopady krize na světovou ekonomiku v roce 2011

Makroekonomické ukazatele se začaly v roce 2011 stabilizovat. Meziroční změna HDP byla ve většině zemí světa kladná.

Na začátku roku 2011 vznikla Evropská rada pro systémová rizika (European Systemic Risk Board, ESRB). Tato rada „má zajistit stabilitu evropského finančního systému jako celku. V případě identifikace zvýšených rizik systémového charakteru může ESRB vydat varování a doporučení vedoucí ke zmírnění rizik.“¹⁰

1.3.11 Dopady krize na českou ekonomiku v roce 2011

Dynamika ekonomické aktivity zpomalila (1,7%), ale HDP byl alespoň kladný. V roce 2012 by měl být růst HDP podobný jako v roce 2011. Pokud by došlo k poklesu HDP eurozóny na 0% a pomalejšímu posilování kurzu české koruny, mohl by HDP dokonce klesnout o 0,4%. Míra nezaměstnanosti klesá a pohybuje se v roce 2011 kolem 6%.

Na závěr této kapitoly o celosvětové hospodářské krizi budou uvedena opatření, která byla provedena vládami jednotlivých států. Velmi výstižné je sdělení Evropské komise z dokumentu **Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění**. „Na potlačení krize byly rozhodným a masivním způsobem použity nástroje politik. Fiskální politika hrála, kde to bylo možné, expanzivní a anticyklickou úlohu; úrokové sazby byly sníženy na historická minima a finančnímu sektoru byla poskytnuta likvidita jako nikdy dříve. Vlády poskytly rozsáhlou podporu bankám buď v podobě záruk, rekapitalizace, nebo odstranění znehodnocených aktiv z rozvahy; dalším hospodářským odvětvím byla poskytnuta podpora z dočasného a mimořádného rámce státní podpory. Všechny tyto kroky byly a nadále zůstávají opodstatněné. Nemohou však být trvalé. Vysoký státní dluh nelze mít po neomezenou dobu. Plnění cílů strategie musí být založeno na věrohodné strategii pro překonání krize, co se týče jednak rozpočtové a měnové politiky a jednak přímé státní podpory hospodářským odvětvím, především finančnictví. Důležité je pořadí těchto kroků z krize.“¹¹

¹⁰ *Finanční stabilita*. [online] Praha: ČNB, [cit. 2012-03-21] Dostupné z http://www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/

¹¹ *Sdělení komise Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění*. [online] Brusel: ČNB 3.3.2010, [cit. 2012-03-25] Dostupné z http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_CS_ACT_part1_v1.pdf

2 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKU

Tato kapitola byla převzata z bakalářské práce „Hodnocení ekonomické situace podniku ComWa spol. s r. o. a stanovení návrhu na její zlepšení“ a doplněna o popis organizační struktury podniku.

2.1 Historie firmy ComWa spol. s r. o.

Firma ComWa spol. s r.o. byla založena před 17 lety v roce 1993 se 100% podílem českého kapitálu. Její statutární sídlo se nachází v malé obci, která leží přibližně 30 km jižně od Plzně, v Roupově. Firma má v současné době dva provozy. V provozu v Roupově se provádějí povrchové úpravy a případné montáže výrobků. Druhý provoz je v Přešticích (v malém městě asi 20 km jižně od Plzně) a je v něm soustředěna kovovýroba a administrativa. Obě dvě provozovny řídí jedna osoba, která zároveň zastává funkci prokuristy, jde o pana Václava Votýpku. Jednatel firmou je Ing. Václav Vacík. Ing. Pavel Fedor¹² zodpovídá za ekonomické oddělení.

Přibližný roční obrat firmy ComWa spol. s r.o. se pohybuje v průměru kolem 80 milionů korun. V letošním roce zde pracuje téměř 90 zaměstnanců.

Firma se od svého vzniku zaměřuje zejména na dodávky zákazníkům ze Spolkové republiky Německo a z druhých zemí západní Evropy, tím pádem přesahuje podíl exportu na celkových tržbách 65%. Mezi nejdůležitější zákazníky patří např. Thyssen-Krupp, Stuttgart, SBA Trafobau, Heiligenstadt, IFS, Bad Honnef.

Veškeré účetní operace týkající se zahraničních měn se přepočítávají na českou měnu ve společnosti ComWa spol. s r.o. denním kurzem ČNB – devizy střed. Veškerý majetek a závazky vedené v cizích měnách se přepočítávají platným kurzem k rozvahovému dni.

Kvalifikovaný tým pracovníků, který má dlouhodobé zkušenosti s dodávkami především na náročný německý trh, disponuje odpovídajícím technickým vybavením. Samozřejmostí je dovoz požadovaných výrobků přímo do firmy zákazníka. V Německém městečku Schönsee je zákazníkům k dispozici obchodní zástupce.

V roce 2005 získala firma certifikát ISO 9001 a ISO 14001.

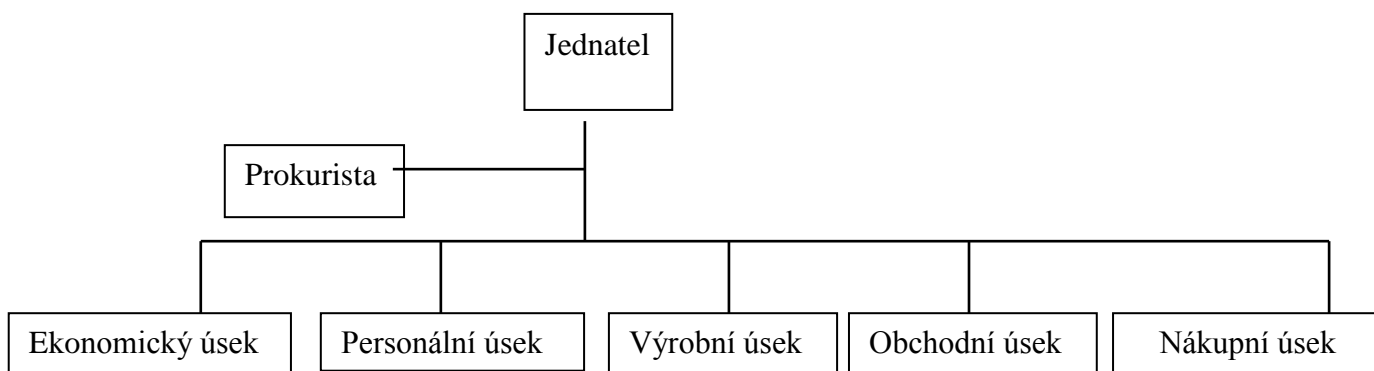
¹² Poskytuje veškeré údaje nutné pro vypracování finanční analýzy.

2.2 Vybrané údaje z obchodního rejstříku¹³

Obchodní firma:	ComWa spol. s r.o.
Sídlo:	Roupov 39, 334 53 Roupov
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Datum zápisu:	24. června 1993
IČ:	48362310
DIČ:	CZ48362310
OKEČ:	287500 Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.
Statutární orgán:	jednatel Ing. Vacík Václav jednatel Vacíková Milada
Dozorčí rada:	není
Základní kapitál:	100 000 Kč

2.3 Organizační struktura firmy ComWa spol. s r. o.

Obr. č. 4: Organizační struktura ComWa, spol. s r.o.

Zdroj: vlastní zpracování

Jednatel firmou je Ing. Vacík, který pověřil svým zástupcem prokuristu Ing. Votýpku. Ve firmě se nachází ekonomický úsek (vedoucí ekonomického úseku, účetní), obchodní úsek (vedoucí obchodního úseku, obchodní manažer), nákupní úsek (nákupce), personální úsek (personalista) a výrobní úsek. Vedoucí výrobního úseku má

¹³ *Oficiální server českého soudnictví.* [online] Praha: Ministerstvo spravedlnosti, Aktualizace 13.01.2012, [cit. 2009-02-01] Dostupné na [www: <http://www.justice.cz>](http://www.justice.cz)

pod sebou vedoucího CNC strojů, technology a směnové mistry. Vedoucí CNC strojů vede programátora a obsluhu CNC strojů. Směnový mistr má na starosti dělníky (svářeči, brusiči, zámečníci atp.).

2.4 Výrobní program

Společnost ComWa spol. s r.o. se specializuje na výrobu přesných plechových dílů a skříněk s možností nabarvení ve vlastní práškové lakovně. Výrobní program obsahuje např. povrchové úpravy práškovými plasty v libovolných barevných odstínech po předchozím odmaštění a nafosfátování povrchu výrobku, výrobu přesných plechových dílů, jako jsou např. skříňky, kryty, rámy a rozvaděčové skříně z ocelového, hliníkového, případně měděného plechu do maximální tloušťky 3 mm. Firma ComWa spol. s r.o. vyrábí jak v malých, tak i ve velkých sériích, což je závislé na požadavcích zákazníka.

ComWa, spol. s r.o. dokáže materiál sekat, ohýbat, odjehlit, nalisovat matice, čepy, šrouby, nýtovat, svařovat, obrousit, opilovat, vyleštit, odmastit, práškovat, atd. Díky kvalifikovanému personálu a modernímu zařízení vznikají kvalitní výrobky.

2.5 Technické vybavení firmy

Vybraná firma ve svých dílnách využívá široké spektrum technického zařízení. Jako příklad uveďme laserový vypalovací stroj TRULASER-3530, CNC vystřihovací lisy TRUMATIC (5000 R, 500 R), svářečí přístroje pro sváření v ochranné atmosféře metodou MIG-MAG (ocelové plechy) a metodou TIG pro sváření hliníkových plechů z nerezové oceli nebo vrtačky a zařízení pro broušení hran a povrchů.

K vytváření 3D modelů (výkresů) využívá strojírenský program 3D CAD systém SolidWorks od společnosti SolidVision.

3 CHARAKTERISTIKA METOD A CÍLŮ FINANČNÍ ANALÝZY

Kapitola týkající se teorie finanční analýzy byla převzata z úspěšné obhájené bakalářské práce autorky této diplomové práce.

3.1 Definice finanční analýzy

Finanční analýzu lze definovat jako činnost, která je důležitou součástí finančního řízení podniku, protože zajišťuje potřebnou zpětnou vazbu mezi předpokládaným účinkem řídicích rozhodnutí a skutečností. Svým předmětem je finanční analýza velmi úzce svázána s finančním účetnictvím, které definujeme jako „proces, který shromažďuje, eviduje, třídí a dokumentuje údaje o hospodaření podniku.“ (Valach, 1999, s. 91). Finanční účetnictví poskytuje účetní výkazy, jako např. rozvahu, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash-flow (přehled o peněžních tocích). Finanční analýza využívá také podklady z oblasti vnitropodnikového účetnictví, ekonomické statistiky, peněžního a kapitálového trhu.

Z hlediska času rozdělujeme finanční analýzu na analýzu, která je založena na datech retrospektivních, tzv. analýza ex post, a na analýzu, která je orientovaná do budoucnosti a která má za cíl stanovit současnou finanční situaci, předvídat, jak se bude podnik v nejbližších letech vyvíjet dál, a také poukázat včas na jeho případné ohrožení, tzv. analýza ex ante.

3.2 Subjekty využívající finanční analýzu

Celá řada interních i externích subjektů se z různých důvodů zajímá o finanční situaci podniku. Následující příklady uživatelů finanční analýzy pomůže tyto zájmy osvětlit.

Investoři, subjekty, které do podniku vložili kapitál (např. akcionáři, vlastníci), využívají finanční informace podniku se zaměřením na kontrolní a investiční hledisko. Z kontrolního hlediska se investoři soustředí především na manažery podniku a posuzují stabilitu a likviditu podniku, disponibilní zisk, zda podnikatelské záměry stávajícího managementu vedou k dalšímu trvání a rozvoji podniku. Z investičního hlediska se posuzuje míra rizikovosti a míra výnosnosti jejich investice, kapitálové zhodnocení, dividendová výnosnost apod.

Informace, které manažeři využívají z finanční analýzy, jim slouží pro dlouhodobé i krátkodobé (operativní) finanční řízení podniku. Dostávají tak povědomí

o finanční situaci podniku, na základě kterého mohou rozhodovat například o získání finančních zdrojů, zajištění optimální majetkové struktury, výběru vhodného způsobu financování této struktury, alokaci volných peněžních prostředků, rozdělování disponibilního zisku atd.

Zaměstnanci podniku se informují o hospodářské a finanční stabilitě podniku, neboť mají zájem o zachování svého pracovního místa a možnost zlepšení mzdových podmínek.

Banky a jiní věřitelé potřebují disponovat co nejvíce informacemi o finanční situaci podniku za účelem správného rozhodnutí o poskytnutí úvěru. Posuzuje se především současná zadluženost podniku, schopnost přijatý úvěr splácet, u úvěrů krátkodobých se zjišťuje likvidita podniku.

Dodavatele zajímá především to, zda bude podnik schopen splácet své závazky. Sledují prosperitu, solventnost a likviditu podniku. Odběratelé potřebují mít jistotu, že dodavatel bude schopen dostát všem svým závazkům.

Konkurence (konkurenční podniky) se zajímá o finanční kvůli srovnání s jejich vlastními výsledky hospodaření. Jde o srovnání např. rentability, tržeb a doby obratu zásob.

Stát a státní orgány se zajímají o finanční situaci podniku z mnoha příčin, např. kvůli zahrnutí do statistických výkazů, kvůli kontrole plnění daňových povinností.

K ostatním subjektům patří např. veřejnost, daňoví poradci, novináři, analytici, odborové svazy, univerzity, krajské a místní orgány státní správy a samosprávy.

3.3 Úloha a zaměření finanční analýzy

Hlavním cílem finanční analýzy je vytvořit podklady pro kvalitní zhodnocení minulé, současné i budoucí finanční situace podniku, následně vyvodit závěry a učinit správné ekonomické a finanční rozhodnutí. Tuto perspektivu samotné účetnictví a účetní výkazy poskytnout nemohou, protože se vztahují pouze k jednomu časovému okamžiku (stavová veličina), nebo k určitému období (toková veličina). Z hlediska finančního řízení zobrazuje účetnictví pouze minulost.

K základním cílům finančního řízení podniku lze podle Růčkové zařadit „především dosahování finanční stability, kterou je možno hodnotit pomocí dvou základních kritérií:

- schopnost vytvářet zisk, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál. Toto kritérium je obecně považováno za nejdůležitější, neboť postihuje podstatu podnikání jako takového. Každý vstupuje do podnikání s myšlenkou zhodnocování peněz, respektive rozšíření vlastního bohatství.

- zajištění platební schopnosti podniku – je sice na první pohled cíl druhotný, nicméně je potřeba si uvědomit, že bez platební schopnosti (a mnoho firem si to vyzkoušelo a vyzkouší) většinou neexistuje možnost firmy nadále fungovat a předznamenává konec podnikatelské činnosti dané firmy.“ (Růčková, 2008, s. 10)

„Účelem a smyslem finanční analýzy je provést, s pomocí speciálních metodických prostředků, diagnózu finančního hospodaření podniku, podchytit všechny jeho složky, případně při podrobnější analýze zhodnotit blíže některou ze složek finančního hospodaření.“ (Valach, 1999, s. 91)

„Finanční analýza nespadá pouze do finančního řízení, ale svůj vliv má také na firmu jako celek; je např. součástí marketingové SWOT analýzy. Objektivně se při zpracovávání finanční analýzy jedná o identifikaci slabin ve firemním finančním zdraví, které by mohly v budoucnu vést k problémům, a silných stránek souvisejících s možným budoucím zhodnocením majetku firmy. Finanční analýza má svůj význam nejen uvnitř firmy, ale také při pohledu zvenčí. Např. vnitřní finanční analýzy ukazují zaměstnancům, kam směřovat hodnocení firemní likvidity nebo možnosti zaměření výroby. Jiným příkladem může být to, že finanční analýzy mohou přicházet zvenčí firmy a mohou podmiňovat úvěrový nebo investiční potenciál firmy. Bez ohledu na původ analýz, jsou jejich nástroje vždy nebo téměř vždy stejné.“ (Růčková, 2008, s. 10)

3.4 Metody finanční analýzy

Při vlastní finanční analýze se postupuje ve třech základních krocích. Nejprve se zanalyzují absolutní vstupní data. Proveďte se o vertikální a horizontální rozbor (bližší popis viz kapitola 3.4.1). Ve druhém kroku jsou vypočítány poměrové ukazatele. V závěru se vyhodnotí tyto poměrové ukazatele a dospěje se ke konečným závěrům, popř. mohou být stanoveny návrhy na zlepšení. (Kislingerová, 2005)

Podle účelu, ke kterému analýza slouží, a dat, která používá, jsou rozlišovány následující analýzy:

1. Analýza absolutních ukazatelů (stavových)
 - a) horizontální analýza neboli analýza trendů
 - b) vertikální analýza neboli procentní rozbor
2. Analýza tokových ukazatelů:
 - a) analýza cash flow (CF)
 - b) analýza tržeb
 - c) analýza nákladů
3. Analýza rozdílových ukazatelů (analýza fondů finančních prostředků)
 - a) čistý pracovní kapitál (ČPK)
 - b) čisté pohotové prostředky
 - c) čistý peněžně-pohledávkový fond
4. Analýza poměrových ukazatelů
 - a) analýza rentability
 - b) analýzy aktivity
 - c) analýza zadluženosti
 - d) analýza likvidity
 - e) analýza produktivity
5. Analýza soustav ukazatelů
 - a) pyramidové rozklady
 - b) komparativně analytické metody
 - c) matematicko-statistické metody
 - d) kombinace metod

Z výčtu metod a postupů finanční analýzy podniku lze usuzovat, že jejich použití a výsledné hodnocení se neobejde bez srovnávání se závěry získanými z dílčích

postupů, bez sjednocení výsledků různých přístupů a konečně bez kvalifikovaného ekonomického posouzení.

3.4.1 Horizontální a vertikální analýza

„Výchozím bodem finanční analýzy je tzv. vertikální a horizontální rozbor finančních výkazů. Oba postupy umožňují vidět původní absolutní údaje z účetních výkazů v určitých relacích, v určitých souvislostech.“ (Kislingerová, 2005, s. 11) Obě tyto metody by měly být prováděny jak v relativních, tak v absolutních číslech.

V případě horizontální analýzy je sledován vývoj vybrané veličiny v čase, nejčastěji ve vztahu k nějakému minulému účetnímu období. V případě kvantifikace meziročních změn může být použito několik postupů. Mohou se využít indexy (tj. o kolik procent se dané položky bilance změny oproti předcházejícímu roku) nebo difference (tj. o kolik se dané položky bilance změny oproti minulému roku v absolutních číslech). Zjišťují se tedy relativní a absolutní změny jednotlivých položek výkazů. Pro horizontální analýzu se využívají data především z účetních výkazů (výkazu zisku a ztráty, rozvahy) nebo z výročních zpráv.

Vertikální analýza sleduje strukturu finančního výkazu vztaženou k nějaké smysluplné veličině (např. k celkové bilanční sumě), to znamená, že se na jednotlivé položky finančních výkazů pohlíží v relaci k nějaké jiné veličině.

V souvislosti s vertikální analýzou se rozlišuje majetková a kapitálová struktura podniku. Majetkovou strukturu představují stálá aktiva, oběžná aktiva a přechodná aktiva. Jako aktivum se v účetnictví myslí majetek, který představuje pro podnik budoucí ekonomický užitek a dá se ocenit penězi. (Synek, 2000). Majetková struktura podniku se odvíjí od předmětu jeho činnosti a od jeho finanční politiky.

Stálými aktivy (dlouhodobým majetkem) rozumíme majetek, který se nespotřebovává najednou, ale opotřebovává se postupně. Míra tohoto opotřebení je vyjádřena odpisy, kterými se hodnota těchto aktiv přenáší do nákladů podniku. Neodepisují se všechna stálá aktiva. Příkladem neodepisovaných stálých aktiv mohou být pozemky (neopotřebovávají se), umělecká díla a sbírky (s přibývajícím časem se zhodnocují), dlouhodobý finanční majetek. Stálá aktiva se dělí na **dlouhodobý hmotný majetek**, mezi který lze zahrnout např. pozemky, budovy, stavby, soubory movitých věcí (počítače, dopravní prostředky, stroje), dále pak na **dlouhodobý nehmotný**

majetek, což jsou ocenitelná práva (např. know-how, licence), software. Posledním je **dlouhodobý finanční majetek**, za který jsou považovány cenné papíry, podíly apod.

Oběžná (krátkodobá, běžná) aktiva představují majetek, který se nespotřebovává najednou, ale postupně, popř. proces jeho přeměny nepřesáhne jeden rok. Mezi tato aktiva řadíme zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, finanční majetek a peněžní prostředky.

Do majetkové struktury podniku patří také přechodná aktiva neboli časové rozlišení (Sedláček, 2007), která zahrnují jak přechodná aktiva, tak i případnou ztrátu z hospodaření.

Vedle majetkové struktury podniku rozlišujeme kapitálovou strukturu podniku, která vypovídá o tom, jak byla aktiva financována, představuje zdroj, původ a finanční krytí majetku. Podle původu (vlastnictví) kapitálu ho dělíme do tří základních skupin na kapitál vlastní, kapitál cizí a kapitál přechodný.

Vlastní kapitál je kapitál, který do podniku vložil sám podnikatel, nebo skupina podnikatelů. Podíl vlastního kapitálu je ukazatelem finanční nezávislosti podniku. Do vlastního kapitálu zahrnujeme základní kapitál – peněžní a nepeněžní vklady společníků do společnosti. Kapitálové fondy, které jsou tvořeny kapitálovými vklady (dary, dotacemi), nezvyšují základní kapitál. Do kapitálových fondů patří i tzv. emisní ážio (rozdíl mezi emisní a jmenovitou cenou akcií). Do vlastního kapitálu patří dále fondy ze zisku (např. rezervní fond), nedělitelný fond (tvoří jej družstva), statutární fond a ostatní fondy, dále výsledek hospodaření běžného období (zisk nebo ztráta) a nerozdělený zisk (či neuhrazená ztráta) minulých období.

Cizí kapitál, jsou dluhy podniku vůči věřitelům, které musí podnik v budoucnosti splatit, navýšené o cenu za tento zdroj krytí, o úroky. Do cizího kapitálu zahrnujeme rezervy, které jsou vytvářeny za určitým účelem (na opravy), nebo mají obecný charakter (na rizika a ztráty z podnikání). Další součástí cizího kapitálu jsou dlouhodobé závazky, které tvoří závazky se splatností delší než 1 rok (směnky k úhradě). Krátkodobé závazky tvoří závazky, které mají splatnost kratší než 1 rok a jsou to např. nezaplacené faktury, půjčky, nevyplacené mzdy. Do kapitálové struktury podniku patří také přechodná pasiva neboli časové rozlišení (Sedláček, 2007), která vznikají v důsledku zásady nezávislosti účetních období.

3.4.2 Analýza cash flow

„Cash flow je možné charakterizovat jako pohyb peněžních prostředků (jejich přírůstek a úbytek) podniku za určité období v souvislosti s jeho ekonomickou situací.“ (Valach, 1999, s. 84). Ukazuje nám tedy reálné peněžní toky v podniku. Výkaz CF je členěn zpravidla na 3 základní části, a to na CF z provozní činnosti (hlavní činnosti podniku přinášející výnosy), z investiční činnosti (dává informaci o míře investování do stálých aktiv) a z finanční činnosti (promítá změny ve výši a struktuře kapitálu firmy). Výkaz CF je sestavován přímou, nebo nepřímou metodou. Přímá metoda spočívá ve sledování skutečných příjmů a výdajů, nepřímá metoda se zakládá na transformaci HV o nepeněžní operace.

Analýza CF slouží k hodnocení finanční stability podniku a pomáhá objasnit příčiny změn stavu peněžních prostředků.

3.4.3 Analýza čistého pracovního kapitálu (net working capital)

Analýza ČPK je nejužívanější analýza rozdílových ukazatelů. Pojem „čistý“ vyjadřuje, že kapitál je očištěn od oběžných aktiv, která jdou použít pouze k úhradě splatných krátkodobých závazků. Pojem „pracovní“ vyjadřuje pružnost a disponibilitu s tímto majetkem. ČPK se vypočítá jako rozdíl celkových oběžných aktiv a celkových krátkodobých závazků. Tento rozdíl má vliv na solventnost podniku. Pokud má podnik více oběžných aktiv než krátkodobých závazků, můžeme soudit, že má dobré finanční zázemí a je likvidní. „ČPK představuje finanční polštář, který podniku umožní pokračovat ve svých aktivitách i v případě, že by ho potkala nějaká nepříznivá událost, jež by vyžadovala vysoký výdej peněžních prostředků.“ (Sedláček, 2007, s. 36).

3.4.4 Poměrová analýza¹⁴

V kapitole 3.4.1 byla řeč o horizontální a vertikální analýze. Tyto dvě analýzy charakterizují vývoj jedné veličiny (např. položky rozvahy), a to v čase nebo ve vztahu k jedné vztažné veličině. Na rozdíl od poměrové analýzy, která charakterizuje vztah mezi dvěma nebo více ukazateli, a to pomocí jejich podílu a porovnává je mezi sebou. Poměrové ukazatele, mezi které patří např. ukazatel rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity, jsou nejrozšířenější metodou finanční analýzy, protože lze s jejich pomocí

¹⁴ Pro tuto kapitolu bylo využito více zdrojů: Sedláček, 2007, Valach 1999, Kislingerová, 2005

rychle a bez větších nákladů zjistit informace o základních finančních charakteristikách podniku.

Výhodami poměrové analýzy je to, že lze s pomocí jejich ukazatelů provádět trendovou analýzu (analýzu vývoje finanční situace podniku v čase), komparativní analýzu (prostorovou analýzu, která porovnává více podobných podniků navzájem). Ukazatele mohou sloužit také jako vstupní údaje pro složitější matematické modely, které pak hodnotí rizika a předvídají budoucí vývoj, klasifikují stavy a popisují závislosti mezi danými jevy. V následujících odstavcích budou podrobněji rozebrány vybrané ukazatele poměrové analýzy.

3.4.4.1 Analýza rentability

Ukazatel rentability (neboli ukazatel výnosnosti, ziskovosti, profitability ratios) je nejvyužívanější ukazatel, protože informuje o účinnosti působení kapitálu, který byl do podniku vložen. Jde o ukazatel, který měří schopnost podniku vytvářet nové zdroje. Obecně lze rentabilitu definovat jako poměr zisku a vloženého kapitálu:

$$\frac{\text{zisk}}{\text{vložený kapitál}}$$

Ukazatele rentability využívají dvou základních zdrojů dat a informací – velikost kapitálu z rozvahy a velikost zisku z výkazu zisku a ztráty. Rozdíl mezi jednotlivými ukazateli rentability spočívá v tom, jaký kapitál (celkový, vlastní, dlouhodobě investovaný) bude dosazen do jmenovatele a také jaký zisk (EBIT – zisk před úhradou nákladových úroků a daně z příjmu); EBT – hospodářský výsledek snížený o úroky; EAT – čistý zisk; zisk po zdanění navýšený o úroky po zdanění) bude v čitateli.

Výběr kategorie zisku je závislý na účelu využití analýzy a na jejím uživateli. Stručný přehled o tom, jaký druh zisku má být kdy použit, dává tabulka č. 1.

Tab. č. 1: Kategorie zisku a jejich vlastnosti

Kategorie zisku	Předpoklady	Výhody	Nevýhody
Hrubé rozpětí	Měření výkonnosti výroby má největší význam.	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětluje efektivnost výroby – pokud je použito pro srovnávání, ignoruje rozdíly ve finanční a organizační struktuře 	<ul style="list-style-type: none"> – ignoruje správní a finanční režii – kalkulace nákladů na prodej výrobků a zboží mezi konkurencí se může lišit a krýt skutečné výsledky
EBIT	Finanční struktura a daně přesahují rozsah pravomocí rozhodujícího subjektu.	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětluje účinnost řízení – identifikuje efektivní řízení, pokud management neovlivňuje fin. strukturu a daně – lze jej využívat pro zjištění konkurentů, kteří mají podobné systémy výroby a řízení 	<ul style="list-style-type: none"> – ignoruje efekty možných daňových efektů vyplývajících z použití cizího kapitálu
EBT	Management nemůže ovlivňovat daňovou povinnost.	<ul style="list-style-type: none"> – zohledňuje skutečnost, že řízení finanční struktury má vliv na výkonnost 	<ul style="list-style-type: none"> – ignoruje snahy managementu snižovat investice prostřednictvím úvěrů nebo mezinárodních operací
EAT	Management má urč. kontrolu nad úrokovými náklady a daň. povinností.	<ul style="list-style-type: none"> – zjišťuje efektivnost řízení daňových a úrokových nákladů a efektivnost výroby a řízení jako celku 	<ul style="list-style-type: none"> – činí management odpovědným za změny úrokových sazeb a daní

Zdroj: Sůvová, Srpová, 1999, s. 94

Nejpoužívanějšími ukazateli rentability jsou následující:

1. ROA (return on assets) – ukazatel rentability celkových vložených aktiv

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva}$$

Ukazatel, označovaný také jako ukazatel míry výnosu na aktiva nebo ukazatel návratnosti aktiv, poměřuje zisk s celkovými aktivy bez ohledu na zdroj financování aktiv. Pokud bude v čitateli EBIT, pak se měří hrubá produkční síla aktiv firmy před odečtením daní a nákladových úroků. Tento ukazatel je vhodný při porovnávání firem s různými podmínkami zdanění a s rozdílnou strukturou podnikového kapitálu.

Pokud chceme poměřit vložené prostředky se ziskem i s úroky, které vyplácíme věřitelům, dosadíme do čitatele čistý zisk po zdanění zvýšený o zdaněné úroky:

$$\text{ROA} = \frac{\text{čistý zisk} + \text{úroky} (1 - \text{sazba daně})}{\text{aktiva}}$$

Zahrnutím úroků do nákladů snižujeme zisk a tím dochází také ke snížení daně z příjmů. Cena cizího kapitálu je tak nižší než smluvený úrok, a to o tuto ušetřenou částku daně.

2. ROE (return on common equity) – ukazatel rentability vlastního kapitálu

$$\text{ROE} = \frac{\text{EAT}}{\text{vlastní kapitál}}$$

ROE neboli ukazatel výnosnosti vlastního kapitálu, návratnosti vlastního kapitálu, hodnotí, jaký výnos přináší kapitál investovaný vlastníky (akcionáři, společníky a dalšími investory) a zda tento výnos odpovídá investičnímu riziku. Pro investory je důležité, aby byl ROE vyšší než úroky obdržené při jiné formě investování (např. obligace, termínované vklady).

3. ROS (return on sales) – ukazatel rentability tržeb

$$\text{ROS} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Do čitatele lze dosadit např. zisk před zdaněním. Jmenovatel představuje tržní ohodnocení výkonů podniku za určité časové období, kterým může být rok, měsíc, týden či den. Pro použití ukazatele ke srovnání různých firem je třeba vyloučit zkreslující vlivy rozdílné kapitálové skladby a upřednostnit provozní zisk EBIT.

4. 1-ROS – ukazatel nákladovosti

$$1-\text{ROS} = 1 - \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} = \frac{\text{tržby} - \text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Celkové náklady jsou v tomto vzorci vyjádřeny jako rozdíl tržeb a zisku. Nákladovost tržeb můžeme vypočítat i přímo jako podíl nákladů a tržeb (i pro různé nákladové druhy).

3.4.4.2 Analýza aktivity

Ukazatele aktivity neboli ukazatele řízení aktiv měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Pokud má podnik aktiv více, vznikají mu náklady zbytečné a tím i nižší zisk. Na druhou stranu, pokud jich má nedostatečné množství, vzdává se podnikatelských příležitostí a přichází o výnosy, které by mohly z těchto potencionálně

výhodných příležitostí vzejít. Tyto ukazatele vyjadřují vázanost kapitálu v různých formách aktiv, rychlost obratu nebo dobu obratu (doba vázanosti aktiva se uvádí ve dnech). Nejčastěji je sledován obrat zásob, pohledávek a aktiv.

Následující ukazatele aktivity jsou těmi nejpoužívanějšími.

1. Ukazatel obratu celkových aktiv (total assets turnover ratio)

$$\text{obrat celkových aktiv} = \frac{\text{roč. tržby}}{\text{aktiva}}$$

Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát se aktiva obrátí za dané časové rozpětí (rok). Pokud se aktiva využívají méně než počet obrátek celkových aktiv (zjištěný jako oborový průměr), měl by podnik zvýšit tržby nebo odprodat některá aktiva. Ukazatel obratu lze využít nejen u celkových aktiv, ale i u stálých nebo oběžných aktiv podniku.

2. Ukazatel doby obratu aktiv

$$\text{doba obratu aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{roč. tržby}}$$

Ukazatel vyjadřuje dobu (počet dnů), po kterou jsou aktiva vázána v podniku. Tento ukazatel lze vypočítat i pro jednotlivé druhy aktiv (celková aktiva, stálá aktiva, oběžná aktiva) zvlášť.

3. Ukazatel doby obratu pohledávek (average collection period)

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{obchodní pohledávky}}{\text{denní tržby na fakturu}}$$

Tento ukazatel udává průměrnou dobu splatnosti pohledávek. Počítá se jako průměr pohledávek z obchodního styku vydělený průměrem denní tržby na fakturu. Ukazatel se může porovnávat s běžnou platební podmínkou, při které podnik fakturuje zboží. Pokud je delší než běžná doba splatnosti, obchodní partner neplatí své závazky včas. Čím vyšší je tento ukazatel, tím více se zvyšuje riziko, že se podnik dostane do tzv. druhotné platební neschopnosti, tedy nebude schopen splácet svoje závazky.

4. Ukazatel obratu pohledávek

$$\text{obrat pohledávek} = \frac{\text{denní tržby na fakturu}}{\text{obchodní pohledávky}}$$

Jde o převrácený ukazatel doby obratu pohledávek, který určuje rychlost obratu pohledávek. Jinými slovy, jak rychle se přemění pohledávky na peněžní prostředky.

3.4.4.3 Analýza zadluženosti

Ukazatele zadluženosti hodnotí vztah mezi vlastními a cizími zdroji financování a zabývají se vztahem mezi dlouhodobým fungováním firmy a její schopností plnit svoje závazky. Používání cizích zdrojů má vliv na výnosnost kapitálu i na riziko. Poměr cizího a vlastního kapitálu je v různých zemích i v různých podnicích s rozdílnou činností odlišný. Obecně platí, že vlastní kapitál má být vyšší než cizí, protože cizí kapitál je nutné splácet. Analýza zadluženosti není pouze negativní charakteristika podniku, protože pokud ukazatel roste, může se zlepšovat celková rentabilita a tím dochází i k vyšší tržní hodnotě podniku, samozřejmě se zároveň zvyšuje riziko finanční nestability.

K analýze finanční závislosti se využívají např. následující ukazatele.

1. Ukazatel celkové zadluženosti (debt ratio)

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Čím je tento ukazatel, nazývaný také ukazatelem dluhu na aktiva nebo koeficientem napjatosti, nižší, tím je větší podíl vlastního kapitálu a podnik je tak méně závislý na cizím kapitálu a tím větší má důvěru u věřitelů. Na druhou stranu majitelé podniků preferují tento ukazatel nižší, protože vlastní kapitál je dražší než cizí kapitál. Tento ukazatel roste lineárně do 100%.

2. Kvóta vlastního kapitálu (equity ratio)

$$\text{kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Tento ukazatel je doplňkem ukazatele celkové zadluženosti. Součet obou ukazatelů je roven jedné. Ukazatel vyjadřuje vybavenost podniku vlastním kapitálem, jeho finanční nezávislost.

3. Koeficient zadluženosti (debt to equity ratio)

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Tento ukazatel vyjadřuje míru zadluženosti podniku se stejnou vypovídací schopností jako celková zadluženost. Tento koeficient roste exponenciálně až k ∞ .

Převrácená hodnota tohoto ukazatele se označuje jako míra finanční samostatnosti podniku.

4. Ukazatel úrokového krytí (interest coverage)

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}}$$

Úrokové krytí dává analytikovi informaci o tom, kolikrát je vyšší zisk než zaplacené úroky, jinými slovy určuje schopnost podniku splácet přijaté úvěry, či přijímat nové úvěry. Výše úroku (fixní náklad) a jeho podíl na zisku je důležitý ukazatel finanční stability a celkové jistoty podniku. Pokud by byl ukazatel rovný jedné, bylo by potřeba na zaplacení úroků celý zisk a na akcionáře by nezbylo nic. Převrácená hodnota ukazatele se nazývá úrokové zatížení a je doplňkem k hodnocení výnosnosti.

3.4.4.4 Analýza likvidity

Ukazatele likvidity jsou svázány, resp. navazují na ukazatele finanční zadluženosti. Likviditou rozumíme souhrn všech potenciálně likvidních prostředků, kterými podnik disponuje pro úhradu svých závazků. V souvislosti s likviditou je možné setkat se s pojmem solventnost. „Solventnost je obecná schopnost podniku získat prostředky na úhradu svých závazků.“ (Valach, 1999, s. 108) Jde o relativní přebytek aktiv nad závazky. „Likvidita je momentální schopnost uhradit splatné závazky. Je měřítkem krátkodobé nebo okamžité solventnosti. Likvidnost je jednou z charakteristik konkrétního druhu majetku. Označuje míru obtížnosti transformovat majetek do hotovostní formy.“ (Valach, 1999, s. 108) Aby byl tedy podnik solventní, musí být likvidní. Ukazatele se dělí podle likvidnosti jednotlivých položek aktiv.

Typickými představiteli ukazatelů likvidity jsou následující čtyři.

1. Ukazatel běžné likvidity (current ratio)

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Běžná likvidita (mobilita, běžná míra, celková likvidita) určuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Jinými slovy, kolikrát by podnik uspokojil své věřitele, kdyby změnil všechna oběžná aktiva v jednom okamžiku v hotovostní peníze. Protože věřitelé podstupují riziko, že jejich závazky nebudou splaceny, umožňuje jim tento ukazatel udělat si představu o tom, do jaké míry jsou

jejich krátkodobé investice chráněny hodnotou aktiv jejich obchodního partnera. Čím je ukazatel běžné likvidity vyšší, tím lépe. Vypovídací schopnost ukazatele závisí na struktuře aktiv a na druhu odvětví podnikání. U zásob je důležitá jejich velikost a je nutné, aby byly správně oceněny. U pohledávek se pak posuzuje, zda je již překročena doba splatnosti, nebo jsou už některé pohledávky nedobytné. Hodnota ukazatele by měla být vyšší než 1,5.

2. Ukazatel pohotové likvidity (quick ratio)

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběběž aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tento ukazatel vylučuje část oběžných aktiv, a to ty nejméně likvidní, kterými jsou zásoby (materiál, polotovary, hotové výrobky atd.). V čitateli budou zahrnuty jen následující položky: peněžní prostředky (v hotovosti, na bankovních účtech), krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky očištěné od těch pochybných a nesnadno vymahatelných. Z analytický důvodů se doporučuje porovnávat mezi sebou běžnou a pohotovou likviditou. Pokud je pohotová likvidita podstatně nižší než běžná, mají zásoby ve struktuře aktiv přílišnou váhu. Pohotová likvidita podniku by měla být vyšší než jedna.

3. Ukazatel okamžité likvidity (cash ratio)

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty}}{\text{okamžitě splatné závazky}}$$

Ukazatel okamžité likvidity vyjadřuje schopnost podniku uhrazovat své právě splatné dluhy. V čitateli mají svoje místo peněžní prostředky v hotovosti a na běžných účtech a jejich ekvivalenty (např. volně obchodovatelné krátkodobé CP, splatné pohledávky, směnečné dluhy a šeky). Hodnota tohoto ukazatele by měla být vyšší než 0,2.

3.4.4.5 Analýza produktivity

Analýza produktivity může obsahovat několik ukazatelů (např. produktivita práce z přidané hodnoty, průměrná mzda, produktivita práce z tržeb), které podávají informaci o výkonnosti podniku ve vztahu k nákladům na zaměstnance. V této práci je zaměřena pozornost na ukazatel přidané hodnoty na zaměstnance.

1. Ukazatel přidané hodnoty na zaměstnance

$$\text{Přidaná hodnota za zaměstnance} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{počet zaměstnanců}}$$

Ukazatel podává informaci o velikosti průměrné přidané hodnoty, kterou vyprodukoval jeden zaměstnanec.

3.4.5 Hodnotová analýza

Hodnotové ukazatele výkonnosti hodnotí výši dosaženého ekonomického zisku. Pokud totiž firma vykazuje kladný hospodářský výsledek, nemusí dosahovat kladného ekonomického zisku. Ekonomický zisk v sobě zahrnuje nejen explicitní náklady (účetní náklady), které jsou zachyceny ve výkazu zisku a ztráty a představují případy nákladů, které vykazujeme v účetnictví. Tento zisk zohledňuje i tzv. implicitní náklady (jinými slovy náklady obětované příležitosti, oportunitní náklady), které představují náklady na vlastní kapitál. Ekonomický zisk je přebytek výnosů, které firmě zůstanou po splacení služeb výrobních faktorů včetně vlastního a cizího kapitálu. Představitelem této analýzy je např. ukazatel EVA – ukazatel ekonomické přidané hodnoty.

3.4.5.1 Economic Value Added (EVA)¹⁵

Ukazatel EVA představuje absolutní částku zvýšení hodnoty vlastnictví vlastníků podniku a je rozhodující pro hodnocení podniku investory. Ukazatel měří výkonnost podniku pomocí ekonomického zisku.

Ekonomický zisk je pak definován jako výdělek, který přesahuje náklady (požadovanou výnosnost) kapitálu. Tyto náklady zahrnují jak časovou hodnotu peněz, tak přírůžku za riziko.

Dalším možným způsobem výpočtu EVA je:

$$\text{EVA} = \text{VK} * (\text{ROE} - n_v)$$

kde:

VK je vlastní kapitál;

ROE je rentabilita vlastního kapitálu, tedy $\text{ROE} = \text{ČHV}/\text{VK}$,

¹⁵ Převzato z: VACÍK, Emil. *Prezentace k předmětu KPM/SMA*. [online] Plzeň: ZČU 2011, [cit. 2012-02-08]
Dostupné z: <http://www.portal.zcu.cz>

n_v jsou náklady vlastního kapitálu.

$$n_v = R_d + r_{LA} + r_P + r_{FS} + r_{FST}$$

kde:

R_d ... bezriziková míra výnosnosti

r_{LA} ... prémie za likviditu akcií

$$r_{LA} = (3 - VK)^2 / 1,682$$

$$VK > 3 \text{ mld. Kč} \rightarrow r_{LA} = 0\%$$

$$VK < 100 \text{ mil. Kč} \rightarrow r_{LA} = 5\%$$

r_P ... prémie za podnikatelské riziko (v závislosti na ROA)

$$r_P = (ROA_{\theta} - ROA)^2 * 10 / ROA_{\theta}^2$$

$$ROA > ROA_{\theta} \rightarrow r_P = 0\%$$

$$ROA < 0 \rightarrow r_P = 10\%$$

r_{FS} ... prémie za riziko finanční nestability (podle ukazatele běžné likvidity)

$$r_{FS} = (150 - BL)^2 / 250$$

$$BL > 150\% \rightarrow r_{FS} = 0\%$$

$$BL < 100\% \rightarrow r_{FS} = 10\%$$

r_{FST} ... prémie za riziko z finanční struktury (podle ukazatele úrokového krytí)

$$r_{FST} = (3 - UK)^2 * 10 / 4$$

$$UK > 3 \rightarrow r_{FST} = 0$$

$$UK < 1 \rightarrow r_{FST} = 10\%$$

ROA_{θ} – oborový průměr

Mohou nastat tři situace:

$EVA > 0 \Rightarrow$ firma produkuje více, než činí náklady vynakládané na kapitál.

$EVA = 0 \Rightarrow$ firma přesně uspokojuje očekávání vlastníků;

$EVA < 0 \Rightarrow$ firma netvoří plánovanou hodnotu.

4 ANALYZA VYBRANÉHO PODNIKU

V této části práce budou provedeny konkrétní výpočty zvolených ukazatelů u vybraného podniku ComWa spol. s r.o. Ve finanční analýze se vychází z účetních výkazů společnosti ComWa spol. s r.o. (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz CF) za období 2004–2011. Výpočty a komentáře z období 2004 – 2007 vychází z bakalářské práce „Hodnocení ekonomické situace podniku ComWa spol. s r. o. a stanovení návrhu na její zlepšení“.

K výpočtům a také ke konstrukci tabulek a grafů byl využit program Microsoft Excel. Při srovnání některých ukazatelů s oborovým průměrem byly využity souhrnné údaje zpracovatelského průmyslu podle CZ-NACE¹⁶.

Budou hodnoceny vždy zvlášť roky před krizí (2004 – 2007) a poté roky krize (2008 – 2011). V následující kapitole bude pak provedeno shrnutí a zhodnocení, zda se krize na podniku nějakým způsobem projevila a pokud ano, tak jak.

4.1 Analýza absolutních ukazatelů

4.1.1 Vertikální analýza rozvahy

Ve vertikální analýze rozvahy ComWa spol. s r.o. budou analyzovány pouze nejdůležitější položky. Vybrané položky aktiv a pasiv se nacházejí v přehledné tabulce č. 2. Všechny položky jsou vztaženy k celkovým aktivům. Pro úplnost je v příloze A uvedena rozvaha firmy ComWa spol. s r.o. v nezkrácené formě.

¹⁶ *Ediční plán 2004-2007*. [online] Praha: Český statistický úřad, 2010, Aktualizace 6.11.2009, [cit. 2010-02-02] Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/p/8006-09> a *Ediční plán 2006-2009*. [online] Český statistický úřad, Aktualizace 15.12.2012, [cit. 2012-03-15] Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/publ/8006-11-r_2011

Tab. č. 2: Procentní podíl vybraných položek aktiv 2004-2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
AKTIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
DLOUHODOBÝ MAJETEK	36,3%	33,3%	34,0%	36,8%	39,1%	38,0%	44,4%	43,9%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,7%	0,6%	0,4%	0,3%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%
Dlouhodobý hmotný majetek	35,6%	32,7%	33,7%	36,5%	38,9%	37,9%	44,4%	43,9%
Stavby	29,2%	25,5%	23,1%	29,4%	27,8%	28,2%	31,8%	22,9%
Samostatné movité věci a soubory mov. věci	7,1%	7,9%	6,2%	6,8%	10,5%	8,6%	10,8%	19,4%
Dlouhodobý finanční majetek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
OBĚŽNÁ AKTIVA	58,7%	63,4%	63,6%	58,1%	58,0%	61,2%	54,9%	55,5%
Zásoby	15,6%	13,7%	10,9%	10,8%	12,6%	10,0%	14,2%	18,4%
Dlouhodobé pohledávky	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Krátkodobé pohledávky	11,6%	13,1%	18,0%	18,2%	18,5%	6,0%	6,7%	9,2%
Finanční majetek	31,5%	36,5%	34,7%	29,2%	26,9%	45,2%	34,1%	27,9%
Účty v bankách	31,3%	36,4%	34,6%	29,0%	26,8%	45,1%	34,0%	27,8%
OSTATNÍ AKTIVA - přechodné účty aktiv	5,0%	3,3%	2,3%	5,1%	2,9%	0,8%	0,7%	0,6%

Zdroj: rozvaha (vlastní zpracování)

4.1.1.1 Aktiva 2004 – 2007

Z vertikální analýzy ComWa spol. s r.o. je patrné, že se podíl jednotlivých položek aktiv významně neměnil. Nejvýznamnější část aktiv podniku tvoří více jak poloviční podíl oběžných aktiv. Stálá aktiva se na celkových aktivech podílí jen přibližně 35 procenty, z toho bezmála 100% tvoří dlouhodobý hmotný majetek. Největší část dlouhodobého hmotného majetku tvoří stavby. K čemu jsou firmou vlastně využívány? Největší položku staveb tvoří výrobní hala v Přešticích za pořizovací cenu 13 389 509 Kč. Další stavby, které ComWa spol. s r.o. využívá, jsou např. lakovna, dílna či obytný dům, který slouží jako ubytovna a kanceláře.

Firma nevlastní žádný dlouhodobý finanční majetek, na rozdíl od krátkodobého finančního majetku, který tvoří téměř polovinu oběžného majetku (průměrně 31% - 20 758 000 Kč krátkodobého finančního majetku z průměrných 38 387 000 Kč oběžného majetku). Oběžná aktiva tvoří dále pak především krátkodobé pohledávky (průměrně 15,9%) a zásoby (průměrně 12,7%). Co se týče struktury finančního majetku, podnik disponuje po celé sledované období více jak 99% finančních prostředků na běžných účtech, zbytek je tvořen peněžními prostředky v hotovosti (74 000 Kč-114 000 Kč)¹⁷. Tato skladba je pro sledovanou firmu zcela běžná. Množství prostředků na pokladně je dostatečné pro úhradu drobných výdajů, např. na nákup kancelářských potřeb.

¹⁷ Částky v absolutních číslech u vertikální analýzy aktiv a pasiv jsou k nalezení v příloze C.

4.1.1.2 Aktiva 2008 – 2011

Struktura aktiv zůstává v podstatě stejná jako v období 2004 – 2007. Nadpoloviční část celkových aktiv tvoří oběžná aktiva a z nich největší podíl tvoří finanční majetek.

Tab. č. 3: Procentní podíl vybraných položek pasiv 2004-2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PASIVA CELKEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
VLASTNÍ KAPITÁL	92,4%	91,2%	92,0%	92,1%	92,6%	94,3%	91,5%	92,4%
Základní kapitál	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Kapitálové fondy	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,03%
Hospodářský výsledek minulých let	83,3%	78,3%	80,4%	82,0%	83,8%	90,1%	76,0%	61,5%
Nerozdělený zisk minulých let	83,3%	78,3%	80,4%	82,0%	83,8%	90,1%	76,0%	61,5%
HV běžného účetního období (+/-)	8,9%	12,7%	11,3%	9,9%	8,6%	4,0%	15,3%	30,7%
CIZÍ ZDROJE	7,1%	8,2%	7,4%	7,5%	7,3%	5,4%	7,7%	6,7%
Rezervy	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dlouhodobé závazky	1,2%	1,4%	1,5%	1,3%	1,6%	1,7%	2,1%	1,6%
Krátkodobé závazky	5,9%	6,9%	5,9%	6,2%	5,7%	3,7%	5,6%	5,1%
Bankovní úvěry a výpomoci	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
OSTATNÍ PASIVA - přechodné účty pasiv	0,50%	0,56%	0,61%	0,34%	0,04%	0,31%	0,81%	0,93%

Zdroj: rozvaha (vlastní zpracování)

4.1.1.3 Pasiva 2004 – 2007

Pokud se podíváme na stranu pasiv, vidíme, že více než 92,5% (okolo 58 805 000 Kč) pasiv tvoří vlastní kapitál, jehož vývoj je během sledovaného období poměrně stabilní a příliš se nemění, zbylá část je tvořena cizími zdroji (v průměru 4 766 000 Kč). Nejvýznamnější část vlastního kapitálu tvoří hospodářský výsledek minulých let. Jde o nerozdělený zisk minulých let. Ve všech letech se podílí na celkových pasivech hodnotou přes 80%, kromě roku 2005, kdy jeho hodnota dosahuje „pouze“ 78,3%. Velikost podílu základního kapitálu a rezervních fondů se po celou dobu nijak nemění, položky zůstávají na stejných hodnotách. Firma ComWa spol. s r.o. nemá žádné kapitálové fondy.

Co se týče strany pasiv konkrétně cizích zdrojů, ty zaujímají velikostně na celkových pasivech průměrně 7,6%. Můžeme si všimnout, že dlouhodobé závazky se skládají pouze z položky odloženého daňového závazku. Odložený daňový závazek vzniká z rozdílného stanovení některých nákladových položek, v případě ComWa spol. s r.o. z odpisů, stanovených podle účetních a daňových pravidel. S odloženou daňovou

pohledávkou se u společnosti ComWa spol. s r.o. za sledované období 2004-2007 neseťkáme.

Podnik nečerpá po celé zkoumané období žádný úvër a nevyužívá žádných bankovních výpomocí. I když je u většiny podniků obvyklé, že bankovní úvěry a jiné výpomoci tvoří určitou část pasiv. V případě příliš drahých strojů a zařízení využívá leasing. Jako konkrétní případ majetku pořízeného na leasing může být uveden automobil Audi za pořizovací cenu 2 011 000 Kč a laserový vypalovací stroj TRULASER-3530 za pořizovací cenu 13 920 000 Kč. Na leasing je pořízeno 8 z celkového počtu 40 strojů v majetku firmy. Žádný z leasingů již není aktivní, všechny byly řádně splaceny. Poslední byl splacen v únoru 2009. Podíl cizích zdrojů je relativně nízký. Výhodou nízkého podílu cizích zdrojů v pasivech je nízká zadluženost firmy ComWa spol. s r.o. a zvýšená možnost získání úvěru na eventuální rozvoj podniku (výroby). Nejvýznamnější položkou cizích zdrojů jsou krátkodobé závazky, které jsou tvořeny především závazky z obchodních vztahů.

ComWa spol. s r.o. disponuje malým objemem cizích zdrojů. Kromě leasingu využívá jako další zdroj krytí provozní prostředky.

4.1.1.4 Pasiva 2008 – 2011

Můžeme si povšimnout, že podíl vlastního a cizího kapitálu v letech 2008 -2011 se oproti předcházejícímu čtyřletému období výrazně nemění. V roce 2009 významně klesá HV za běžné období. V roce 2010 a 2011 dochází naopak k výraznému zvýšení podílu HV za běžné účetní období na celkových pasivech, zvyšuje se na 15,3% (2010) a na 30,7% (2011). Příčiny tohoto růstu budou rozebrány v horizontální analýze.

4.1.2 Horizontální analýza rozvahy

Při hodnocení stavových ukazatelů pomocí horizontální analýzy se vychází z tabulky č. 4, ve které se objevují stejně jako u vertikální analýzy jen některé položky z rozvahy, protože právě ty jsou součástí hodnocení. Pro úplnost je v příloze A uvedena rozvaha firmy ComWa spol. s r.o. v nezkrácené formě.

Tab. č. 4: Horizontální analýza vybraných položek aktiv rozvahy 2004-2011 (v tis. Kč)

	relativní změna							absolutní změna						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
AKTIVA CELKEM	12,1%	7,6%	-2,8%	4,3%	-4,3%	-13,0%	33,5%	6 778	4 765	-1 905	2 815	-2 926	-8 537	19 076
DLOUHODOBÝ MAJETEK	3,0%	10,0%	5,0%	10,8%	-6,9%	1,5%	32,2%	604	2 085	1 140	2 606	-1 850	375	8 118
Dlouhodobý nehmotný majetek	-7,1%	-25,8%	-24,8%	-43,7%	-55,9%	-100,0%		-27	-91	-65	-86	-62	-49	35
Dlouhodobý hmotný majetek	3,2%	10,6%	5,3%	11,3%	-6,7%	1,7%	32,0%	631	2 176	1 205	2 692	-1 788	424	8 083
SMV a soubory mov. věcí	25,1%	-15,4%	5,9%	61,5%	-21,4%	9,5%	140,0%	990	-760	248	2 722	-1 532	536	8 610
Dlouhodobý finanční majetek								0	0	0	0	0	0	0
OBĚŽNÁ AKTIVA	21,1%	8,0%	-11,2%	4,1%	1,0%	-22,0%	35,0%	6 912	3 168	-4 801	1 558	380	-8 788	10 926
Zásoby	-1,5%	-14,5%	-4,0%	21,9%	-24,0%	23,0%	73,3%	-127	-1 246	-294	1 548	-2 067	1 508	5 899
Materiál	7,8%	-13,5%	20,1%	-3,0%	-25,4%	32,3%	20,2%	382	-710	914	-164	-1 345	1 278	1 056
Výrobky	-14,0%	-20,7%	-43,3%	113,7%	-18,3%	4,5%	179,0%	-530	-672	-1 118	1 664	-573	116	4 780
Dlouhodobé pohledávky								0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	27,2%	47,4%	-1,9%	6,2%	-69,1%	-2,6%	84,3%	1 760	3 903	-231	742	-8 745	-103	3 207
Pohledávky z obchodních vztahů	94,1%	34,0%	-2,1%	4,8%	-72,0%	11,9%	86,2%	3 741	2 625	-212	487	-7 646	352	2 862
Finanční majetek	30,0%	2,2%	-18,3%	-3,8%	60,8%	-34,5%	9,4%	5 279	511	-4 276	-732	11 192	-10 193	1 820
Peníze	-7,9%	-29,5%	52,7%	-45,1%	-1,6%	-39,3%	127,0%	-9	-31	39	-51	-1	-24	47
Účty v bankách	30,2%	2,4%	-18,5%	-3,6%	61,1%	-34,4%	9,2%	5 288	542	-4 315	-681	11 193	-10 169	1 773
OSTATNÍ AKTIVA – přech. účty aktiv	-26,3%	-23,6%	111,0%	-40,4%	-73,2%	-23,3%	7,8%	-738	-488	1 756	-1 349	-1 456	-124	32

Zdroj: rozvaha (vlastní zpracování)

Tabulka horizontální analýzy rozvahy zahrnuje vždy procentní změnu dané položky oproti předcházejícímu roku a kromě toho vyjádření jednotlivých změn v absolutních číslech.

4.1.2.1 Aktiva 2004 – 2007

Při zjišťování trendu rozvahových položek bylo zjištěno, že celková aktiva firmy ComWa spol. s r.o. mají za celé zkoumané období 2004 – 2007 rostoucí trend, pouze v roce 2007 byl zaznamenán nepatrný pokles, a to o 2,8% (1 905 000 Kč). Tento pokles nemůže být způsoben změnami stálých aktiv, protože ta v roce 2007 rostou. Vliv na snížení celkových aktiv má pokles položky oběžných aktiv, konkrétně snížení finančního majetku - stavu peněz na běžném účtu o 4 276 000 Kč. Důvodem tohoto poklesu je výběr podílu na hospodářském výsledku majitelem firmy pro soukromou potřebu.

Protipólem poklesu celkových aktiv v roce 2007 je jejich největší nárůst o 12,1% (6 778 000 Kč), a to v roce 2005. Na této změně se podílí především růst oběžných aktiv o 21,1% (stálá aktiva rostou pouze o 3% - 604 000 Kč). Pokud se podíváme na růst konkrétních položek oběžných aktiv, vidíme, že finanční majetek společnosti se zvýšil o celých 30% (5 279 000 Kč) a krátkodobé pohledávky se zvyšují o 27,2% (tato změna není tak významná, protože podíl krátkodobých pohledávek na oběžných aktivech je nízký). Důvodem vývoje finančních prostředků na BÚ a krátkodobých pohledávek v roce 2005 je vysoký obrat v tomto roce při stále poměrně výhodném kurzu koruny vůči euru.

4.1.2.2 Aktiva 2008 – 2011

V letech 2008 – 2011 dochází k výrazným změnám celkových aktiv. Konkrétně v roce 2009 přibýlo na BÚ přes 11 mil. Kč. Důvodem bylo ukončení veškerých leasingů (poslední splacen v únoru 2009). Firma začíná platit pouze běžné provozní výdaje, a proto finanční prostředky rychle přibývají. Příčinu poklesu aktiv o 13%, což je celých 8 537 000 Kč v roce 2010, najdeme v poklesu oběžných aktiv, a to v úbytku peněžních prostředků z běžného účtu společnosti ComWa spol. s r.o. o cca 10 mil. Kč. Tento pokles způsobil výběr prostředků majitelem firmy pro své účely. V roce 2011 roste hodnota položky dlouhodobého hmotného majetku. Byl pořízen nový stroj TRUMATIC, který nebyl pořízen ani na leasing, ani na úvěr, ale z prostředků, které firma vydělala v minulých letech.

V roce 2009, což je pro firmu „nejkrizovější“ rok, kdy klesá objem zakázek více jak 3x, se snižuje velikost pohledávek z 10,6 mil. Kč na 2,9 mil. Kč. Opakem roku 2009 je rok 2011. Zákazníci objednávají tolik, že v některých měsících musí zaměstnanci chodit do práce i v sobotu nebo v neděli, aby stihli vyrobit včas požadované množství výrobků. V tomto roce se i na rozdíl od ostatních let produkuje v celém měsíci prosinec. Roste tedy položka pohledávek z obchodních vztahů (o necelé 3 mil. Kč) a také velikost zásob (o 5 899 000 Kč). Tento růst má vliv na výši oběžných aktiv, jejichž hodnota stoupá téměř o 11 mil. Kč.

Tab. č. 5: Horizontální analýza vybraných položek pasiv rozvahy 2004-2011 (v tis. Kč)

	relativní změna							absolutní změna						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PASIVA CELKEM	12,13%	7,60%	-2,82%	4,30%	-4,28%	-13,05%	33,53%	6 778	4 765	-1 905	2 815	-2 926	-8 537	19 076
VLASTNÍ KAPITÁL	10,65%	8,49%	-2,63%	4,82%	-2,54%	-15,60%	34,79%	5 504	4 854	-1 628	2 911	-1 607	-9 624	18 116
Základní kapitál	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0	0
Kapitálové fondy								0	0	0	0	0	0	0
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0	0
Hospodářský výsledek minulých let	5,33%	10,57%	-0,89%	6,54%	2,88%	-26,58%	8,06%	2 481	5 183	-483	3 516	1 651	-15 661	3 485
HV běžného účetního období (+/-)	60,96%	-4,12%	-14,96%	-9,30%	-55,19%	228,24%	168,52%	3 023	-329	-1 145	-605	-3 258	6 037	14 631
CIZÍ ZDROJE	30,46%	-2,90%	-1,79%	1,95%	-29,66%	23,33%	16,48%	1 206	-150	-90	96	-1 489	824	718
Rezervy								0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	26,42%	19,40%	-14,80%	24,63%	3,92%	5,00%	0,00%	181	168	-153	217	43	57	0
Krátkodobé závazky	31,31%	-7,40%	1,58%	-2,99%	-39,05%	32,08%	22,74%	1 025	-318	63	-121	-1 532	767	718
Bankovní úvěry a výpomoci								0	0	0	0	0	0	0
OSTATNÍ PASIVA – přech. účty pasiv	24,29%	17,53%	-45,72%	-86,49%	566,67%	131,50%	52,27%	68	61	-187	-192	170	263	242

Zdroj: rozvaha (vlastní zpracování)

4.1.2.3 Pasiva 2004 – 2007

Dále bude rozebrána druhá část rozvahy, kterou tvoří pasiva. Z tabulky č. 5 je zřejmé, že trend celkových pasiv má stejný vývoj, jako je tomu u celkových aktiv. Důvodem poklesu celkových pasiv o 1 905 000 Kč v roce 2007 oproti roku 2006 je především snížení vlastního kapitálu. Na snížení vlastního kapitálu se podílí pokles výsledku hospodaření za běžné účetní období o 1 145 000 Kč, což je největší propad HV za čtyřleté období, ale i přesto je HV za běžné období kladný - 6 508 000 Kč. Na největší nárůst celkových pasiv v roce 2005 o 12,1% (6 778 000 Kč) má vliv jak zvýšení vlastních zdrojů, tak zvýšení cizích zdrojů. Vlastní zdroje se zvyšují sice pouze o 10,7%, nicméně na základě toho, že tvoří převážnou část pasiv, jde o zvýšení zásadní (5 504 000 Kč). Naproti tomu vysoké procentní zvýšení cizích zdrojů o 30,5% představuje změnu oproti předchozímu roku jen o 1 206 000 Kč.

Důvodem téměř dvojnásobného zvýšení HV běžného období v roce 2005 oproti předcházejícímu roku je vysoký obrat v roce 2005 a výhodný kurz české koruny vůči euru a z toho plynoucí zisk. Od roku 2006 HV za běžné období klesá, což je zapříčiněno neustálým posilováním kurzu koruny vůči euru a současný nárůst nákladů, především na mzdy, na energie a na materiál.

4.1.2.4 Pasiva 2008 – 2011

Výsledek HV za běžného období pokračuje od roku 2005 do roku 2009 v klesajícím trendu. Zvrat nastává v roce 2010, kdy HV roste o 6 mil. Kč a v dalším roce o dalších 14,6 mil. Kč. Rozbor tohoto vývoje bude podrobněji rozebrán v analýze výkazu zisku a ztráty, protože s ní blíže souvisí. Růst HV v 2011 se velkou měrou podílí na růstu vlastního kapitálu (o 18,1 mil. Kč).

4.1.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Nyní budou prozkoumány položky výkazu zisku a ztráty podle jednotlivých základních úrovní. Nejprve provozní HV, poté finanční HV, dále mimořádný HV a nakonec HV za běžnou činnost a HV za účetní období. K lepšímu zorientování nám pomůže tabulka č. 6 s vybranými položkami výkazu zisku a ztráty, která je vložena přímo do textu.

Tab. č. 6: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty 2004-2011 (v tis. Kč)

	relativní změna							absolutní změna						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Výkony	1,2%	7,0%	2,8%	-5,1%	-27,7%	10,1%	52,7%	1 068	6 134	2 584	-4 923	-25 351	6 695	38 400
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	2,3%	7,3%	3,4%	-8,0%	-25,5%	8,6%	46,5%	1 947	6 389	3 245	-7 831	-22 954	5 779	33 787
Změna stavu zásob vlastní výroby	-186,8%	44,9%	59,3%	-242,8%	-142,2%	-131,9%	2005,7%	-1 117	-233	-446	2 909	-2 433	952	4 613
Aktivace		-9,2%	-99,5%	-100,0%		-100,0%		238	-22	-215	-1	36	-36	0
Výkonová spotřeba	-4,9%	7,8%	9,0%	-3,9%	-34,9%	1,4%	35,8%	-2 633	3 954	4 924	-2 326	-20 091	510	13 584
Spotřeba materiálu a energie	0,02%	8,5%	4,7%	-5,5%	-39,3%	24,4%	41,3%	6	2 676	1 604	-1 969	-13 264	5 012	10 548
Služby	-11,9%	6,6%	16,0%	-1,5%	-28,7%	-26,6%	24,4%	-2 639	1 278	3 320	-357	-6 827	-4 502	3 036
PŘIDANÁ HODNOTA	11,2%	5,9%	-6,0%	-7,1%	-15,5%	21,5%	71,0%	3 701	2 180	-2 328	-2 609	-5 260	6 185	24 816
Osobní náklady	3,1%	9,7%	2,8%	-0,9%	-21,0%	14,0%	29,5%	760	2 424	762	-262	-5 848	3 093	7 415
Mzdové náklady	3,6%	9,8%	2,9%	-1,1%	-19,4%	13,3%	29,7%	627	1 755	566	-229	-3 893	2 151	5 431
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	3,7%	9,9%	2,6%	-1,2%	-25,3%	16,4%	30,8%	226	618	180	-87	-1 768	853	1 872
Sociální náklady	-11,5%	7,1%	2,1%	6,9%	-22,3%	13,7%	15,1%	-93	51	16	54	-187	89	112
Ostatní provozní výnosy	6,4%	22,1%	13,5%	-8,0%	-41,5%	52,5%	33,6%	118	431	322	-215	-1 032	765	747
PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	38,9%	-4,7%	-24,3%	-29,2%	-10,7%	99,8%	158,3%	3 369	-564	-2 779	-2 534	-656	5 475	17 354
Nákladové úroky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní finanční výnosy	11,6%	-1,9%	68,5%	194,5%	-57,4%	-61,5%	128,1%	103	-19	665	3 182	-2 765	-1 262	1 013
Ostatní finanční náklady	26,2%	3,3%	-5,8%	61,3%	20,7%	-72,0%	41,9%	502	80	-144	1 444	787	-3 302	539
FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	37,6%	-3,1%	-71,4%	-444,4%	-288,2%	-84,6%	-99,2%	-353	40	895	1 591	-3 554	1 963	355
HV ZA BĚŽNOU ČINNOST	61,0%	-4,1%	-15,0%	-9,3%	-55,2%	228,4%	168,4%	3 023	-329	-1 145	-605	-3 258	6 040	14 628
MIMORÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ								0	0	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	61,0%	-4,1%	-15,0%	-9,3%	-55,2%	228,4%	168,4%	3 023	-329	-1 145	-605	-3 258	6 040	14 628
Výsledek hospodaření před zdaněním	39,1%	-4,9%	-18,5%	-11,3%	-57,1%	234,9%	167,0%	3 016	-524	-1 884	-943	-4 210	7 438	17 709

Zdroj: výkaz zisku a ztráty (vlastní zpracování)

Stejně jako u horizontální analýzy rozvahy jsou v tabulce horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty uvedeny změny daných položek oproti předcházejícímu roku procentně i v absolutních číslech.

4.1.3.1 Výkaz zisku a ztráty 2004 – 2007

První sledovanou položkou je provozní výsledek hospodaření, jehož hodnoty dosahují v celém sledovaném období kladných hodnot. Položka hospodářského výsledku roste pouze v roce 2005, a to o 38,9% (3 369 000 Kč). Tento růst je dán růstem tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb (o 1 947 000 Kč) – rostla velikost zakázek především z Německa - klesajícími náklady na služby (o 2 639 000 Kč) a také nastupující konjunkturou v Evropě. Od roku 2005 provozní HV klesá.

Dalším významnou položkou ve výkazu zisku a ztráty je finanční HV. Ve výkazu zisku a ztráty (viz příloha B) vidíme nulové nákladové úroky, protože ComWa spol. s r.o. nemá žádné úročené cizí zdroje - žádné úvěry u bank ani jiných institucí, jak již bylo zmíněno v analýze rozvahy. Finanční HV ovlivňují výnosové úroky, ostatní finanční výnosy a ostatní finanční náklady, ostatní položky jsou nulové, což je dáno druhem činnosti, kterou se ComWa spol. s r.o. zabývá (výrobou kovodělných výrobků). Finanční HV je oproti provoznímu HV v celém sledovaném období záporný. Důvodem vývoje finančního HV v záporných hodnotách je posilující koruna, která způsobila pokles tržeb v peněžním vyjádření a zároveň záporný výsledek finančního HV (i přesto, že ve sledovaném období po celou dobu roste fyzický objem výroby).

Z výkazu zisku a ztráty (viz příloha B) je patrné, že společnost ComWa spol. s r.o. nevykazuje žádné hodnoty u položek spadajících do mimořádného HV.

Vývoj HV za běžnou činnost je dán provozním HV, finančním HV a velikostí daní. Největší vliv na HV za běžnou činnost, který se odvíjí od největšího podílu, má provozní HV, a proto jsou jejich vývoje podobné – v roce 2005 rostou a dále pak klesají. Výsledek hospodaření za účetní období je shodný s výsledkem hospodaření za běžnou činnost, protože firma ComWa spol. s r.o. nedosáhla žádného mimořádného HV.

4.1.3.2 Výkaz zisku a ztráty 2008 – 2011

Co se týče provozního HV v dalším sledovaném období (období světové hospodářské krize), pokračuje jeho snižování až do roku 2009, kdy dosahuje svého minima od roku 2004. V roce 2009 došlo k největšímu propadu tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb, a to o 25,3 mil Kč. Pokles produkce byl způsoben zhoršující se situací na trhu. „Druhá část roku 2009 byla výrazně negativně ovlivněna dopady světové ekonomické recese, která se nemalou měrou dotkla i zahraničních odběratelů společnosti. Naproti tomu pokračoval trend příznivě nastavených parametrů při zpeněžování produkce. Na základě dosažených výsledků ve výrobě a optimalizace nákladů vykázala společnost výsledek hospodaření ve výši 2 645 tis. Kč.“¹⁸

Hospodářská krize se výrazně projevila i v personální oblasti. V roce 2009 muselo být propuštěno z pracovního poměru celkem 14 zaměstnanců. Došlo tak k poklesu o přibližně 19%. (U zaměstnanců, kteří ve firmě zůstali, byla udržena stálá úroveň odměňování za dosažené výkony.) Od června do září byl dokonce pětidenní dvousměnný provoz zkrácen na čtyři dny (pondělí – čtvrtek). Snižování počtu pracovníků se projevilo ve snížení mzdových nákladů o 3 893 000 Kč) a potažmo i nákladů na sociální a zdravotní pojištění, které tvoří 35% mzdových nákladů.

V roce 2010 a 2011 ale vidíme obrat v lepší. Produkce se opět zvyšuje a v roce 2011 dokonce tržby za prodej vlastních výrobků a služeb převyšují všechny předešlé roky, jsou na úrovni 106 452 000 Kč. Nejen, že roste poptávka od zákazníků, ale firma je také díky nově pořízenému stroji schopna zvýšit kapacitu. S rostoucí produkcí stoupá spotřeba materiálu, také počet zaměstnanců, s ním i mzdové náklady. Růst nákladů ale není tak vysoký jako růst výnosů. V roce 2010 a 2011 je hodnota provozního hospodářského výsledku 10 962 000 Kč a 28 316 000 Kč.

Finanční HV dosahuje kladných hodnot pouze v roce 2008 a 2011. Tato položka je nejvíce závislá na vývoji měnového kurzu. K nejvýraznějšímu posílení kurzu české koruny vůči euru došlo právě v roce 2008. Z obav, že koruna bude dále posilovat, byl ke konci roku 2008 proveden zajišťovací obchod – forward. Šlo o závazek dvou stran o budoucím nákupu stanoveného množství aktiv za předem daný kurz, v přesně určený termín. Nicméně následující rok se ukázalo, že tento tah nebyl příliš dobrou volbou,

¹⁸ Výrok z výroční zprávy společnosti ComWa spol. s r.o. z roku 2009.

protože koruna začala oslabovat, ale faktury byly vystavovány na nižší hodnoty kvůli forwardu. Firma tímto prodělala v roce 2009 okolo 4 mil. Kč, což je vidět v růstu ostatních finančních nákladů. Finanční HV ovlivnily částečně také náklady na vedení leasingu na laserový vypalovací stroj TRULASER-3530, jehož největší podíl připadá právě na rok 2008.

Ani v období 2008 - 2011 nevykazuje ComWa spol. s r.o. žádný mimořádný výsledek hospodaření.

I přes špatnou vnější situaci vykazuje firma v celém období kladný HV za běžnou činnost. Svého minima dosahuje v nejkrizovějším roce, tj. v roce 2009. Krize v tento rok nejvíce postihla jak světovou ekonomiku, její dopady se nepřímo projeví i v České republice. Postupně se firma ale „zotavuje“ z vlivů hospodářské recese a v roce 2011 se HV za běžnou činnost šplhá přes 23 mil. Kč.

4.2 Analýza tokových ukazatelů

Jako další analýza, která bude v této práci provedena, bude analýza CF. V podniku je výkaz CF sestavován nepřímou metodou.

4.2.1 Analýza výkazu cash flow

Pokud chceme zjistit a především objasnit příčiny rozdílu mezi stavem peněžních prostředků a ekvivalentů na konci a na začátku účetního období, využijeme k tomu analýzu cash flow. Pozornost bude soustředěna na 3 základní složky výkazu, a to na čistý peněžní tok z provozní činnosti, z investiční činnosti a z finanční činnosti podniku.

Tab. č. 7: Cash flow vybraných položek v 2004-2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Výsledek hospodaření za běžnou činnost bez zdanění (+/-)	7 711	10 727	10 203	8 319	7 376	3 165	10 604	28 593
Náklady příštích období	373	703	487	-1 709	1 303	1 455	169	-74
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, placenými úroky a mimořádnými položkami	9 673	12 363	13 007	7 688	10 126	6 538	10 952	29 926
Změna stavu pohledávek z provozní činnosti	-113	-2 030	-2 573	-413	-1 136	7 880	-93	-4090
Změna stavu zásob	-1 088	128	1 246	294	-1 547	2 066	-1508	-5899
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, placenými úroky a mimořádnými položkami	9 186	12 195	9 964	7 525	7 834	15 822	10 596	21 563
Placené úroky	0	0	0	0	0	0	0	0
Placené daně	-2 751	-2 745	-2 550	-1 812	-1 473	-521	-1919	-5000
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	6 526	9 587	7 690	6 740	6 576	15 514	8 813	16 301
Výdaje spojené s pořízením stálých aktiv	-2 899	-2 268	-3 829	-3 383	-4 399	-76	-2217	-10471
Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-2 709	-1 827	-3 829	-2 883	-4 313	-76	-699	-9 280
Dopady změn základního kapitálu na peněžní prostředky	-351	-2 479	-2 799	-8 133	-2 995	-4 250	-18 307	-5 200
Vypl. Divid., podíly na zisku vč. Sráž. daně z těchto nároků	-351	-2 479	-2 799	-8 133	-2 995	-4 250	-18307	-5200
Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-351	-2 479	-2 799	-8 133	-2 995	-4 250	-18 307	-5 200
Čisté zvýšení, respektive snížení peněžních prostředků	3 466	5 281	1 062	-4 276	-732	11 188	-10 193	1 821
Stav peněžních prostředků (a ekvivalentů) na počátku období	14 148	17 612	22 891	23 402	19 127	18 395	29586	19392
Stav peněžních prostředků (a ekvivalentů) na konci období	17 612	22 891	23 402	19 127	18 395	29 586	19392	21214

Zdroj: výkaz cash flow (vlastní zpracování)

4.2.1.1 CF 2004 – 2007

Na velikosti čistého peněžního toku z provozní činnosti, který se za čtyřleté sledované období pohybuje v průměru okolo 7,6 mil Kč, má největší zásluhu výsledek hospodaření za běžnou činnost. K největší změně čistého peněžního toku z provozní činnosti o +3 061 000 Kč došlo v roce 2005, kdy o téměř identickou částku (3 016 000 Kč) vzrostl i výsledek hospodaření za běžnou činnost.

Oproti čistému peněžnímu toku z provozní činnosti je čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti od roku 2004 do roku 2007 záporný. Důvodem jsou výdaje spojené s pořizováním stálých aktiv. Můžeme říci, že po celé zkoumané období podnik investoval své finanční prostředky do dlouhodobého hmotného majetku.

Cash flow z finanční činnosti podniku je také za celé zkoumané období záporný. Ve všech letech ovlivňuje tuto položku výplata dividend a podílů na zisku včetně

srážkové daně z těchto nároků. Nejnižší hodnoty dosahuje peněžní tok, který se vztahuje k finanční činnosti podniku, v roce 2007 (-8 133 000 Kč). V tento rok byly totiž vybrány finanční prostředky majitelem firmy pro soukromé potřeby.

V závěru tabulky o peněžních tocích vidíme v letech 2004, 2005 a 2006 zvýšení peněžních prostředků a v letech 2007 naopak snížení peněžních prostředků. Největší zvýšení peněžních prostředků bylo zaznamenáno v roce 2005 o 5 281 000 Kč a naopak největší snížení v roce 2007 o 4 276 000 Kč.

Z provedené analýzy cash flow vyplývá, že na stav peněžních prostředků v roce 2005 má vliv cash flow z provozní činnosti, konkrétně výsledek hospodaření za běžnou činnost. Stav peněžních prostředků v roce 2007 ovlivňuje velmi nízká hodnota cash flow z finanční činnosti.

Za sledované období je součet peněžních toků z provozní, investiční a finanční činnosti kladný. Pouze v roce 2007 je záporný a dochází tak ke snížení peněžních prostředků

4.2.1.2 CF 2008 – 2011

Položka náklady příštích období se v roce 2010 snižují z téměř 1,5 mil. Kč na pouhých 169 tis. Kč. To bylo způsobeno přestupem firmy k jinému dodavateli plynu a změně zúčtovacího období na kalendářní rok.

Příčinu růstu změny stavu pohledávek z provozní činnosti v roce 2009 (+7,8 mil. Kč) najdeme v již vysvětleném poklesu pohledávek v rozvaze. Opakem je rok 2011: pohledávky rostou a ve výkazu CF je toto zobrazeno jako – 4 mil. Kč.

Velké množství peněz 4,3 mil. Kč v roce 2008 a 10,5 mil. Kč v roce 2011 bylo investováno do nákupu dlouhodobého majetku. V roce 2008 nakoupila ComWa spol. s r.o. osobní automobil za 780 000 Kč, stroje pro výrobu za 3 203 000 Kč a za 330 000 provedla přístavbu svařovny. V roce 2011 byl nový stroj TRUMATIC v hodnotě cca 10 mil. Kč.

Poslední vysokou položkou je v roce 2010 vyplacení dividendových podílů na zisku vč. srážkové daně (cca 18 mil. Kč).

4.3 Analýza rozdílových ukazatelů

4.3.1 Analýza čistého pracovního kapitálu

Tab. č. 8: Ukazatel čistého pracovního kapitálu v letech 2004–2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva	32 819	39 731	42 899	38 098		39 656	40 036	31 248	42 174
Krátkodobé závazky	3 274	4 299	3 981	4 044		3 923	2 391	3 158	3 876
ČPK	29 545	35 432	38 918	34 054		35 733	37 645	28 090	38 298

Zdroj: účetní výkazy (vlastní výpočty)

4.3.1.1 ČPK 2004 – 2007

Z uvedené tabulky vyplývá, že hodnota ČPK je v celém sledovaném období kladná. Můžeme tedy konstatovat, že ComWa spol. s r.o. si v letech 2004–2007 vytvářela dostatečně velké finanční „zásoby“ pro případ, že by vznikly nějaké nepříznivé finanční okolnosti, protože měla dostačující množství oběžných aktiv k úhradě všech svých krátkodobých závazků. Po celé období má ČPK rostoucí trend kromě roku 2007, kdy klesá o 4 864 000 Kč. Důvodem tohoto poklesu je snížení oběžných aktiv. Snížení stavu položky oběžných aktiv je způsobeno výkyvy nedokončené výroby na skladě. V roce 2007 je výroba pozadu, a proto se nevyrábí na sklad, nevznikají tedy tak velké zásoby. Podnik se také nachází na vrcholu konjunktury.

4.3.1.2 ČPK 2008 – 2011

V období 2008 – 2011 je ČPK kladný a má také rostoucí trend jako v předcházejícím období, s výjimkou roku 2010. To klesá o 9 555 000 Kč. Příčinu tohoto propadu najdeme v již zmíněném nákupu nového stroje, který byl pořízen z vlastních prostředků na BÚ, čímž klesl stav oběžných aktiv. Finanční zásoby jsou tedy i v tomto období příznivé.

4.4 Analýza poměrových ukazatelů

Z hlediska analýzy ekonomické situace podniku se jeví jako vhodné následující ukazatele.

4.4.1 Analýza rentability

Pro analýzu rentability podniku byl vybrán ukazatel celkových vložených aktiv, rentability vlastního kapitálu, rentability tržeb a rentability nákladů, které nejlépe popisují firmu ComWa spol. s r.o. z pohledu výnosnosti.

4.4.1.1 Ukazatel rentability celkových vložených aktiv

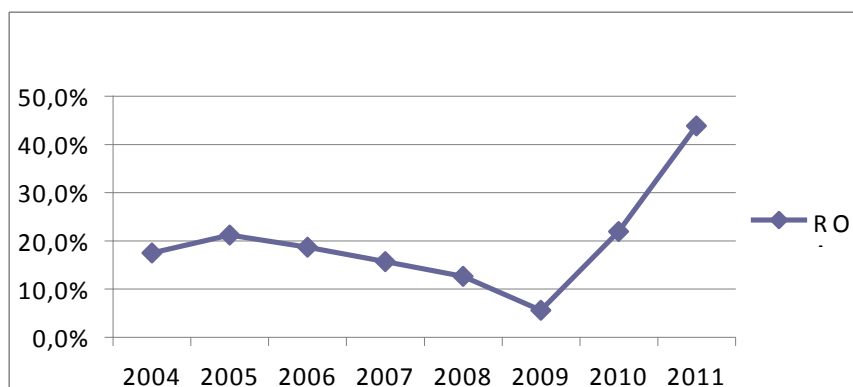
Tab. č. 9: Ukazatel ROA 2004-2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Výsledek hospodaření před zdaněním [v tis. Kč]	7 711	10 727	10 203	8 319		7 376	3 166	10 604	28 313
Nákladové úroky [v tis. Kč]	0	0	0	0		0	0	0	0
Daň z příjmu splatná [v tis. Kč]	2 067	2 564	2 382	1 965		1 256	478	1 862	5 000
EBIT [v tis. Kč]	9 778	13 291	12 585	10 284		8 632	3 644	12 466	33 313
Aktiva celkem [v tis. Kč]	55 896	62 674	67 439	65 534		68 349	65 423	56 886	75 962
ROA	17,5%	21,2%	18,7%	15,7%		12,6%	5,6%	21,9%	43,9%

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Pro výpočet ukazatele míry návratnosti aktiv je vhodnější použít provozní HV, čili EBIT (zisk před odečtením daní a nákladových úroků). Z tabulky č. 9 vyplývá, že za obě analyzovaná období nemá ComWa spol. s r.o. žádné nákladové úroky. Je to proto, že společnost nemá žádné úročené cizí zdroje (žádné úvěry u bank ani jiných institucí).

Obr. č. 5: Vývoj ukazatele ROA 2004–2011

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Ukazatel ROA 2004 – 2007

Z obrázku č. 5 je zřejmé, že v roce 2005 roste ROA do nejvyšší úrovně (21,21%) období 2004 – 2007 a dále postupně klesá. Vývoj ukazatele ROA je podmíněn vývojem zisku v letech 2004–2007. Nejnižší hodnoty bylo dosaženo v roce 2007 (15,7%). To je dáno nízkým provozním HV a nejvyšší hodnotou celkových aktiv. Negativní vývoj rentability aktiv je způsoben poklesem rentability tržeb (viz ukazatel ROS).

Ukazatel ROA 2008 – 2011

V roce 2008 pokračuje klesající trend ukazatele ROA a v roce 2009 je dosaženo minima 5,6%. Pokles je dán opět snižováním zisku, na kterém se nejvíce podepsala výše popsaná krize. Když se začala situace na trhu (zahraničním i domácím) v roce 2010 zlepšovat, začaly růst i tržby (2010, 2011). Náklady rostly prokazatelně pomalejším tempem, a proto ve zmiňovaných dvou letech dochází k růstu zisku a tím i ukazatele ROA.

Tab. č. 10: Průměrná hodnota ROA 2004–2011 (zpracovatelský průmysl)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Průměrná hodnota ROA	5,99%	5,56%	7,08%	7,54%		5,14	3,86	5,79	7,57

Zdroj: www.czso.cz

V porovnání s průměrnými hodnotami ROA ve zpracovatelském průmyslu podle CZ - NACE vidíme, že ve všech letech (2004-2011), je hodnota ROA podniku ComWa spol. s r.o. vysoce nad odvětvovými průměrnými hodnotami.

Můžeme říci, že ComWa spol. s r.o. nakládá s dostupnými prostředky efektivně, a to nejen v rámci svého podniku, ale v rámci celého odvětví zpracovatelského průmyslu. Firma je co do rentability aktiv úspěšná po obě období.

4.4.1.2 Ukazatel rentability vlastního kapitálu

Tab. č. 11: Ukazatel ROE 2004-2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Čistý zisk [v tis. Kč]	4 959	7 982	7 653	6 508		5 903	2 645	8 682	23 313
Vlastní kapitál [v tis. Kč]	51 657	57 161	62 015	60 387		63 298	61 691	52 067	70 183
ROE	9,60%	13,96%	12,34%	10,78%		9,33%	4,29%	16,67%	33,22%

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

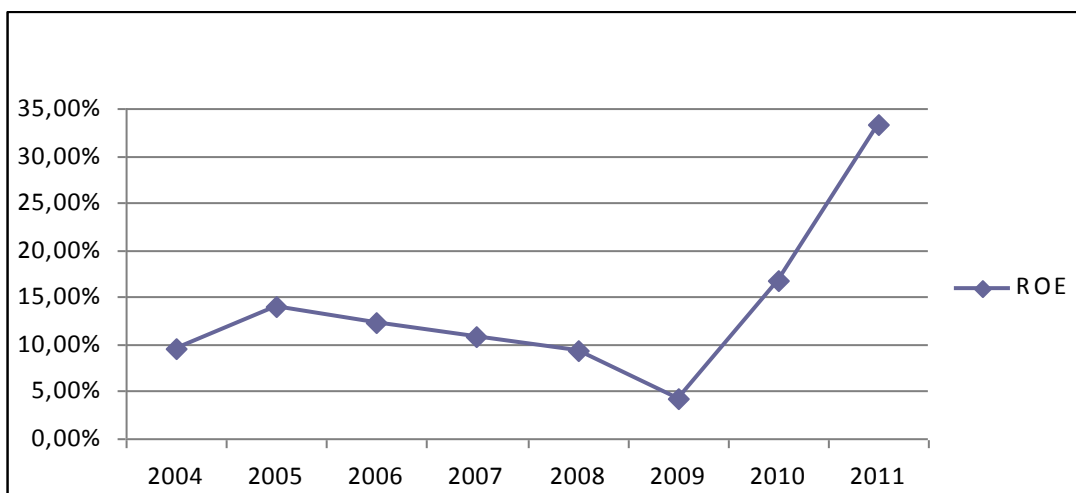
Ukazatel ROE 2004 – 2007

Ukazatel výnosnosti (rentability) vlastního kapitálu poukazuje na to, jaký výnos přináší kapitál vložený vlastníky podniku. V případě společnosti ComWa spol. s r.o. jde o čistý zisk v rozmezí od 9,60 haléřů v roce 2004 do 13,96 haléřů v roce 2005 z každé 1 koruny vlastního kapitálu.

Ukazatel ROE 2008 – 2011

V roce 2009 je opět zřejmý propad ukazatele ROE na hodnotu 4,29 haléřů, nicméně roky 2010, 2011 jsou v rostoucím duchu a dostávají se na výnosnost až 33,22 haléřů.

Obr. č. 6: Vývoj ukazatele ROE 2004–2011

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Z obrázku č. 6 je patrné, že rostoucí trend ROE je pouze v roce 2005, kdy hodnota ukazatele rentability vlastního kapitálu dosáhla nejvyššího bodu. Důvodem je zvýšení čistého HV na 7 982 000 Kč, což je za sledované období nejvyšší dosažený čistý zisk. Od roku 2005 dále vidíme, že ROE má klesající trend, z důvodu rostoucího trendu vlastního kapitálu.

Ukazatel ROE 2008 – 2011

V roce 2008 a 2009 klesá rentabilita vlastního kapitálu na nejnižší úroveň 4,29%. Důvodem je velké množství vlastního kapitálu v podniku a nejnižší čistý zisk za sledované období, způsobený hospodářskou krizí. Od roku 2010 roste rentabilita vlastního kapitálu do hodnoty 33,22%.

Tab. č. 12: Průměrná hodnota ROE 2004–2011 (zpracovatelský průmysl)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Průměrná hodnota ROE	13,14%	11,81%	14,86%	15,41%	10,64%	7,85%	8,18%	10,9%

Zdroj: www.czso.cz

Ve srovnání s průměrem v celém odvětví (podle CZ - NACE) v letech 2004–2011, se ComWa spol. s r.o. dostává nad tuto průměrnou hodnotu ROE pouze v roce 2005, 2010 a 2011. Jinak je stále pod tímto odvětvovým průměrem. To je způsobeno tím, že sledovaná společnost drží velké množství vlastního kapitálu.

4.4.1.3 Ukazatel rentability tržeb a nákladovosti tržeb

Tab. č. 13: Ukazatel ROS 2004-2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Výsledek hospodaření před zdaněním [v tis. Kč]	7 711	10 727	10 203	8 319		7 376	3 166	10 604	28 313
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	89 475	90 473	96 190	99 490		94 179	67 896	76 482	114 368
ROS	8,62%	11,86%	10,61%	8,36%		7,83%	4,66%	13,86%	24,76%
1 - ROS	91,38%	88,14%	89,39%	91,64%		92,17%	95,34%	86,14%	75,24%

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Pro výpočet ROS byl použit HV před zdaněním, který je vhodnější hlavně při cenové kalkulaci, kdy zisková přírážka zahrnuje zdroje pro zaplacení daně z příjmů právnických osob. Do jmenovatele ROS jsou dosazeny položky označené ve výkazu zisku a ztráty jako I., II. a III., které představují ohodnocení výkonů společnosti.

Ukazatel ROS 2004 – 2007

Podíl zisku na tržbách firmy ComWa spol. s r.o. klesá od roku 2005 do roku 2007 z hodnoty 11,86% na hodnotu 8,36%. Tento pokles je patrný z ukazatele nákladovosti tržeb, který od roku 2005 stoupá, protože roste podíl provozních nákladů. Důvody zmíněného vývoje ROS lze vysvětlit změnami kurzu české koruny vůči euru (viz tabulka č. 14).

Tab. č. 14: Vývoj kurzu české koruny vůči euru za 2004-2011 (měsíční průměry)

Rok	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
2004	32,72	32,86	32,98	32,51	31,97	31,61	31,52	31,63	31,6	31,48	31,29	30,65
2005	30,31	29,96	29,78	30,13	30,22	30,03	30,19	29,59	29,31	29,68	29,26	28,98
2006	28,72	28,41	28,65	28,51	28,27	28,39	28,45	28,19	28,38	28,29	28,03	27,78
2007	27,84	28,23	28,06	28,01	28,23	28,55	28,33	27,86	27,57	27,34	26,73	26,3
2008	26,05	25,38	25,22	25,07	25,1	24,31	23,53	24,29	24,5	24,79	25,18	26,11
2009	27,16	28,45	27,22	26,76	26,74	26,54	25,78	25,64	25,34	25,83	25,82	26,07
2010	26,13	25,97	25,54	25,31	25,67	25,78	25,30	24,80	24,65	24,52	24,63	25,16
2011	24,49	24,27	24,39	24,29	24,38	24,28	24,34	24,27	24,55	24,848	25,45	25,51

Zdroj: <<http://www.cnb.cz>>¹⁹

Zpevňování kurzu české koruny od počátku sledovaného období (2004 – 2007) bylo vždy větší než nárůst cen vlastních výrobků v eurech, a proto došlo k poklesu ukazatele ROS. Rostoucí ukazatel nákladovosti tržeb vysvětlíme tím, že ceny vstupů se zvyšovaly rychleji, než se zpevňoval kurz české koruny vůči euru.

Ukazatel ROS 2008 – 2011

Stejný trend vývoje jako v letech 2004 – 2007 může sledovat až do roku 2009. Důsledek krize se projevuje i na ukazatel nákladovosti tržeb, který pod vlivem velkého propadu HV před zdaněním v roce 2009 klesá na nejnižší hodnotu, která je 4,66%. Protože v letech 2010 a 2011 roste skokově HV před zdaněním, roste skokově i ukazatel ROS. Nejvyšší je v roce 2011 - 24,76% - převyšuje i roky před světovou hospodářskou krizí.

Tab. č. 15: Průměrná hodnota ROS 2004–2011 (zpracovatelský průmysl)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Průměrná hodnota ROS	4,34%	3,94%	4,89%	5,33%	3,63%	3,06%	5,83%	6,99%

Zdroj: www.czso.cz

V letech 2004–2011 se hodnota ukazatele ROS podniku ComWa spol. s r.o. dostává nad oborový průměr a je přibližně dvakrát vyšší než průměrné hodnoty ROS ve zpracovatelském průmyslu, což je pro firmu dobře. Firmě jde totiž v rámci ukazatele ROS o co největší výnosnost tržeb a tím i o co nejučinnější využití všech svých prostředků k vytvoření hodnot, které pak nabízí na trhu.

¹⁹ *Kurzy devizového trhu - měsíční průměry*. [online] Praha: ČNB, 2003-2010, [cit. 2010-04-06] Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/prumerne_mena.jsp?mena=EUR

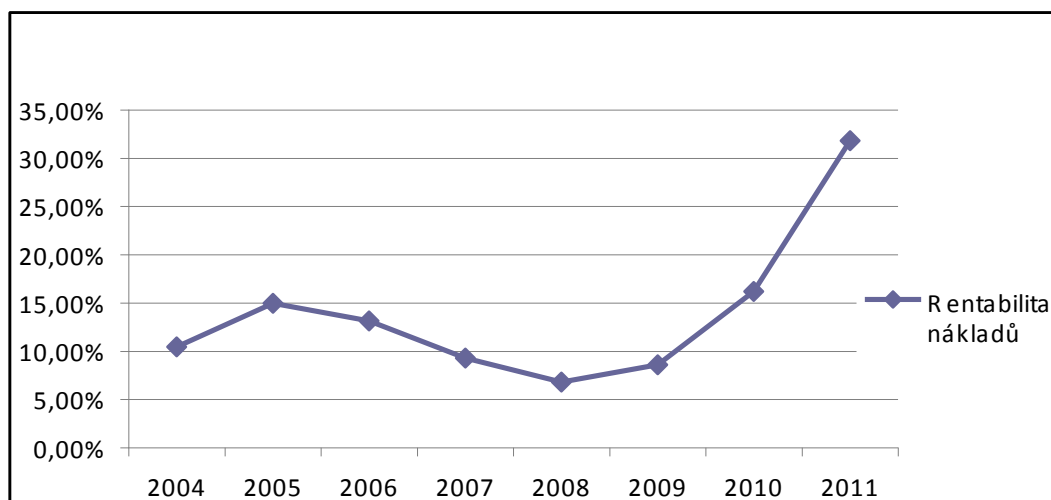
4.4.1.4 Ukazatel rentability nákladů

Tab. č. 16: Ukazatel rentability nákladů 2004–2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	32	37	16	167		0	10	0	0
Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	53 602	50 969	54 923	59 847		57 521	37 430	37 940	51 524
Osobní náklady [v tis. Kč]	24 193	24 953	27 377	28 139		27 877	22 029	25 122	32 537
Daně a poplatky [v tis. Kč]	53	89	69	86		60	62	115	95
Odpisy dl. nehmot. a hmotného majetku [v tis. Kč]	1 712	1 856	2 026	1 861		2 076	2 210	2 078	2 364
Zůstatková cena prod. dl. majetku a materiálu [v tis. Kč]	2 427	2 219	2 239	2 272		2 504	1 656	2 074	1 971
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní [v tis. Kč]	-286	-291	-274	281		-360	-272	-283	-142
Ostatní provozní náklady [v tis. Kč]	924	572	740	864		847	741	696	672
Provozní náklady [v tis. Kč]	82 657	80 404	87 116	93 517		90 525	63 866	67 742	89 021
Provozní výsledek hospodaření [v tis. Kč]	8 651	12 020	11 456	8 677		6 143	5 487	10 962	28 316
Rentabilita nákladů	10,47%	14,95%	13,15%	9,28%		6,79%	8,59%	16,18%	31,81%

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Obr. č. 7: Vývoj ukazatele rentability nákladů 2004–2011

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Rentabilita nákladů 2004 – 2007

Ukazatel rentability nákladů dosahuje nejvyšší hodnoty v roce 2005, kdy se každá 1 Kč nákladů podílí na růstu zisku 0,15 Kč. Od roku 2005 rentabilita nákladů klesá až na nejnižší hodnotu 6,79%. Tento vývoj je dán stejně jako u vývoje rentability tržeb vývojem nákladovosti.

Rentabilita nákladů 2008 – 2011

Největší rozdíl mezi náklady a provozním HV je v roce 2008, podíl dosahuje svého minima – 6,79%, naopak maximum je v roce 2011, ve kterém se každá koruna nákladů podílí na růstu zisku 0,32 Kč. Vývoj ukazatele rentability nákladů je dán přehledně v tabulce č. 16.

4.4.2 Analýza likvidity

Pro analýzu podniku byl zvolen v rámci ukazatelů likvidity ukazatel běžné likvidity a ukazatel pohotové likvidity. S výpočtem ukazatele okamžité likvidity se neuvažuje, protože vyjadřuje schopnost podniku hradit své právě splatné dluhy. Je tedy určen spíše pro denní hodnocení než pro hodnocení meziroční.

4.4.2.1 Ukazatel běžné likvidity

Tab. č. 17: Ukazatel běžné likvidity 2004–2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva [v tis. Kč]	32 819	39 731	42 899	38 098		39 656	40 036	31 248	42 174
Krátkodobé závazky [v tis. Kč]	3 274	4 299	3 981	4 044		3 923	2 391	3 158	3 876
Běžná likvidita	10,02	9,24	10,78	9,42		10,11	16,74	9,89	10,88

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Ukazatel běžné likvidity 2004 – 2007

Ukazatel běžné likvidity je vysoko nad hodnotou 1, což znamená, že společnost je velmi dobře schopna uhradit své krátkodobé závazky z celkového objemu aktiv. Jinak řečeno, ComWa spol. s r.o. je schopna v případě nedostatečného množství hotovostních prostředků přeměnit svá aktiva na hotovost a splatit tak krátkodobé závazky, a to po celé sledované období. Hodnota běžné likvidity by měla být vyšší než 1,5, u společnosti ComWa spol. s r.o. je 6 krát až 7 krát vyšší než doporučené minimum. Věřitelé z tohoto ukazatele usuzují, do jaké míry jsou jejich krátkodobé investice kryty hodnotou aktiv dlužníka. V případě ComWa spol. s r.o. je platební schopnost velmi dobrá.

Ukazatel běžné likvidity je obdobou ukazatele ČPK s tím rozdílem, že ukazatel běžné likvidity je poměrový ukazatel a ČPK ukazatel rozdílový. Pokud je hodnota běžné likvidity vyšší než jedna, ukazatel ČPK je kladný, což platí i v případě zkoumaného podniku.

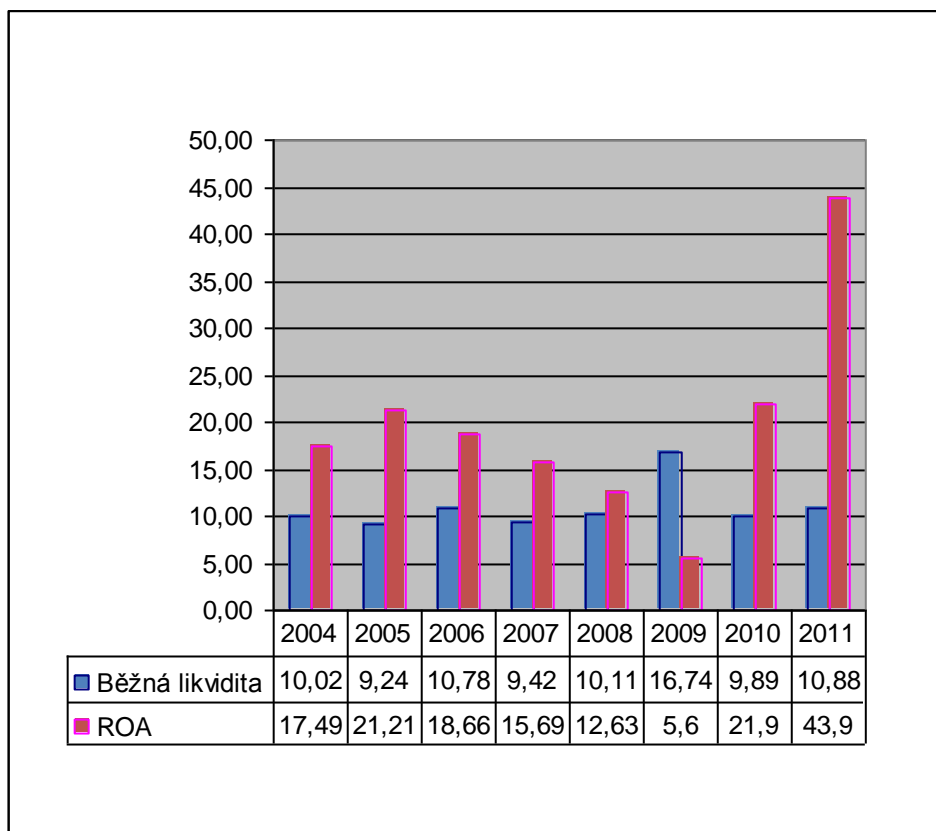
V letech 2004–2007 je trend běžné likvidity rozkolísaný. Nedochází však k velkým výkyvům. Hodnoty běžné likvidity se za sledované období mění meziročně maximálně o 1,53 (hodnoty se pohybují v rozmezí od 9,24 do 10,78). Kolísání ukazatele běžné likvidity je podmíněno rozkolísaností krátkodobých závazků. ComWa spol. s r.o. usiluje o to, aby byly do konce roku splaceny všechny závazky po splatnosti.

Ukazatel běžné likvidity 2008– 2011

Stejně jako je ukazatel běžné likvidity rozkolísaný v letech 2004 – 2007, tak i v 2008 – 2011 můžeme pozorovat stejný vývoj. Pohybuje se v rozmezí 9,89 – 10,88. Výjimku tvoří rok 2009. To se šplhá likvidita až na hodnotu 16,74. To je způsobeno tím, že se oběžná aktiva zvyšují a krátkodobé závazky poklesly.

Ukazatele likvidity můžeme porovnávat s ukazateli rentability. Čím vyšší je likvidita podniku, tím více vlastní oběžných aktiv, ve kterých váže své zdroje. Jelikož vyšší objem oběžných aktiv se podílí na vyšším objemu celkových aktiv, který slouží k výpočtu ukazatele ROA a protože oběžná aktiva nevytvářejí zisk (finanční prostředky vázané v oběžných aktivech nemůže podnik využít pro lepší zhodnocení jiným výhodnějším způsobem), snižuje se rentabilita. Naopak příliš nízká platební schopnost podniku s sebou nese problémy se splácením závazků, jak jsem již objasnila výše. Proto je důležité, aby finanční analytik podniku stále poměřoval likviditu a rentabilitu a snažil se je udržovat v přiměřené výši.

Obr. č. 8: Porovnání ukazatele ROA a ukazatele běžné likvidity 2004-2011

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Obrázek č. 8 dokazuje předchozí hypotézu o výši ukazatele rentability a likvidity. V roce 2011 dosahuje rentabilita nejvyšších hodnot (43,9%), přičemž hodnota likvidy o několik desítek nižší (10,88). Jde o největší rozdíl mezi hodnotami ROA a ukazatele běžné likvidity za sledované období. V ostatních letech jsou rozdíly mezi ukazateli nižší. V roce 2008 jsou hodnoty ROA a běžné likvidity téměř vyrovnané. Hodnoty obou ukazatelů dosahují v celém sledovaném období pozitivních hodnot.

4.4.2.2 Ukazatel pohotovosti likvidity

Tab. č. 18: Ukazatel pohotovosti likvidity 2004–2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Oběžná aktiva [v tis. Kč]	32 819	39 731	42 899	38 098	39 656	40 036	31 248	42 174
Zásoby [v tis. Kč]	8 730	8 603	7 357	7 063	8 611	6 544	8 052	13 951
Rozdíl ob.aktiv a zásob [v tis. Kč]	24 089	31 128	35 542	31 035	31 045	33 492	23 196	28 223
Krátkodobé závazky [v tis. Kč]	3 274	4 299	3 981	4 044	3 923	2 391	3 158	3 876
Pohotová likvidita	7,36	7,24	8,93	7,67	7,91	14,01	7,35	7,28

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

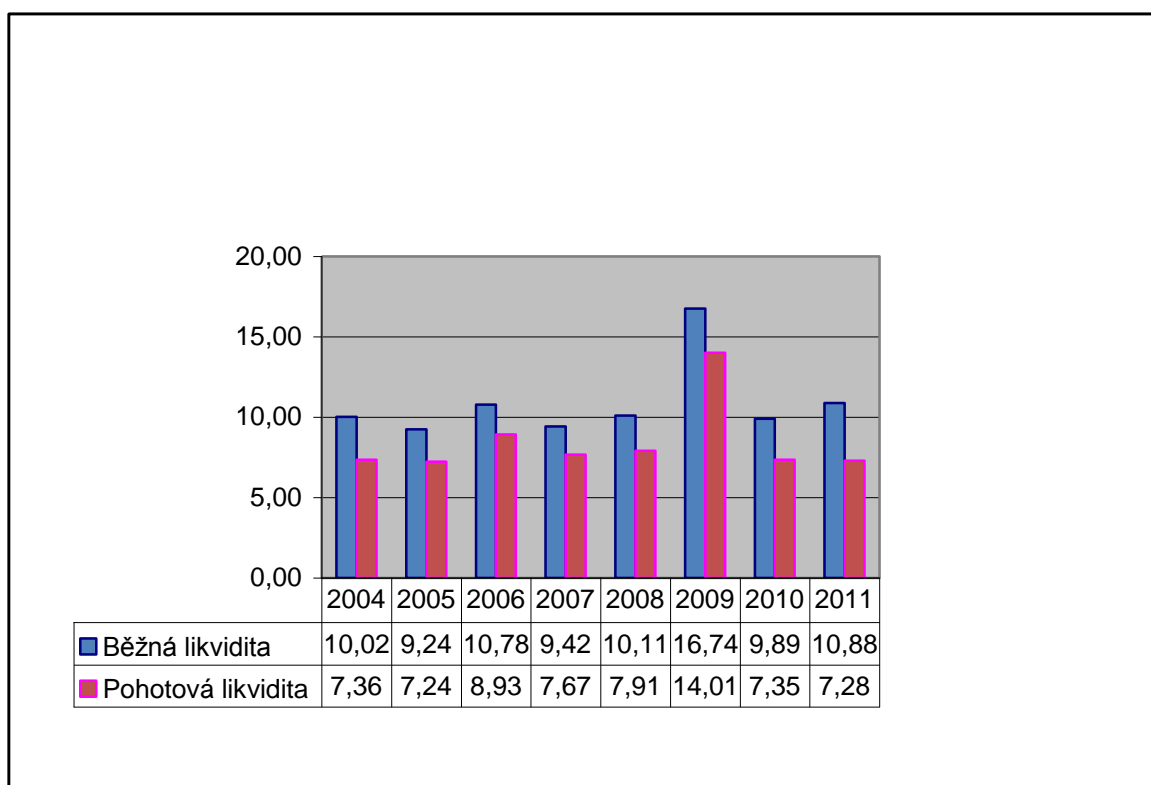
Ukazatel pohotové likvidity 2004– 2007

Aby byla zachována likvidita firmy, neměla by hodnota pohotové likvidity klesnout pod 1. V případě ComWa spol. s r.o. je tento ukazatel od roku 2004 do roku 2007 vyšší než 7. Z toho vyplývá, že podnik si průběžně udržuje schopnost splácet své krátkodobé závazky, a proto o něm můžeme říci, že je dobře prosperující a dobře řízený.

Ukazatel pohotové likvidity 2008– 2011

V Období 2008 - 2011 se hodnota pohotové likvidity pohybuje okolo sedmi. Výjimkou je rok 2009 (14,01). Důvodem výkyvu je pokles krátkodobých závazků a rostoucím rozdílem oběžných aktiv a zásob. Tento vývoj položek způsobuje právě zmiňované téměř dvojnásobné zvýšení ukazatele pohotové likvidity.

Obr. č. 9: Srovnání ukazatelů běžné a pohotové likvidity 2004-2011

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Při porovnávání běžné a pohotové likvidity se můžeme u některých firem setkat s tím, že pohotová likvidita je podstatně nižší než likvidita běžná, což by znamenalo nadměrnou váhu zásob v rozvaze firmy. Pokud ale porovnáme běžnou likviditu a pohotovou likviditu u ComWa spol. s r.o., vidíme z obrázku č. 9, že hodnoty obou

ukazatelů likvidity se příliš neliší, a proto můžeme konstatovat, že podnik ComWa spol. s r.o. nedrží nadměrné zásoby.

4.4.3 Analýza aktivity

Při výpočtu ukazatelů aktivity byla k přepočtu celkových tržeb na denní tržby použita německá metoda. Den má podle této metody 30 dní celkové tržby jsou proto děleny 360.

Ukazatele aktivity nám dávají informaci o tom, kolikrát se přemění určitá aktiva v tržby. Cílem je zvyšování obratovosti (obratu) a snižování doby obratu.

4.4.3.1 Ukazatel doby obratu pohledávek

Tab. č. 19: Ukazatel rychlosti obratu a doby obratu pohledávek 2004–2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Pohledávky z obchodního styku [v tis. Kč]	6 477	8 237	12 140	11 909		12 651	3 906	3 803	7 010
Celkové tržby [v tis. Kč]	89 475	90 473	96 190	99 490		94 179	67 896	76 482	114 368
Denní tržby na fakturu [v tis. Kč]	248,54	251,31	267,19	276,36		261,61	188,60	212,45	317,69
Rychlost obratu pohledávek	13,81	10,98	7,92	8,35		7,44	17,38	20,11	16,31
Doba obratu pohledávek	26,06	32,78	45,44	43,09		48,36	20,71	17,90	22,07

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Do výpočtu ukazatelů rychlosti obratu a doby obratu pohledávek jsou zahrnuty pouze pohledávky krátkodobé, protože podnik nevykazuje žádné dlouhodobé pohledávky.

Ukazatel doby obratu pohledávek 2004– 2007

Od počátku sledovaného období má ukazatel doby obratu pohledávek rostoucí trend, roste z hodnoty 26,06 do hodnoty 43,09. Z teorie víme, že pokud je ukazatel doby obratu pohledávek delší než běžná doba splatnosti faktur, dlužníci neplatí včas. Běžná platební podmínka stanovená firmou ComWa spol. s r.o. je 30 dní. Na základě této skutečnosti můžeme říci, že zákazníci ComWa spol. s r.o. uhrazovali včas své závazky pouze v prvním roce sledovaného období, tj. v roce 2004. Od roku 2005 je hodnota ukazatele vyšší než třiceti denní splatnost, v roce 2007 je vyšší dokonce o 13 dní. Můžeme konstatovat, že platební morálka zákazníků se s lety zhoršuje a zákazníci se s platbami čím dál tím více zpožďují.

Co se týče rychlosti obratu pohledávek, pohledávky se přeměňují v peněžní prostředky průměrně 10,27 krát za rok. Trend rychlosti obratu pohledávek podniku ComWa spol. s r.o. je klesající - klesá z 13,81 (rok 2004) na 8,35 (rok 2007). Důvodem je již zmíněná platební morálka dlužníků.

Ukazatel doby obratu pohledávek 2008– 2011

V roce 2008 se doba obratu pohledávek ještě zvyšuje na 48,36 dní, ale v roce 2009 nastal zvrat. Zkoumaný ukazatel se snižuje o více jak polovinu. Firma začala aplikovat doporučení, která vyplynula z bakalářské práce „Zhodnocení ekonomické situace podniku ComWa spol. s r.o. a stanovení návrhů na její zlepšení“. Pro připomenutí jde o zkrácení doby mezi posláním první a druhé upomínky na maximálně 10 dní s tím, že v druhé upomínce je již zahrnuto penále za každý další den zpoždění 0,05% z dlužné částky. Od problematických klientů je vyžadováno zaplacení zálohy v hodnotě 50% fakturované částky. Až tedy od roku 2009 můžeme tvrdit, že platební morálka zákazníků je velmi dobrá.

4.4.4 Analýza zadluženosti

Díky analýze zadluženosti můžeme posoudit finanční stabilitu podniku.

4.4.4.1 Ukazatel celkové zadluženosti a kvóta vlastního kapitálu

Tab. č. 20: Ukazatel celkové zadluženosti 2004–2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Cizí kapitál [v tis. Kč]	3 959	5 165	5 015	4 925		5 021	3 532	4 356	5 074
Celková aktiva [v tis. Kč]	55 896	62 674	67 439	65 534		68 349	65 423	56 886	75 962
Ukazatel celkové zadluženosti	7%	8%	7%	8%		7%	5%	8%	7%

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Ukazatel celkové zadluženosti 2004– 2007

Již z analýzy absolutních ukazatelů víme, že objem cizího kapitálu podniku je velmi malý. Tato skutečnost je vidět o to více, dáme-li cizí kapitál do poměru s celkovými aktivy. Jak ukazuje tabulka č. 20., ukazatel celkové zadluženosti, neboli ukazatel věřitelského rizika, je v celém sledovaném období téměř neměnný a jeho hodnota je 7% - 8%. Na základě tohoto výsledku můžeme konstatovat, že podnik ComWa spol. s r.o. je téměř nezadlužen. Podnik je závislý především na vlastních zdrojích krytí, což je dobré pro jeho věřitele. Protože ComWa spol. s r.o. zajišťuje vyšší

podíl celkového investovaného kapitálu z vytvořených zdrojů, nesou věřitelé nižší riziko podnikání.

Ukazatel celkové zadluženosti 2008– 2011

Vývoj celkové zadluženosti je v podstatě velmi podobný jako v předchozím období. K velkým výkyvům nedochází. Poměr cizího kapitálu celkových aktiv je v rozmezí 5% – 8%

Tab. č. 21: Kvóta vlastního kapitálu 2004–2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Vlastní kapitál [v tis. Kč]	51 657	57 161	62 015	60 387		63 298	61 691	52 067	70 183
Celková aktiva [v tis. Kč]	55 896	62 674	67 439	65 534		68 349	65 423	56 886	75 962
Kvóta vlastního kapitálu	93%	92%	93%	92%		93%	94%	92%	92%

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

K předchozímu ukazateli byl zvolen jako doplňující ukazatel kvóta vlastního kapitálu, který hodnotí případné riziko úpadku firmy. Součet kvóty vlastního kapitálu s ukazatelem celkové zadluženosti je roven jedné (100%). Přibližně 93% aktiv je financováno peněžními prostředky vlastníků ComWa spol. s r.o. Doporučené minimum tohoto ukazatele je 30%, toto minimum firma s přehledem převyšuje přibližně 3 krát. I vzhledem k vysokému podílu vlastních zdrojů krytí, které jsou nejdražším způsobem financování majetku, nemá ComWa spol. s r.o. problémy s udržením příznivých hodnot rentability.

4.4.5 Analýza produktivity

4.4.5.1 Ukazatel přidané hodnoty na zaměstnance

Tab. č. 22: Přidaná hodnota na zaměstnance 2004 – 2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	33 086	36 787	38 967	36 639		34 030	28 770	34 955	59 771
Počet zaměstnanců	64	66	73	75		74	60	68	87
PH na zaměstnance	517	557	534	489		460	480	514	687

Zdroj: účetní výkazy (vlastní zpracování)

Ukazatel podává informaci o velikosti průměrné přidané hodnoty, kterou vyprodukoval každý zaměstnanec.

Ukazatel přidané hodnoty na zaměstnance 2004– 2007

Vidíme, že tento ukazatel v roce 2005 roste, protože počet zaměstnanců se zvýšil jen o dva, ale přidaná hodnota roste více. Od roku 2006 má ukazatel klesající charakter, protože množství pracovníků stoupá a přidaná hodnota roste pomaleji (2006), či klesá (2007).

Ukazatel přidané hodnoty na zaměstnance 2008– 2011

Přidaná hodnota na zaměstnance je v roce 2008 nižší než v roce předcházejícím, což je způsobeno poklesem přidané hodnoty. Nicméně od tohoto roku dále už jen stoupá. I přes velké propouštění a snižování tržeb a tím i přidané hodnoty, má výkon pracovníků od roku 2009 rostoucí trend. Ve svém vrcholu v roce 2011 dosahuje hodnoty 687 na jednoho zaměstnance.

4.5 Hodnotová analýza

4.5.1 Ukazatel EVA

Pro výpočet ukazatele EVA byl vybrán pyramidový rozklad, podle kterého se náklady na vlastní kapitál vypočítají následujícím způsobem:

$$EVA = VK * (ROE - n_v)$$

$$n_v = R_d + r_{LA} + r_P + r_{FS} + r_{FST}$$

R_d ... bezriziková míra výnosnosti: údaje z ČNB, poslední známé výnosnosti státního dluhopisu.²⁰

r_{LA} ... prémie za likviditu akcií: Protože je vlastní kapitál společnosti menší než 100 mil. Kč, je r_{LA} stanoven na úrovni 5%.

r_P ... prémie za podnikatelské riziko (v závislosti na ROA): ROA společnosti ComWa, spol. s r.o. je vyšší než je oborový průměr, r_P je tedy zvoleno jako 0%.

r_{FS} ... prémie za riziko finanční nestability (podle ukazatele běžné likvidity): Běžná likvidita firmy je menší než 100%, r_{FS} je tedy 10%.

r_{FST} ... prémie za riziko z finanční struktury (podle ukazatele úrokového krytí): je 0%

²⁰Výnosy státních dluhopisů. [online] Praha: ČNB, [cit. 2012-03-21] Dostupné z http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=2&p_des=50&p_sestuid=450&p_uka=6&p_strid=EBA&p_od=200401&p_do=201112&p_lang=CS&p_format=0&p_decsep=%2C

ROA_ø – oborový průměr - průměrná hodnota ROA v daném oboru je dostupná na stránkách MPO.

Tab. č. 23: EVA 2004-2011

	2004	2005	2006	2007		2008	2009	2010	2011
Bank. úvěry a výpomoci	0	0	0	0		0	0	0	0
Nákladové úroky	0	0	0	0		0	0	0	0
ROA	17,5%	21,2%	18,7%	15,7%		12,6%	5,6%	21,9%	43,9%
ROA - oborový průměr	5,99%	5,56%	7,08%	7,54%		5,14%	3,86%	5,79%	7,57%
Vlastní kapitál	51 657	57 161	62 015	60 387		63 298	61 691	52 067	70 183
Rd	4,44%	3,93%	3,95%	4,77%		4,57%	4,5%	4,14%	4,01%
r_{LA}	5%	5%	5%	5%		5%	5%	5%	5%
r_P	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
r_{FS}	10%	10%	10%	10%		10%	10%	10%	10%
r_{FST}	0	0	0	0		0	0	0	0
n_v	9,54%	9,03%	9,05%	9,87%		9,67%	9,60%	9,24%	9,11%
ROE	9,60%	13,96%	12,34%	10,78%		9,33%	4,29%	16,67%	33,22%
ROE - n_v	0,0006	0,0493	0,0329	0,0091		-0,0034	-0,0531	0,0743	0,2411
EVA	31	2820	2041	548		-218	-3277	3871	16919

Zdroj: účetní výkazy (vlastní výpočty)

EVA 2004 - 2007

Hodnota EVA je po celé období kladná. V roce 2005 rapidně roste, což znamená, že firma produkuje více, než činí náklady vynakládané na kapitál. Po celé období se vytvářela nová hodnota, rentabilita vlastního kapitálu je větší než alternativní náklad na kapitál (n_v).

EVA 2008 - 2011

Velikost ukazatele EVA se v roce 2008 a 2009 dostává do záporných hodnot. Firma netvoří ekonomickou přidanou hodnotu. Hodnota ROE je sice kladná, ale je nižší než náklady na kapitál. Zlepšení analyzovaného ukazatele v roce 2010 je způsobeno rostoucí hodnotou ROE, jehož vývoj byl analyzován výše.

5 VYHODNOCENÍ EKONOMICKÉ SITUACE PODNIKU PŘED A V DOBĚ KRIZE

Na základě výše provedené finanční analýzy, ve které byla analyzována zvláště léta před krizí, což jsou roky 2004 – 2007 a zvláště roky během krize (2008 – 2011), může být provedeno shrnutí získaných poznatků a získána odpověď na otázku, zda světová hospodářská krize měla na chod firmy nějaký dopad, či nikoliv.

5.1 Shrnutí o ekonomické situaci 2004 - 2007

Z analýzy je patrné, že v období před krizí (2004 – 2007) měl podnik ComWa spol. s r.o. stabilní finanční situaci. Téměř všechny ukazatele použité v praktické části této práce se pro tuto společnost jeví velmi příznivě. Firma měla velmi nízký podíl cizích zdrojů v pasivech a tedy i nízkou hodnotu zadluženosti, což je dobré pro její věřitele, kteří nesou nižší riziko podnikání. Pro věřitele je také dobrým ukazatelem příznivá hodnota likvidity podniku. Věřitelé si budou chtít udržet takou firmu, a proto budou dodávat kvalitní materiál. S kvalitním materiálem je možné vyrobit kvalitní výrobky a uspokojit tak náročné zákazníky, které zůstanou firmě věrní. ČPK firmy ComWa spol. s r.o. byl kladný, takže si firma vytvářela dostatečně velké finanční zásoby pro případ vzniku nepříznivých finančních okolností. Vysoká hodnota ROS značila schopnost vytvářet nové zdroje pro rozvoj podniku. Po celou dobu vytváří podnik ekonomickou přidanou hodnotu. Co se týče slabých stránek podniku, tendence tržeb byla klesající, což mělo vliv na stejný vývoj HV, který byl tedy alespoň kladný. Doba obratu pohledávek se s časem zvyšovala, což ukazuje na zhoršující se platební morálku zákazníků.

Ze zjištěných výsledků vyplývá, že by se firma mohla udržet na trhu jako konkurenceschopný podnik i přes vypuknutí ekonomické krize.

5.2 Shrnutí o ekonomické situaci 2008 - 2011

Firmu ComWa spol. s r.o. světová hospodářská krize, která začala v Americe jako finanční hypoteční krize roce 2007 a rozšířila se do celého světa počátkem roku 2008, ovlivnila. Na chodu podniku se projevila. Největší propad ve firmě můžeme pozorovat v roce 2009.

Rok 2008

V roce 2008, kdy se začala krize dostávat a projevovat v mnoha státech Evropy, a to i v ČR, nepocítila ComWa spol. s r.o. žádné větší otřesy v rentabilitě, likviditě, zadluženosti, aktivitě či produktivitě. Některé ukazatele finanční analýzy dokonce vykazovaly lepší výsledky než v roce předešlém (2007) – např. ČPK roste o další 1 679 000 Kč, roste také ukazatel běžné a pohotové likvidity, klesá zadluženost. Ukazatele ROA, ROE a ROS sice o trochu klesají, nicméně stejný trend je patrný již od roku 2005. Jediné, co je vidět, že v tomto roce firma netvoří žádnou ekonomickou přidanou hodnotu.

Rok 2009

V roce 2009 již byly dopady krize v organizaci ComWa spol. s r.o. citelné. Především ve druhé polovině roku 2009 kleslo množství objednávek na produkty sledované firmy jak od odběratelů z České republiky, tak od zákazníků z Německa. Jejich ekonomická situace a situace na trhu jim nedovolovala nakupovat v takovém objemu, jako do té doby. Tato skutečnost měla vliv na propad tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 25,3 mil Kč. Také nebylo třeba držet si tak velké množství zásob, takže byl snížen stav materiálu a výrobků na skladě - promítnuto v rozvaze jako pokles zásob. Tato situace je dále provázána s výkazem zisku a ztráty, ve kterém klesají náklady na spotřebu materiálu, energie a služeb.

Se snížením objemu výroby souvisí další krok, který bylo třeba učinit, a tím bylo propuštění 14 zaměstnanců z pracovního poměru. Nicméně úroveň platů u stávajících pracovníků byla udržena na stejné úrovni. Snížení počtu pracovníků se projevilo ve snížení mzdových nákladů o 3,9 mil. Kč a potažmo i nákladů na sociální a zdravotní pojištění (tvoří 35% mzdových nákladů).

Ani v tak nepříznivém období nebylo třeba, aby podnik využil např. nějaké finanční výpomoci na zajištění provozu a zvýšil tak hodnotu cizích zdrojů. Pravidelným dosahování vysokého zisku si firma vytvořila dostatečné množství prostředků pro zajištění chodu podniku a udržováním dobrých vztahů se zákazníky nepřišla o klíčové odběratele. Přesto, že objem výroby klesal, firma byla schopna vytvořit kladný čistý zisk ve výši ve výši 2,65 mil Kč.

Pokles hospodářského výsledku se projevil v poklesu analyzovaných ukazatelů rentability (ROA, ROE, ROS).

Na druhé straně v roce 2009 pokračoval trend příznivě nastavených parametrů při zpeněžování produkce. Firma se zaměřila na zlepšení platební morálky zákazníků, tedy snížení doby obratu pohledávek. Pohledávky klesly z 12,6 mil. Kč na 3,9 mil. Kč a tím došlo ke chtěnému snížení doby obratu pohledávek pod 30 dní.

Rok 2010

V roce 2010 nastávají ve firmě „lepší časy“. Produkce se opět zvyšuje, je pořízen nový stroj (zařazen do aktiv až v roce 2011) a je uzavřeno osm nových pracovních smluv. Z uvedeného vyplývá, že v roce 2010 tržby za prodej vlastních výrobků a služeb rostou, zvyšují se i mzdové náklady o prostředky pro nové pracovníky. Růst výnosů nepřesahuje růst nákladů a čistý zisk roste z 2,65. mil. Kč na více jak 8,6 mil. Kč.

Co se týče ukazatelů finanční analýzy, ukazatele ROA, ROE a ROS rostou přibližně 3,5 krát. Ukazatele rentability rostou v důsledku zvýšení hospodářského výsledku. Běžná i pohotová likvidita oproti roku 2009 klesá, ale je na stejné úrovni jako v roce před krizí (2007). Platební morálka je udržena na příznivých hodnotách.

Rok 2011

V roce 2011 převyšují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb všechny předešlé roky, jsou na úrovni 106,5 mil. Kč. To je dáno rostoucí poptávkou a také, jak bylo již zmíněno, byl pořízen nový stroj, díky které se zvýšila kapacita výroby. S rostoucí produkcí stoupá spotřeba materiálu, také počet zaměstnanců, s ním i mzdové náklady. Růst nákladů ale není tak vysoký jako růst výnosů a čistý zisk stoupá o 14,6 mil. Kč na 23,3 mil. Kč.

6 NÁVRH PREVENTIVNÍCH PROTIKRIZOVÝCH OPATŘENÍ

Firmu ComWa spol. s r.o. postihla globální hospodářská krize, tak jako mnoho dalších firem na domácím i zahraničních trzích. Analyzovaná společnost se ale nestala obětí této krize jako spousta jiných stejného i jiných oborů podnikání, které nebyly na krizi dostatečně připravené a silné, aby ustály celosvětovou recesi.

Přesto, že firma krizi ustála a od roku 2010 její tržby rostou velkou rychlostí a dosahují vyšších hodnot než v letech před krizí, vedení firmy by nemělo „usnout na vavřínech“. Při konzultacích ve firmě se ukázalo, že firma plánuje maximálně na půl roku dopředu, což je v podstatě pouze operativní plánování. K tomu, aby se firma stala ještě úspěšnější a i nadále byla schopná ustát případnou další krizi, je doporučeno vypracovat strategický plán, který sestává z několika základních kroků. V prvním kroku by se měly stanovit cíle a příslušná strategie. Poté by bylo třeba provést výzkum (analýza prostředí) a nakonec vyhodnotit výsledky a určit tu správnou strategii, která je „šita na míru“ pro dosažení stanovených cílů dané firmy.

V této kapitole bude tedy naznačeno, jak by firma mohla postupovat při sestavování strategického plánu pro dalších 5 let a jak by mohla nalézt vhodnou strategii. Protože byla práce zpracovávána v první polovině roku 2012 a posledním analyzovaným a hodnoceným rokem byl rok 2011, bude jako strategické plánovací období bráno období mezi roky 2012 - 2016.

Bude sestavena vize podniku a stanovena předběžná strategie. Poté bude s pomocí interní a externí analýzy posouzena připravenost firmy k plnění strategického záměru. Příležitosti a hrozby budou zahrnuty do matice EFE, silné a slabé stránky do matice IFE. S využitím matice IE, TOWS a TAS bude vybrána vhodná strategie pro dosažení požadovaných cílů.

Teoretický základ vychází z přednášek a prezentací z předmětu strategický management pana doc. Emila Vacíka.

V dnešní globalizované době je velmi důležité, aby si podnik zvolil vhodné cíle a řídil se správně zvolenou strategií k dosažení svého podnikatelského záměru. Správná strategie pak může napomoci k upevnění pozice na trhu.

6.1 Vize společnosti ComWa spol. s r.o.

Společnost ComWa spol. s r.o. působí na trhu výrobků z plechu téměř 20 let. Za tuto dobu si získala důvěru mnoha klientů. Spokojení zákazníci jsou pro firmu velmi důležití. V horizontu následujících 5 let (2012-2016) je vizí společnosti udržet si stávající klíčové zákazníky a získat nové, a to především v Německu. Společnost chce stále poskytovat širokou nabídku přesných výrobků z plechu v závislosti na požadavcích zákazníků, udržet vysokou kvalitu svých výrobků a poskytovaných služeb. Firma chce posílit své postavení na trhu. Co se týče zaměstnanců (lidských zdrojů), bude cílem sociální politiky společnosti vytváření motivačního prostředí, ve kterém se budou zvyšovat výkony pracovníků, bude zvyšována jejich kvalifikace.

Komponenty vize budou v následujících 5 letech zahrnovat tyto složky:

Zákazníci

Firma se bude i nadále snažit udržet si stávající klíčové zákazníky, kteří mají největší podíl na tržbách (Thyssen-Krupp, Stuttgart, SBA Trafobau, Heiligenstadt, IFS, Bad Honnef). Zaměří se na získání nových klientů v Německu, konkrétně v Chamu, kde otevře v červnu 2013 svoji novou kancelář, ve které bude pracovat její nový obchodní zástupce. Firma se zaměří na firmy, které kupují výrobky z plechu a dále je kompletují pro své zákazníky (viz popis trhu a jeho segmentů). K udržení stávajících zákazníků a také k získání nových napomůže rostoucí kvalita výrobků díky pořízení nového stroje na sítotisk v lednu 2013 (investice cca 300 000 Kč).

Produkt

Výroba přesných dílů z plechu sebou nese vysoké nároky na kvalitu a přesnost. Tyto nároky je společnost schopna plnit díky výběru dodavatelů kvalitních materiálů, kvalifikované pracovní síle a pravidelným kontrolám jakosti. Produkt získá nové lepší vlastnosti využitím nového stroje na sítotisk, který bude operace provádět poloautomaticky. Pořízen bude v lednu 2013 za cca 300 000 Kč z vlastních zdrojů. Nové výrobky firma vyrábí pouze po dohodě s klientem. Sama není iniciátorem navrhování nových produktů.

Popis trhu a jeho segmentů

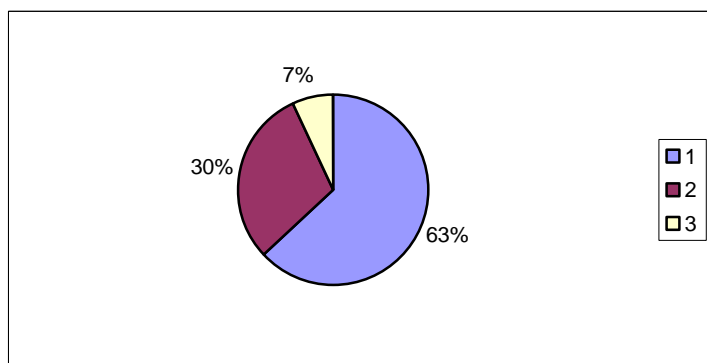
Určíme podíl segmentů na celkových tržbách podniku. Zákazníky firmy ComWa, spol. s r.o. můžeme rozdělit do 3 skupin.

1) Největší skupinu zákazníků tvoří firmy, které od firmy kupují výrobky z plechu a dále je kompletují, popř. upravují pro potřeby svých vlastních zákazníků. ComWa spol. s r.o. je tedy jejich subdodavatelem. Tyto zakázky tvoří 63% celkových tržeb.

2) Druhou významnou skupinu tvoří firmy příbuzného oboru činnosti, tj. společnosti, které se zabývají výrobou přesných dílů z plechu, ale vzhledem ke své specializaci neprovádí některé činnosti (např. práškování), a proto je naše firma subdodavatel těchto společností. Zakázky tvoří 30% celkových tržeb.

3) Nakonec má firma také zákazníky, kteří jsou konečnými spotřebiteli a u společnosti ComWa, spol. s r.o. poptávají na základě doporučení od jiné osoby, nebo na základě vyhledání firmy a její produkce na internetu. S těmito zákazníky nenavazuje firma dlouhodobé vztahy, jde pouze o jednorázové zakázky. Podíl zakázek na celkových tržbách je 7%.

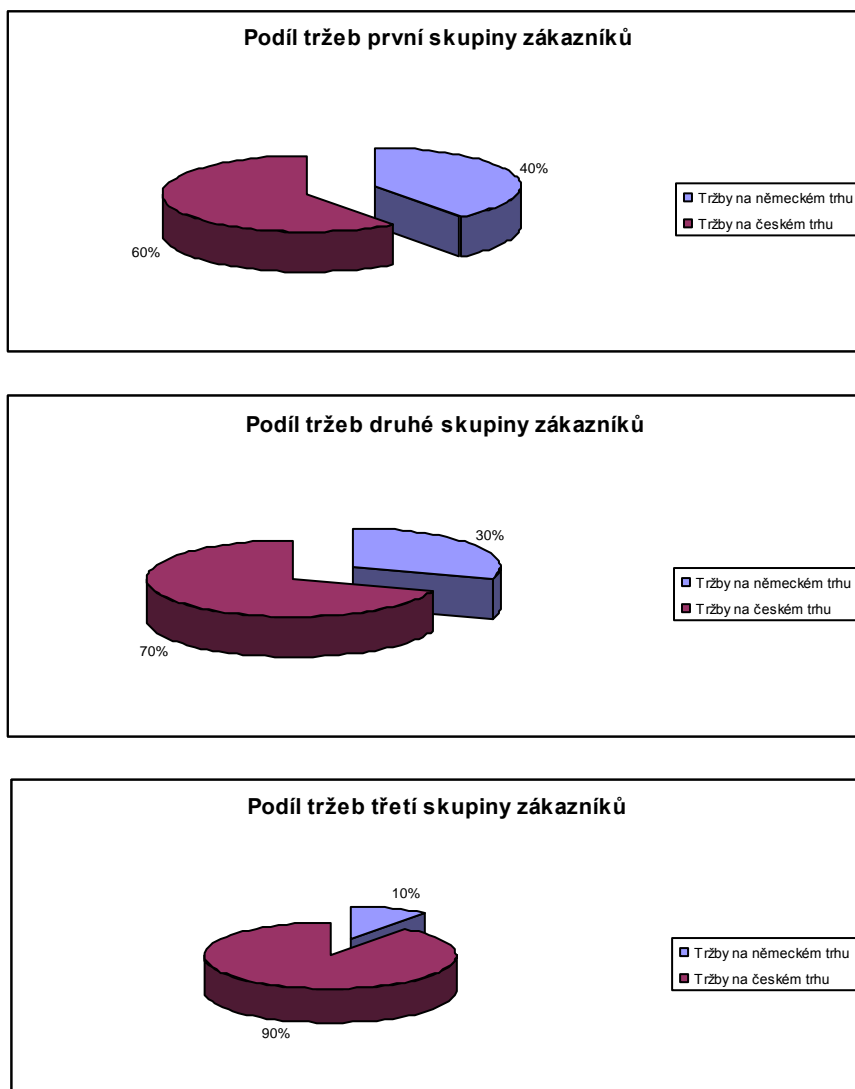
Obr. č. 10: Podíl segmentů na celkových tržbách

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku č. 11 vidíme, že v první skupině zákazníků tvoří 60% tržby z Německa a zbylých 40% tržby realizované na domácím trhu. Ve druhé skupině jde o poměr Německo x ČR - 30% x 70%. Ve třetí skupině převládá podíl českých zakázek (90%) nad německými (10%).

Obr. č. 11: Podíl tržeb z Německa a ČR na jednotlivých segmentech

Zdroj: vlastní zpracování

Cílem společnosti je zvýšit podíl tržeb z Německa na celkových tržbách za sledované pětileté období (2012-2016) oproti roku 2011 o 5%. Současný podíl tržeb z německého trhu je na celkových tržbách 65%, společnost ho bude chtít zvýšit tedy na 70%. Firma se zaměří na první segment, tedy firmy, které kupují výrobky z plechu a dále je kompletují pro své zákazníky. Pokud na ostatních segmentech nedojde ke změnám, znamená to zvýšení podílu tržeb z Německa v prvním segmentu o 5%.

Výrobní závod má své obchodní zástupce, kteří zajišťují nové zakázky a komunikaci se zákazníky v Přešticích, a v Schönsee. Podnik má možnost získat nový segment a zvýšit tak podíl na trhu otevřením nové kanceláře (červen 2013) v Chamu.

Samozřejmě musí tím pádem počítat s náklady na zajištění, vybavení a mzdu nového pracovníka.

Strategie záměru

Způsob, jak dosáhnout posílení postavení na trhu, je získat nové klíčové zákazníky a také udržet si stávající. Společnost bude stále poskytovat širokou nabídku přesných výrobků z plechu v závislosti na požadavcích zákazníků a bude dbát na vysokou kvalitu svých výrobků a poskytovaných služeb. Firma bude v rámci vize k získání nových a udržení stávajících klientů vkládat své prostředky na pořízení nového stroje na sítotisk (leden 2013). Důležité je vytvoření motivačního prostředí pro své zaměstnance, kteří tak podají vyšší výkon.

Veřejná image

Firma měla téměř 20 let na to, aby o sobě vytvořila na trhu mezi zákazníky povědomí, aby si udělala dobré jméno. Toho bylo dosaženo. Je usuzováno z toho, že většina zákazníků se do firmy opět vrací s novými zakázkami. Spokojenosti zákazníků je dosaženo především kvalitními výrobky, dodržováním dodacích lhůt, vstřícným jednáním se zákazníky a plněním jejich požadavků. Podnik se pokusí tuto svoji image rozšířit i na novém trhu v Chamu otevřením nové kanceláře.

Sociální koncepce

Podnik disponuje zkušenými zaměstnanci, kteří mají dlouholeté zkušenosti a praxi ve svém oboru. Celkový počet pracovníků je 87. K velkému propouštění došlo v roce 2009, kdy firmu zasáhla hospodářská krize. Nyní se ale počítá se zvyšování počtu pracovníků především v důsledku otevření nové kanceláře v Chamu, kde bude pro firmu pracovat nový obchodní zástupce. Nový stroj na sítotisk budou obsluhovat současní zaměstnanci společnosti.

6.2 Cíle společnosti ComWa spol. s r.o.

Kvalitní výrobky, které firma nabízí v ČR a Německu, jsou zákazníky přijímány velmi dobře. Firma má dostatek disponibilních zdrojů k prosazení cíle, kterým je získání nových zákazníků na německém trhu, tj. obsadit nový segment a zvýšit tak podíl na trhu (Německo) za sledované pětileté období (2012 - 2016) oproti roku 2011 o 5%. Dosažením tohoto cíle vzrostou celkové tržby v 2016 oproti roku 2011 alespoň o 5%. Cíle dosáhne otevřením nové kanceláře v Chamu a pořízením nového stroje na sítotisk.

Dalším cílem je udržení a především dalších zvyšování kvalifikace zaměstnanců, kteří budou schopni přizpůsobit se zvyšování objemu výroby a také zvládnou obsluhu nového stroje, který bude pořízen. Motivačním prvkem bude zvyšování mzdy průměrně o 2% ročně na základě dosaženého zvýšení kvalifikace (certifikát, potvrzení o absolvování školení).

Co se týče zaměstnanců (lidských zdrojů), bude cílem sociální politiky společnosti vytváření motivačního prostředí, ve kterém se budou zvyšovat výkony pracovníků. Do roku 2016 je požadován rostoucí trend přidané hodnoty na jednoho pracovníka.

Ve vztahu k otevření nové kanceláře v Chamu v červnu 2013 najme podnik nového obchodního zástupce, který bude získávat další zákazníky na novém trhu a udržovat dobré vztahy se současnými klienty. Dva pracovníci podstoupí školení na stroj na sítotisk (jeden z ranní a jeden z odpolední směny), který bude do firmy pořízen v lednu 2013.

Plnění všech cílů by mělo být průběžně sledováno a vyhodnocováno vedením společnosti.

6.3 Strategie společnosti ComWa spol. s r.o.

Aby bylo dosaženo cílů, které byly stanoveny výše, je třeba také určit způsob, resp. cestu, jakou se společnost bude muset řídit, aby tyto cíle naplnila. Široké spektrum cílů bude zajištěno „širokým“ spektrem strategií, resp. použitím více než jedné strategie.

K tomu, aby firma dosáhla stanoveného cíle získání nových zákazníků, a tím zvýšení objemu tržeb zaměří se na **intenzivní strategii**, konkrétně:

Pomocí **strategie rozvoje trhu** se společnost bude snažit obsadit nový segment trhu, tím že zaměstná nového obchodního zástupce a otevře novou kancelář v Chamu. Nové zákazníky bude získávat také šířením povědomí o svých výrobcích na českých i zahraničních veletrzích, výstavách (např. v Brně v ČR nebo v Mnichově v Německu, atp.). Stejně jako napomůže nákup nového stroje na sítotisk.

Udržováním vysoké kvality výrobků si firma udrží stávající klíčové zákazníky a také může získat zákazníky nové. K těmto účelům bude pořízena nový stroj na sítotisk, který dokáže potisk vyhotovit kvalitněji než dosavadní ruční sítotisk. Tento stroj bude plně funkční a na 100% využit ve výrobě v lednu 2013.

Pokud se firmě podaří získat nové zákazníky, bude se zvyšovat poptávka po produkci společnosti ComWa, spol. s r.o. Aby měla firma i nadále spokojené zákazníky, bude zapotřebí ke 100% uspokojení veškeré poptávky pořídit odpovídající kvalifikovanou pracovní sílu, bude se tedy zvyšovat počet zaměstnanců z nynějších 87 na 88 do poloviny roku 2013. Dojde také ke zvyšování kvalifikace stávajících zaměstnanců.

V rámci vytváření motivačního prostředí, které povede jak ke spokojenosti zaměstnanců, a tedy ke snížení jejich fluktuace, tak ke zvyšování jejich výkonů, budou zaměstnancům poskytovány různé výhody. V areálu firmy je zajištěna jídelna, aby se nemuselo chodit až do centra města, část nákladů na oběd hradí zaměstnavatel. Firma poskytuje příspěvky buď na životní pojištění nebo penzijní připojištění. Pro všechny budou přístupné odborné časopisy např. MM spektrum nebo Strojírenská technologie, aby měli zaměstnanci stále přehled o novinkách ve svém oboru.

Protože je motivaci možné provádět různými způsoby, budou se na ní podílet už nejen linioví manažeři, ale i personální oddělení, tak i jednotliví pracovníci, jejichž individuální potřeby mají být uspokojeny.

Většina zaměstnanců ve společnosti je ochotna pro získání vyšších odměn vysoce zvýšit svoji výkonnost a zefektivnit svoji činnost. Pracovník získává fixní měsíční plat, odměny, kvartální prémie, (někdy i mimořádné prémie). Fixní plat se zpravidla nemění, ale pokud pracovník dosáhne např. vyšší kvalifikace, bude mu zvýšen (v průměru o 2% ročně).

Odměny jsou získávány také měsíčně k fixnímu platu. Výše těchto odměn závisí pouze a jen na jednotlivci. Na tom jak efektivně provádí svoji činnost. Pracovník ví, že pokud si svoji práci odvede minimálně podle plánu a kvalitně (ve většině případů se setkáváme s takovými pracovníky, kteří díky vidině větších prémie podávají mnohem vyšší výkony) dostane prémie, což je velmi silný motivační činitel. Jedinci pro něž jsou peníze tak silným motivačním činitelem, pak pracují často přesčas, na své práci si nechávají záležet, jsou ochotni zvládat vyšší pracovní tempo. (Ke změření zvýšení výkonu pracovníka se používá např. průměrná přidaná hodnota na jednoho pracovníka.)

Každý jedinec je individuální a na každého působí jiné motivační činitele, proto nemůžeme s určitostí říci, že všechny pracovníky díky vidině větších peněz doženeme k vyšším výkonům. Proto bude využívána i nefinanční motivace, jako je pochvala od

nadřazeného, která dokáže některé jedince vyburcovat k dosahování lepších výsledků, k zefektivněné činnosti, nebo drobné dárky, či reklamní předměty. Společnost se zaměří na pořádání různých kulturních akcí (paintball, jednodenní výlety, bowling, vánoční posezení na konci roku apod.) a bude přispívat na jazykové kurzy vedoucích pracovníků, kteří přicházejí do kontaktu s německými partnery.

Strategie jsou podrobovány pravidelným kontrolám, které probíhají 1x za rok, aby se zjistilo, zda není potřeba podniknout nějaké změny.

6.4 Analýza prostředí

K tomu aby firma mohla realizovat svůj strategický záměr, musí najít nejlepší variantu z hlediska příležitostí, hrozeb, silných a slabých stránek společnosti. Bude tedy provedena externí analýza (makro- a mezoprostředí) a interní analýza (mikroprostředí) firmy. Výstupem analýzy prostředí bude podklad pro sestavení matice EFE a IFE.

6.4.1 Externí analýza

6.4.1.1 Analýza makroprostředí

Toto prostředí firma nemůže ovlivňovat.

Ekonomika

Protože klíčoví partneři firmy jsou z Německa, důležitou roli pro společnost ComWa spol. s r.o. hraje kolísání měnového kurz české koruny a eura. Apreciace domácí měny vzhledem k měně zahraniční má za následek zhoršení podmínek vývozu, protože zboží je pro zahraniční firmy dražší. Naopak pozitivní vliv nastává u dovozu (materiál, technologie), který je pro ČR z důvodu apreciacie Kč levnější. Do budoucna se počítá s posilováním české koruny vůči euru.

Tab. č. 24: Vývoj průměrného ročního kurzu české koruny vůči euru 2010 - 2013

rok	2010	2011	2012	2013
hodnota	25,3	24,5	24,9	24,3

Zdroj: www.cnb.cz

Vliv na strategický záměr společnosti má i růst nezaměstnanosti. Nezaměstnanost vytvoří vyšší konkurenci na trhu práce a tím také tlak na pracovníky ke zvyšování kvalifikace. Díky kvalitnější pracovní síle bude vyráběno kvalitní zboží,

kteřé je důležitě pro udržení stávajících zákazníků. Od roku 2007 nezaměstnanost podle údajů českého statistického úřadu roste.

Příležitostí firmy je tedy na základě rostoucí nezaměstnanosti rostoucí tlak na zvyšování kvalifikace zaměstnanců. Hrozbu tvoří v důsledku apreciace zhoršení podmínek vývozu.

6.4.1.2 Analýza mezoprostředí

Podle Porterova modelu na podnik působí pět sil, které rozeberu v následujících odstavcích. Jde o konkurenci, možné nové konkurenty, vyjednávací sílu zákazníků, dodavatelů a o hrozbu substitutů.

Konkurence

V oblasti výroby přesných výrobků z plechu existuje v ČR i v Německu celkem bohatá konkurence, viz tabulka č. 25. Žádný z těchto výrobců ale nemá na trhu výsadní postavení, jde spíše o malé a střední firmy, které jsou roztroušené na obou zmíněných trzích.

Vzhledem k široké nabídce přesných výrobků z plechu a také doplňkových služeb, které k tomu patří, vysoké poskytované kvalitě, má ComWa spol. s r.o. velmi dobré jméno. Získala si mnoho spokojených zákazníků, kteří se společností navázali dlouhodobou spoluprací.

V tabulce č. 25 není zaměřena pozornost na konkrétní výrobky, protože sortiment je u všech zmíněných firem velmi široký a různorodý, ale na operace/činnosti, které může firma v rámci dané výroby poskytnout. Pro firmu ComWa spol. s r.o., jako pro subdodavatele, je prakticky nemožné zjistit výši cen svých konkurentů.

Tab. č. 25: Konkurenční firmy, rozsah činností ČR a SRN

Název společnosti	sítotisk	svařování	lisování	lakování	odbyt produkce v tuzemsku	odbyt produkce v zahraničí
ComWa, s.r.o.	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Kovosreal s.r.o.	ano	ne	ano	ano	ano	ne
STROJÍRNA BOHEMIA, spol. s r.o.	ne	ano	ano	ano	ano	ano
S.A.F. Praha spol. s r.o.	ne	ne	ne	ano	ano	ne
WK servis Planá s.r.o.	ne	ne	ano	ano	ano	ne
SMB Schnekenburger GmbH	ne	ano	ano	ano	ne	ano
Blechmanufaktur GmbH	ano	ano	ano	ano	ne	ano
W&K GbR	ne	ano	ano	ano	ano	ano
SaF GmbH	ne	ano	ne	ano	ne	ano
ProMet GmbH	ne	ne	ano	ano	ne	ano
PODÍL KONKURENCE	30%	60%	80%	100%	60%	70%

Zdroj: internetové stránky jednotlivých firem

Z tabulky je patrné, že nejvíce firem a to 100%, se zabývá prováděním lakování dané produkce. Úplným opak je ale sítotisk, ve kterém by mohla firma dále rozvíjet svůj potenciál např. pořízením nového stroje na sítotisk, díky kterému by získala konkurenční výhodu a nové zákazníky.

Možní noví konkurenti

Bariéry vstupu nejsou příliš veliké. Největší překážkou je získání vhodných prostorů pro velké stroje. Potřebné vybavení lze pořídit pomocí leasingu, takže nová společnost nepotřebuje do začátku tak vysoký kapitál. Firmy v tomto oboru mají většinou oddané zákazníky, takže „přetažení“ zákazníka je pro nového konkurenta

velmi složité. Firma ComWa spol. s r.o. má spokojené zákazníky, kteří jsou velmi loajální a věrní svému obchodnímu partnerovi.

Zákazníci

Zákazníci vyžadující kvalitní výrobky, což vede firmu k prověřování vlastních dodavatelů a také důslednému dodržování kvalitativních parametrů. Dalším požadavkem je garance a dodržování dodacích lhůt. Pokud firma nebude splňovat představy zákazníků, budou si moci vybrat jiného dodavatele, organizace ztratí klienty a tržby budou klesat, což představuje pro společnost hrozbu.

Dodavatelé

Kvalitní a spolehliví dodavatelé materiálu jsou pro udržení konkurenceschopnosti a také pro naplňování poslání velmi důležití. Na trhu existuje velké množství dodavatelů, ze kterých si firma může vybrat ty nejvhodnější. Společnost si své dodavatele velmi pečlivě vybírá. Tvoří je především pár velkých hráčů, kteří dokáží dodat materiál ve vysoké kvalitě, poskytují firmě různé slevy a také jsou spolehliví v termínech dodávek, což nenarušuje běh výroby společnosti ComWa, spol. s r.o. S těmito dodavateli, se kterými spolupracuje firma již několik let, jsou navázány také přátelské vztahy na úrovni vedení firmy.

Matrice EFE; vyhodnocení výsledků externí analýzy

Ke shrnutí všech hrozeb a příležitostí využijí matici EFE.

Tab. č. 26: Matrice EFE

	Příležitosti (O)	Váha	Stupeň vlivu	Vážený poměr
1	Možnost výběru vhodného dodavatele z velkého množství na trhu	0,11	3	0,33
2	Tlak na zvyšování kvalifikace zaměstnanců vyvolaný růstem nezaměstnanosti	0,18	4	0,72
3	Malá konkurence v poskytování sítotisku	0,22	3	0,66
	Hrozby (T)			
1	Kolísání měnového kurzu	0,21	3	0,63
2	Rostoucí požadavky zákazníků na kvalitu produktu	0,13	3	0,39
3	V důsledku apreciacie zhoršení podmínek vývozu	0,15	3	0,45
	Celkem	1	x	3,18

Zdroj: Vlastní zpracování

Váha byla k jednotlivým příležitostem a hrozbám přiřazena dle jejich důležitosti pro obor. Stupeň vlivu je určen dle vlivu na vizi, cíle a strategie od nejnižšího (1), po největší (4). Výsledkem je hodnota 3,18, která říká, že strategický záměr je na externí prostředí o něco více než středně citlivý. To znamená, že výkyvy a změny faktorů musí být pečlivě pozorovány. To klade vysoké nároky na informační systém, i účinný marketing.

6.4.2 Interní analýza

6.4.2.1 Analýza mikroprostředí

Jde o analýzu vnitřního prostředí podniku, která odráží kulturu organizace.

Management

Management zahrnuje několik důležitých činností: plánování, organizování, motivaci, personální práci, kontrolu. Podívejme se jednotlivě na každou z nich.

Plánování probíhá v organizaci velmi sporadicky. Je jen na úrovni krátkodobého, taktického plánování s cca šest měsíců. Firma nemá ve svých řadách manažera v tom pravém smyslu slova. Vedoucí pracovníci jsou odborníci ve strojírenském průmyslu, ale nedisponují všemi potřebnými manažerskými kompetencemi.

Ve firmě jsou jasně stanoveny vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Podřízeným je dána možnost podílet se na řešení určitého problému, rozhodnutí je ale vždy na nadřízeném. Funguje zde dělba práce, rozdělování úkolů i delegování pravomocí, které slouží k efektivnější práci. Do budoucna by se měla zlepšit komunikace mezi jednotlivými odděleními a informovaností.

V současné době pracuje ve firmě 87 **zaměstnanců**. Vlastníkem a zároveň jednatelem firmy je Ing. Václav Vacík. Obě dvě provozovny řídí jedna osoba, která zároveň zastává funkci prokuristy, jde o pana Václava Votýpku. V podniku je ekonomické, personální, výrobní obchodní a nákupní oddělení. Pořízením sítotisku bude potřeba zajistit vyškolení dvou stávajících zaměstnanců, kteří zajistí obsluhu nového stroje. Odhadovaný počet zaměstnanců v roce 2013 je 88. Firma také počítá se zvyšování kvalifikace zaměstnanců, potažmo jejich mezd, což by mělo být zahrnuto ve finančním plánu.

Jako jeden z **motivačních** prvků jsou poskytovány zaměstnanecké výhody: V areálu firmy je zajištěna jídelna, aby se nemuselo chodit až do centra města, část nákladů na oběd hradí zaměstnavatel. Firma poskytuje příspěvky buď na životní pojištění nebo penzijní připojištění. Od roku 2012 bude firma motivovat zvyšováním mezd pracovníkům, kteří si zvýší svoji kvalifikaci - průměrně o 2% ročně na základě dosaženého zvýšení kvalifikace (certifikát, potvrzení o absolvování školení). K motivaci vedoucích pracovníků přispěje zajištění jazykových kurzů. Motivovat bude firma také společnými akcemi.

Ke **Kontrolě** jsou využívány pravidelné porady, kde si pověření pracovníci vymění informace a dozvědí se, jak plní zadané cíle. Výstupem porady jsou zápisy, které slouží k tomu, aby se nestávalo, že nějaký úkol je opakovaně neplněn.

Marketing

Produkt

Společnost má konkurenční výhodu zejména v technické odbornosti a v kvalitě nabízených výrobků. Firma dokáže velmi rychle reagovat na zákaznické požadavky. Firma bude i nadále vyrábět ve velkých i malých sériích. Pořízením nového stroje bude od ledna 2013 provádět kvalitnější sítotisk.

Cena

Na trhu převládají v současné době podle dostupných informací podobné ceny jako ve firmě ComWa, spol. s r.o. Podnik bude poskytovat slevy odběratelům, kteří budou realizovat zakázku v hodnotě 375 000 Kč (15 000 EUR), a to 10%. Další 5% sleva bude poskytnuta každé německé firmě, která realizuje svůj obchod u společnosti ComWa, spol. s r.o. s vidinou alespoň roční spolupráce.

Propagace

Co se týče propagace a prostředků s ní spojenou, podnik ComWa, spol. s r.o. disponuje jednak tištěnými propagačními letáky se základními údaji o firmě, dále pak webovými stránkami v českém, německém a anglickém jazyce. Tištěné materiály se používají při prvním kontaktu s novým zákazníkem či při případné účasti na veletrzích.

Celkem bohatá škála propagačních materiálů bude rozšířena o inzerci v zahraničních periodikách, např. v Bayerische Staatszeitung, nebo v Berliner Abendblatt, aby se o kvalitní práci firmy ComWa spol. s r.o. dozvěděli potenciální zákazníci.

Firma se bude pravidelně účastnit v následujících letech nejen českých veletrhů a výstav, ale také mezinárodních a zahraničních veletrhů s cílem navázání nových kontaktů v zahraničí a rozšíření povědomí o svých výrobcích.

Finance a účetnictví

Finanční situace podniku je velmi podrobně rozebrána v kapitole č. 4.

Výroba/služby

Výroba probíhá efektivně, také díky používání moderní technologie. Ke zvýšení konkurenceschopnosti může dojít nákupem nového poloautomatického sítotisku.

Informační systémy

Informační infrastruktura, která tvoří spojení firmy s dodavateli a zákazníky je tvořena e-mailem, internetem, pevnou i mobilní sítí. Dříve se ve firmě zavedl informační systém CIS (ComWa information system), ten nebyl ale zcela funkční a nevyhovoval potřebám firmy. V současné době má podnik propůjčen Ecosoft Krásná Hora, který je využíván pro účely vedení podvojného účetnictví.

Telefonická nebo e-mailová objednávka je vytištěna. Vedoucí výroby ji označí, napíše na ni termín dodání a vytvoří kopii k archivaci, kdyby došlo ke ztrátě na dalších úrovních řetězce. Vedoucí obchodního úseku přidělí jedinečný kód výrobku dle zákazníka, počet kusů, zkontroluje cenu dle nabídky a termín dodání. Originál putuje do ekonomického úseku, kde se o něm provede účetní záznam v Ecosoftu a kopie do výrobního úseku, kde je zpracován v CISu (podklady pro výrobu – pracovní postup, potřeba materiálu...). Dále předáno obchodnímu úseku, který opět připraví tzv. předběžnou přípravu dodávky s množstvím, co se má za týden vyrobit a předat na dílnu. Konečná faktura je také zpracována v Ecosoftu.

Z informací poskytnutých firmou se ukazuje, že současný stav informačního systému je nevyhovující. Je třeba zajistit jeden informační systém, který pokryje potřeby celého řetězce činností od objednávky až po fakturaci.

Silné a slabé stránky vyplývající z interní analýzy, matice IFE

Z provedené vnitřní analýzy vyloučily silné a slabé stránky společnosti ComWa spol. s r.o., které jsou shrnuty v následujícím výčtu a využity v matici IFE.

Silné stránky (S):

Kvalifikovaná pracovní síla.

Funkční dělba práce, delegování pravomocí.

Vysoká kvalita výrobků.

Moderní technické zařízení.

Nízká zadluženost.

Kladná hodnota HV.

Vysoká hodnota ROS.

Kladný ČPK.

Velmi dobrá platební schopnost.

Slabé stránky (W):

Pouze krátkodobé plánování.

Klesající pohotová likvidita.

Nevyhovující informační systém.

Postup sestavení matice IFE je velmi podobný jako u matice EFE s tím rozdílem, že nyní se zaměřujeme na silné a slabé stránky podniku. Opět jsou přiděleny každému faktoru váhy dle důležitosti, poté jsou tyto faktory ohodnoceny a vynásobeny váhou a stupněm vlivu. Výsledkem je suma vážených poměrů jednotlivých faktorů.

Tab. č. 27: Matice IFE

	Silné stránky (S)	Váha	Stupeň vlivu	Vážený poměr
1	Kvalifikovaná pracovní síla	0,22	4	0,88
2	Moderní technické zařízení	0,2	3	0,6
3	Kladná hodnota HV	0,21	3	0,63
	Slabé stránky (W)			
1	Klesající pohotová likvidita	0,13	2	0,26
2	Nevyhovující informační systém	0,1	1	0,1
3	Pouze krátkodobé plánování	0,14	2	0,28
	Celkem	1	x	2,75

Zdroj: vlastní zpracování

Vyšla hodnota 2,75, což je střední hodnocení. Podle tohoto váženého poměru můžeme říci, že podnikatelský záměr podniku se opírá o silnější interní pozici podniku.

6.5 Strategická analýza

Poté, co byly v interní analýze zjištěny silné a slabé stránky firmy a v externí analýze příležitosti a hrozby, bude zapotřebí vygenerovat alternativní strategie a vybrat tu optimální. Ke strategické analýze bude využita matice IE, TOWS a SPACE, k výběru optimální strategie matice TAS.

6.5.1 Matice IE

Matice IE představuje kombinaci výsledků interního a externího hodnocení. Zanášíme do ní výsledku z matice IFE a EFE, v našem případě 2,75 a 3,18.

Obr. č. 12: Matice IE

		Interní hodnocení		
		Silné	Střední	Slabé
Externí hodnocení	Vysoké	I.	II.	III.
	Střední	IV.	V.	VI.
	Nízké	VII.	VIII.	IX.

Zdroj: vlastní zpracování podle prezentací doc. Emila Vacíka

Z obrázku je patrné, že se firma nachází v oblasti II. matice IE, což znamená: „Stavěj a zajišťuj růst.“ Použitelné strategie pro tuto oblast jsou penetrace na trh, rozvoj trhu nebo např. vývoj produktu.

6.5.2 Matice TOWS

Při hledání vhodné strategie se sledují výsledky z matic IFE a EFE. V matici TOWS jsou vypsány všechny silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby. Kombinací jednotlivých faktorů získáme možné strategie, které by mohla daná firma využít.

Tab. č. 28: Matice TOWS

Matice TOWS	Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
	Kvalifikovaná pracovní síla	Nevyhovující informační systém
	Moderní technické zařízení	Klesající pohotová likvidita
	Dobrá platební schopnost	Pouze krátkodobé plánování.
Příležitosti (O)	Strategie (SO) – Ofenzivní přístup	Strategie (WO) – Opatrný přístup
	Využít silných stránek na aplikovaných příležitostech.	Překonat slabé stránky při sdílení příležitostí.
Možnost výběru vhodného dodavatele z velkého množství na trhu	Dobrá platební schopnost jako motiv pro dodavatele uzavřít s námi výhodný kontrakt	Zaměřit se na dlouhodobé (strategické) plánování k získání stabilní pozice na trhu sítotisku
Tlak na zvyšování kvalifikace zaměstnanců vyvolaný růstem nezaměstnanosti	Kvalifikovaná pracovní síla a moderní technické vybavení k získání konkurenční výhody a silné pozice v sítotisku	Kvalitnější pracovní síla bude náhradou nevyhovujícího informačního systému
Malá konkurence v poskytování sítotisku		
Hrozby (T)	Strategie (ST) – Ukázat sílu a uniknout nebezpečí	Strategie (WT) – Ustupovat, kompromisy
	Využít silných stránek a vyhnout se hrozbám.	Minimalizovat slabé stránky a vyhýbat se hrozbám.
Kolísání měnového kurzu	Kvalifikovaná pracovní síla a moderní technické zařízení poslouží k uspokojení rostoucích požadavků na kvalitu.	Motivovat zaměstnance ke zvyšování produktivity a vyhnout se prodeje do zahraničí a tím i kolísavému měnovému kurzu
Rostoucí požadavky zákazníků na kvalitu produktu	S dobrou platební bilancí dokáže firma překonat hrozbu výkyvů měnového kurzu.	
V důsledku aprece zhoršení podmínek vývozu		

Zdroj: vlastní zpracování

V této matici byl zvážen vzájemný vliv externích a interních faktorů. Silné stránky převažují nad slabými a příležitosti jsou silnější než hrozby. Matice TOWS určila, že společnost by měla využívat strategie SO, tj. využít svých silných stránek pro dané příležitosti. Společnost by se měla zaměřit na ofenzivní přístup.

6.6 Výběr optimální strategie

Strategická analýza, provedená v kapitole č. 6.5 nám dala následující výsledky. Z matice IE vyšla pozice firmy v poli „Stavěj a zajišťuj růst“. Takto matice doporučuje

firmě strategii penetrace na trh či rozvoj trhu. Z matice TOWS je zřejmé, že firma má silné postavení k blokování nebezpečí a přístup, který může využít je přístup ofenzivní. K tomu, abychom vybrali jednu, optimální strategii využijeme matice TAS, ze které zjistíme, zda je vhodnější strategie penetrace na trh, nebo rozvoj trhu.

Ke každému faktoru externí a interní analýzy se přiřadí hodnocení (H). Dále určíme koeficient vlivu (KV) pro danou strategii (0-4). Celkový vliv (CV) daného faktoru je součinem H a KV. Vybereme tu strategii, která má vyšší součet CV.

Tab. č. 29: Matice TAS

Faktory externí a interní analýzy	Hodnocení	Penetrace na trh		Rozvoj trhu	
	H	KV	CV	KV	CV
Příležitosti					
Možnost výběru vhodného dodavatele z velkého množství na trhu	1	2	2	2	2
Tlak na zvyšování kvalifikace zaměstnanců vyvolaný růstem nezaměstnanosti	3	3	9	3	9
Malá konkurence v poskytování sítotisku	4	3	12	3	12
Hrozby					
Kolísání měnového kurzu	4	3	12	3	12
Rostoucí požadavky zákazníků na kvalitu produktu	4	3	12	4	16
V důsledku apreciace zhoršení podmínek vývozu	3	3	9	3	9
Silné stránky			0		0
Kvalifikovaná pracovní síla	4	2	8	4	16
Moderní technické zařízení	4	4	16	4	16
Kladná hodnota HV	4	3	12	4	16
Slabé stránky			0		0
Klesající pohotová likvidita	1	3	3	3	3
Nevyhovující informační systém	2	3	6	4	8
Pouze krátkodobé plánování	2	3	6	3	6
Celkem	x	x	107	x	125

Zdroj: vlastní zpracování

Z matice TAS vyplývá, že nejvhodnější strategií pro firmu ComWa spol. s r.o. je rozvoj trhu. Ve strategické analýze je vždy také třeba uvažovat možná rizika, která mohou nastat.

6.7 Korekce vize a cílů

Z jednotlivých analýz vyšlo najevo, že má společnost dostatečně stabilní finanční a uspokojivé konkurenční postavení k tomu, aby do roku 2013 naplnila své strategické cíle. Je bráno v úvahu riziko kolísání měnového kurzu, které by mělo být promítnuto do finančního plánu. Výsledkem provedené strategické analýzy, která počítá i s výše uvedenými riziky, je fakt, že stanovená strategie rozvoje trhu byla na začátku

práce zvolena správně v souladu s interními i externími faktory působícími na danou společnost.

7 ZÁVĚR

Cílem této práce bylo odhalit příčiny poslední známé hospodářské krize, která ochromila svět. Provést finanční analýzu vybraného podniku ComWa spol. s r.o. a zjistit, zda měla krize na firmu vliv. S pomocí odborné literatury, výkazů rozvahy, zisku a ztráty, cash flow, konzultací s pracovníkem ekonomického oddělení Ing. Pavlem Fedorem a vedoucím práce Ing. Miroslavem Pavlákem, Ph.D. byl tento cíl dle názoru autorky naplněn.

Diplomová práce byla rozdělena na šest hlavních částí. V první kapitole bylo zjištěno, že na začátku globální hospodářské krize stála finanční hypoteční krize v USA, kterou zapříčinilo více faktorů, které působily i několik let. Poté se kvůli propojenosti finančních systémů tato krize rozšířila v roce 2008 do celého světa a stala se z ní hospodářská krize. Důsledky krize jsou popsány jak pro USA, tak pro Evropu a ČR (2008 – 2011).

Ve druhé kapitole je charakterizován podnik z hlediska jeho historie, organizační struktury, výrobního programu a technického vybavení, kterým disponuje.

Třetí kapitola je stále teoretická a zabývá se tématem finanční analýzy. Pozornost je zaměřena na předmět finanční analýzy, její cíle, funkce, uživatele a možné postupy provádění.

Nejrozsáhlejší část (čtvrtá kapitola) se věnuje praktickému provedení finanční analýzy zvoleného podniku ComWa spol. s r.o. Tato analýza je provedena zvláště pro období před krizí (2004 – 2007) a pro období krize (2008 – 2011). Konkrétně jsou analyzovány absolutní ukazatele (rozbor rozvahy, výkazu zisku a ztráty), tokové ukazatele (výkaz cash flow), rozdílové ukazatele (čistého pracovní kapitál), poměrové ukazatele (ukazatele aktivity, likvidity, rentability, zadluženosti a produktivity) a také hodnotové ukazatele (ukazatel EVA).

Pátá kapitola obsahuje shrnutí toho, jak si firma stála před krizí a jak je tomu v současné době. Bylo zjištěno, že krize na danou společnost měla vliv, a to především v roce 2009, kdy se spousta ukazatelů vyvíjí v negativním směru. Tyto důsledky však nejsou zásadního charakteru. Firma přečkala krizi velmi dobře bez fatální ujmy. Klesaly objednávky, v důsledku čehož klesali i tržby. Nicméně zisk byl i v tomto nehojném roce

kladný. Negativním jevem bylo také propuštění 14 zaměstnanců. Zlepšení ukazatelů a ekonomické situace podniku nastalo hned následující rok.

Poslední kapitola předkládá návrh opaření, aby se firma stala ještě úspěšnější a i nadále byla schopná ustát případnou další krizi. Autorka se pokouší na základě získaných informací o podniku vypracovat strategický plán na pět let dopředu. Je stanovena vize společnosti, cíle, strategie. Je provedena interní a externí analýza a současně také strategická analýza, ve které se ověřuje zda na počátku zvolená strategie byla navržena správně. Pokud by se firma rozhodla řídit se tímto plánem, bylo by zapotřebí k němu rozpracovat finanční perspektivu, tj. prognózu toho, jak se budou vyvíjet jednotlivé položky finančních výkazů v následujících pěti letech. Implementace strategického plánu by mohla být rozpracována např. pomocí metody balanced scorecard.

8 SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Seznam tabulek:

Tab. č. 1: Kategorie zisku a jejich vlastnosti	31
Tab. č. 2: Procentní podíl vybraných položek aktiv 2004-2011	40
Tab. č. 3: Procentní podíl vybraných položek pasiv 2004-2011	41
Tab. č. 4: Horizontální analýza vybraných položek aktiv rozvahy 2004-2011 (v tis. Kč)	43
Tab. č. 5: Horizontální analýza vybraných položek pasiv rozvahy 2004-2011 (v tis. Kč)	46
Tab. č. 6: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztráty 2004-2011 (v tis. Kč)	48
Tab. č. 7: Cash flow vybraných položek v 2004-2011 (v tis. Kč)	52
Tab. č. 8: Ukazatel čistého pracovního kapitálu v letech 2004–2011 (v tis. Kč)	54
Tab. č. 9: Ukazatel ROA 2004-2011 (v tis. Kč)	55
Tab. č. 10: Průměrná hodnota ROA 2004–2011 (zpracovatelský průmysl).....	56
Tab. č. 11: Ukazatel ROE 2004-2011 (v tis. Kč).....	56
Tab. č. 12: Průměrná hodnota ROE 2004–2011 (zpracovatelský průmysl)	57
Tab. č. 13: Ukazatel ROS 2004-2011 (v tis. Kč).....	58
Tab. č. 14: Vývoj kurzu české koruny vůči euru za 2004-2011 (měsíční průměry)	59
Tab. č. 15: Průměrná hodnota ROS 2004–2011 (zpracovatelský průmysl)	59
Tab. č. 16: Ukazatel rentability nákladů 2004–2011 (v tis. Kč).....	60
Tab. č. 17: Ukazatel běžné likvidity 2004–2011 (v tis. Kč).....	61
Tab. č. 18: Ukazatel pohotové likvidity 2004–2011 (v tis. Kč).....	63
Tab. č. 19: Ukazatel rychlosti obratu a doby obratu pohledávek 2004–2011 (v tis. Kč).....	65
Tab. č. 20: Ukazatel celkové zadluženosti 2004–2011 (v tis. Kč).....	66
Tab. č. 21: Kvóta vlastního kapitálu 2004–2011 (v tis. Kč).....	67
Tab. č. 22: Přidaná hodnota na zaměstnance 2004 – 2011 (v tis. Kč).....	67

Tab. č. 23: EVA 2004-2011.....	69
Tab. č. 24: Vývoj průměrného ročního kurzu české koruny vůči euru 2010 - 2013	80
Tab. č. 25: Konkurenční firmy, rozsah činností ČR a SRN.....	82
Tab. č. 26: Matice EFE.....	83
Tab. č. 27: Matice IFE	87
Tab. č. 28: Matice TOWS.....	89
Tab. č. 29: Matice TAS.....	90
Seznam obrázků:	
Obr. č. 1: Vývoj indexu Dow Jones za rok 2008, 2009	13
Obr. č. 2: Hospodářský růst ve světě a ve vyspělých zemích 2008 - 2012.....	15
Obr. č. 3: Hospodářský růst ve světě a v rozvojových a rozvíjejících se zemích 2008 - 2012	15
Obr. č. 4: Organizační struktura ComWa, spol. s r.o.....	21
Obr. č. 5: Vývoj ukazatele ROA 2004–2011	55
Obr. č. 6: Vývoj ukazatele ROE 2004–2011	57
Obr. č. 7: Vývoj ukazatele rentability nákladů 2004–2011	60
Obr. č. 8: Porovnání ukazatele ROA a ukazatele běžné likvidity 2004-2011	63
Obr. č. 9: Srovnání ukazatelů běžné a pohotové likvidity 2004-2011	64
Obr. č. 10: Podíl segmentů na celkových tržbách.....	75
Obr. č. 11: Podíl tržeb z Německa a ČR na jednotlivých segmentech	76
Obr. č. 12: Matice IE	88

9 SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CF	Cash flow
CIS	ComWa information system
ČNB	Česká národní banka
ČPK	čistý pracovní kapitál
EAT	zisk po zdanění navýšený o úroky po zdanění
EBIT	zisk před úhradou nákladových úroků a daně z příjmu
EBT	hospodářský výsledek snížený o úroky
ESRB	European Systemic Risk Board
EVA	Economic Value Added, ekonomická přidaná hodnota
HV	hospodářský výsledek
ISO	International Organization for Standardization, mezinárodní organizace pro normalizaci
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností
ROA	return on assets, ukazatel rentability celkových vložených aktiv
ROCE	return on capital employed, ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů
ROE	return on common equity, ukazatel rentability vlastního kapitálu
ROS	return on sales, ukazatel rentability tržeb

10 SEZNAM LITERATURY

Monografie:

FREIBERG, F. *Finanční controlling: koncepce finanční stability firmy*. 1. vydání, Praha: Management Press, 1996, 199 s., ISBN 80-85943-03-4

JESLÍNKOVÁ, M. *Hodnocení ekonomické situace podniku ComWa spol. s r.o. a stanovení návrhu na její zlepšení*. Cheb: 2010

JESLÍNKOVÁ, M. *Strategický plán ComWa, spol. s r.o.* Plzeň: 2012

KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. *Finanční analýza: krok za krokem*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2005, 137 s., ISBN 80-7179-321-3

KISLINGEROVÁ, E. *Podnik v časech krize: Jak se nedostat do potíží a jak se dostat z potíží? Zkušenosti ze světové recese let 2007-2009*. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 80-7179-321-3

KLVAČOVÁ a spol. *Světová ekonomická krize: příčiny, projevy, perspektivy*. Professional publishing: 2009. ISBN 978-80-7431-012-6

KOVANICOVÁ, D., KOVANIC, P. *Poklady skryté v účetnictví. Díl 2, Finanční analýza účetních výkazů*. 2. aktualizované vydání, Praha: Polygon, 1995, 504 s., ISBN 80-85967-07-3

MRAZÍKOVÁ, P. *Analýza účinků finanční krize a hospodářské recese vybraného odvětví*. Plzeň: 2010.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vydání, Praha: Grada Publishing a.s., 2008, 120 s., ISBN 978-80-247-2481-2

SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vydání, Brno: Computer Press, a.s., 2007, ISBN 978-80-251-1830-6

SOROS, G. *The new paradigm for financial markets. The credit crisis of 2008 and what it means*. New York: Public Affairs, 2008. ISBN 978-1-58648-683-9

SŮVOVÁ, H., SRPOVÁ, J. a kol. *Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači*. 1. vydání, Praha: Bankovní institut, a.s., 1999, ISBN 80-7265-027-0

SYNEK, M. *Podniková ekonomika*. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2000, 456 s., ISBN 80-7179-388-4

VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. 2. vydání, Praha: Ekopress, 1999, 324 s., ISBN 80-86119-21-1

Elektronické a ostatní zdroje:

HOLANOVÁ, Tereza. *Finanční krize – co je to*. [online] 25.11.2009. [cit. 2012-03-15] Dostupné z: <http://zelvinkaterinka.blog.cz/0911/financni-krize-co-je-to>

HOLMAN, Robert. *Fed americkou ekonomiku nespasí*. [online] Praha: ČNB 21.4.2008. [cit. 2012-03-15] Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/clanky_rozhovory/media_2008/cl_08_080421.html

ROGERS, Jim. *Už je jisté, že přijde další krize, která bude horší než v roce 2008*. [online]. Ihned.cz, Aktualizace 9.11.2011, [cit. 2012-03-10] Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-53581730-jim-rogers-uz-je-jiste-ze-prijde-dalsi-krize-ktera-bude-horsi-nez-v-roce-2008>

SACHS, Jeffrey. *Boom, Bust and Recovery in the World Economy*. [online] Project Syndicate, 24.10.2008. [cit. 2012-02-15] Dostupné z: <http://www.project-syndicate.org/commentary/sachs146>

TOMAN, Lukáš. *Finanční krize*. [online] 2009. [cit. 2012-03-10] Dostupné z: <http://absolventi.gymcheb.cz/2009/lutoman/Oktava%20-%20SP%20VOS/zaver.html>

TOPERCZEROVÁ, Michaela. *Začíná další finanční krize. A bude to peklo!* [online] investiční web, 2011, Dostupné z: <http://www.investicniweb.cz/ekonomika/2011/6/13/clanky/zacina-dalsi-financni-krize-bude-peklo/>

VACÍK, Emil. *Prezentace k předmětu KPM/SMA*. [online] Plzeň: ZČU 2011, [cit. 2012-02-08] Dostupné z: <http://www.portal.zcu.cz>

ComWa spol. s r.o. [online] [cit. 2010-02-01] Dostupné z: <http://www.comwa.cz>

Dow Jones Industrial Average. Yahoo! Finance [online]. [cit. 2012-03-10] Dostupné z: <http://finance.yahoo.com/echarts?s=%5EDJI#symbol=^dji;range=20080107,20090102;compare=;indicator=volume;charttype=area;crosshair=on;ohlcvolumes=0;logscale=off;source=undefined;>

Ediční plán 2004-2007. [online] Praha: Český statistický úřad, 2010, Aktualizace 6.11.2009, [cit. 2010-02-02] Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/p/8006-09>

Ediční plán 2006-2009. [online] Český statistický úřad, Aktualizace 15.12.2012, [cit. 2012-03-15] Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/publ/8006-11-r_2011

Finanční stabilita. [online] Praha: ČNB, [cit. 2012-03-21] Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/

HICP - inflation rate. [online] Eurostat. [cit. 2010-04-06] Dostupné z: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&language=en&pcode=tsieb060&tableSelection=1&footnotes=yes&labeling=labels&plugin=1>

Kurzy devizového trhu - měsíční průměry. [online] Praha: ČNB, 2003-2010, [cit. 2010-04-06] Dostupné z:
http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/prumerne_mena.jsp?mena=EUR

Oficiální server českého soudnictví. [online] Praha: Ministerstvo spravedlnosti, Aktualizace 13.11.2009, [cit. 2009-12-01] Dostupné z: <http://www.justice.cz>

Propagační materiály firmy ComWa spol. s r.o.

Real GDP growth rate – volume [online] Eurostat. [cit. 2010-04-06] Dostupné z:
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsieb020>

Sdělení komise Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. [online] Brusel: ČNB 3.3.2010, [cit. 2012-03-25] Dostupné z
http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_CS_ACT_part1_v1.pdf

Účetní výkazy firmy ComWa spol. s r.o.

Výnosy státních dluhopisů. [online] Praha: ČNB, [cit. 2012-03-21] Dostupné z
http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=2&p_des=50&p_sestuid=450&p_uka=6&p_strid=EBA&p_od=200401&p_do=201112&p_lang=CS&p_format=0&p_decsep=%2C

Zaměstnanost a nezaměstnanost. [online] Praha: ČSÚ, [cit. 2012-03-20] Dostupné z:
http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=PRA1010CU&&kapitola_id=3

Zpráva o finanční stabilitě 2009/2010. [online] Praha: ČNB, 2010, ISBN 978-80-87225-23-3. [cit. 2012-03-10] Dostupné z:
http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/FS_2009-2010/FS_2009-2010.pdf

Zpráva o finanční stabilitě 2010/2011. [online] Praha: ČNB, 2011, ISBN 978-80-87225-23-3. [cit. 2012-03-10] Dostupné z:
http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2010-2011/fs_2010-2011.pdf

11SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Rozvaha 2004-2011 (v tis. Kč)

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty 2004-2011 (v tis. Kč)

Příloha C: Výkaz cash flow 2004-2011 (v tis. Kč)

Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0	0	0	0
Stát - daňové pohledávky	786	422	1 208	1 598	1 604	396	0	0
Ostatní poskytnuté zálohy	657	99	591	183	429	540	481	585
Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiné pohledávky	1 059	0	0	-1	2	0	0	243
Finanční majetek	17 612	22 891	23 402	19 126	18 394	29 586	19 393	21 213
Peníze	114	105	74	113	62	61	37	84
Účty v bankách	17 498	22 786	23 328	19 013	18 332	29 525	19 356	21 129
Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0
Pořizovaný krátkodobý majetek	0	0	0	0	0	0	0	0
OSTATNÍ AKTIVA - přechodné účty aktiv	2 808	2 070	1 582	3 338	1 989	533	409	441
Časové rozlišení	2 808	2 070	1 582	3 338	1 989	533	409	441
Náklady příštích období	2 773	2 070	1 582	3 291	1 989	533	364	438
Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0	0	0	0
Příjmy příštích období	35	0	0	47	0	0	45	3
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PASIVA CELKEM	55 896	62 674	67 439	65 534	68 349	65 423	56 886	75 962
VLASTNÍ KAPITÁL	51 657	57 161	62 015	60 387	63 298	61 691	52 067	70 183
Základní kapitál	100	100	100	100	100	100	100	100
Základní kapitál	100	100	100	100	100	100	100	100
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Změny vlastního kapitálu	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0	0
Emisní ážio	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0	0	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	25	25	25	25	25	25	25	25
Zákonný rezervní fond	25	25	25	25	25	25	25	25
Statutární a ostatní fondy	0	0	0	0	0	0	0	0
Hospodářský výsledek minulých let	46 573	49 054	54 237	53 754	57 270	58 921	43 260	46 745
Nerozdělený zisk minulých let	46 573	49 054	54 237	53 754	57 270	58 921	43 260	46 745
Neuhrazená ztráta minulých let	0	0	0	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	4 959	7 982	7 653	6 508	5 903	2 645	8 682	23 313
CIZÍ ZDROJE	3 959	5 165	5 015	4 925	5 021	3 532	4 356	5 074
Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervy podle zvláštních právních předpisů	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	685	866	1 034	881	1 098	1 141	1 198	1 198
Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky k ovládanými a řízenými osobami	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky ke společ., člen. družstva a k účastníkům sdružení	0	0	0	0	0	0	0	0
Přijaté zálohy	0	0	0	0	0	0	0	0
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0	0	0	0
Směnky k úhradě	0	0	0	0	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiné závazky	0	0	0	0	0	0	0	0

Odložený daňový závazek	685	866	1 034	881	1 098	1 141	1 198	1 198
Krátkodobé závazky	3 274	4 299	3 981	4 044	3 923	2 391	3 158	3 876
Závazky z obchodních vztahů	1 636	2 894	2 049	2 085	1 799	752	416	2 143
Závazky k ovládaným a řízeným osobám	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky ke společ., člen. družstva a k účastníkům sdružení	49	55	69	80	49	39	40	-264
Závazky k zaměstnancům	879	915	1 054	1 098	1 166	874	1 109	1 209
Závazky ze sociálního zabezpečení a ZP	434	412	627	633	660	453	643	723
Stát - daňové závazky a dotace	0	0	0	0	0	0	860	43
Přijaté zálohy	0	0	0	0	0	0	48	0
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	261	6	158	128	231	256	24	3
Jiné závazky	15	17	24	20	18	17	18	19
Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0	0	0	0	0
Bankovní úvěry dlouhodobé	0	0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé bankovní úvěry	0	0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0	0	0	0
OSTATNÍ PASIVA - přechodné účty pasiv	280	348	409	222	30	200	463	705
Časové rozlišení	280	348	409	222	30	200	463	705
Výdaje příštích období	280	201	328	206	30	200	463	705
Výnosy příštích období	0	147	81	16	0	0	0	0

Příloha B: Výkaz zisku a ztráty 2004-2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby za prodej zboží	32	37	16	179	0	10	0	0
Náklady vynaložené na prodané zboží	32	37	16	167	0	10	0	0
OBCHODNÍ MARŽE	0	0	0	12	0	0	0	0
Výkony	86 688	87 756	93 890	96 474	91 551	66 200	72 895	111 295
Tržby za prodej vlastních výrobků a sl.	86 090	88 037	94 426	97 671	89 840	66 886	72 665	106 452
Změna stavu zásob vlastní výroby	598	-519	-752	-1 198	1 711	-722	230	4 843
Aktivace	0	238	216	1	0	36	0	
Výkonová spotřeba	53 602	50 969	54 923	59 847	57 521	37 430	37 940	51 524
Spotřeba materiálu a energie	31 456	31 462	34 138	35 742	33 773	20 509	25 521	36 069
Služby	22 146	19 507	20 785	24 105	23 748	16 921	12 419	15 455
PŘIDANÁ HODNOTA	33086	36787	38967	36639	34030	28770	34955	59771
Osobní náklady	24 193	24 953	27 377	28 139	27 877	22 029	25 122	32 537
Mzdové náklady	17 336	17 963	19 718	20 284	20 055	16 162	18 313	23 744
Odměny členům orgánů spol. a družstva	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady na sociální zabezpečení a ZP	6 047	6 273	6 891	7 071	6 984	5 216	6 069	7 941
Sociální náklady	810	717	768	784	838	651	740	852
Daně a poplatky	53	89	69	86	60	62	115	95
Odpisy dl. nehmot. a hmotného majetku	1 712	1 856	2 026	1 861	2 076	2 210	2 078	2 364
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	2 755	2 680	2 284	2 837	2 628	1 686	3 587	3 073
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	190	441	0	500	86	0	1 518	1 191
Tržby z prodeje materiálu	2 565	2 239	2 284	2 337	2 542	1 686	2 069	1 882
Zůst. cena prod. dl. majetku a materiálu	2 427	2 219	2 239	2 272	2 504	1 656	2 074	1 971
Zůst. cena prodaného dlouhodob. majetku	9	92	0	0	0	0	48	130
Prodaný materiál	2 418	2 127	2 239	2 272	2 504	1 656	2 026	1 841
Změna stavu rezerv a oprav. položek v provoz. obl. a komplex. nákladů příš. obd.	-286	-291	-274	281	-360	-272	-283	-142
Ostatní provozní výnosy	1 833	1 951	2 382	2 704	2 489	1 457	2 222	2 969
Ostatní provozní náklady	924	572	740	864	847	741	696	672
Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0
Převod provoz. nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0
PROVOZNÍ HV	8651	12020	11456	8677	6143	5487	10962	28316
Výnosy z dl. finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosové úroky	91	137	276	362	215	213	136	17
Nákladové úroky	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní finanční výnosy	887	990	971	1 636	4 818	2 053	791	1 804
Ostatní finanční náklady	1 918	2 420	2 500	2 356	3 800	4 587	1 285	1 824
FINANČNÍ HV	-940	-1293	-1253	-358	1233	-2321	-358	-3
Daň z příjmů za běžnou činnost	2 752	2 745	2 550	1 811	1 473	521	1 919	5 000
splatná	2 067	2 564	2 382	1 965	1 256	478	1 862	5 000
odložená	685	181	168	-154	217	43	57	0
HV ZA BĚŽNOU ČINNOST	4959	7982	7653	6508	5903	2645	8685	23313
Mimořádné výnosy	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimořádné náklady	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
MIMOŘÁDNÝ HV	0	0	0	0	0	0	0	0
Převod podílu na HV společníkům	0	0	0	0	0			
Výsledek hospodaření za účetní období	4959	7982	7653	6508	5903	2645	8685	23313
Výsledek hospodaření před zdaněním	7711	10727	10203	8319	7376	3166	10604	28313

Příloha C: Výkaz cash flow 2004-2011 (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
HV za běžnou činnost bez zdanění (+/-)	7 711	10 727	10 203	8 319	7 376	3165	10604	28593
Úpravy o nepeněžní operace	1 962	1 636	2 804	-631	2 750	3 373	348	1 333
Odpisy stálých aktiv, pohledávek a opravné položky k nabytému majetku	1 724	1 578	1 819	1 639	1 867	1 927	1797	2222
Změna stavu opravných položek	-2	-7	9	565	-77	12	0	0
Změna stavu rezerv	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady příštích období	373	703	487	-1 709	1 303	1 455	169	-74
Výdaje příštích období	-67	-79	126	-122	-176	170	264	242
Výnosy příštích období	0	147	-65	-65	-16	0	0	0
Příjmy příštích období	-34	35	0	-47	48	0	-45	42
Změna stavu dohadných položek	240	-255	152	-30	102	25	-231	-21
Zisk/ztráta z prodeje stálých aktiv	-181	-349	0	-500	-86	0	-1470	-1061
Nákladové úroky s výjimkou kapit.úroků a vyúčt.výnos.úroků	-91	-137	276	-362	-215	-216	-136	-17
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, placenými úroky a mimořádnými položkami	9 673	12 363	13 007	7 688	10 126	6 538	10 952	29 926
Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-487	-168	-3 043	-163	-2 292	9 284	-356	-8 363
Změna stavu pohledávek z provozní činnosti	-113	-2 030	-2 573	-413	-1 136	7 880	-93	-4090
Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti	714	1 734	-1 716	-44	391	-662	1245	1626
Změna stavu zásob	-1 088	128	1 246	294	-1 547	2 066	-1508	-5899
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, placenými úroky a mimořádnými položkami	9 186	12 195	9 964	7 525	7 834	15 822	10 596	21 563
Placené úroky	0	0	0	0	0	0	0	0
Přijaté úroky	91	137	276	361	215	213	136	17
Placené daně	-2 751	-2 745	-2 550	-1 812	-1 473	-521	-1919	-5000
Příjmy a výdaje s mimoř. účetními případy	0	0	0	666	0	0	0	-279
Přijaté dividendy a podíly na zisku	0	0	0	0	0	0	0	0
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	6 526	9 587	7 690	6 740	6 576	15 514	8 813	16 301
<i>Peněžní toky z investiční činnosti</i>								
Výdaje spojené s pořízením stálých aktiv	-2 899	-2 268	-3 829	-3 383	-4 399	-76	-2217	-10471
Příjmy z prodeje stálých aktiv	190	441	0	500	86	0	1518	1191
Půjčky a úvěry spřízněným osobám	0	0	0	0	0	0	0	0
Čistý peněžní tok vztahující se k invest. čin.	-2 709	-1 827	-3 829	-2 883	-4 313	-76	-699	-9 280
<i>Peněžní toky z finanční činnosti</i>								
Změna stavu dlouhodobých příp. krátkodobých závazků	0	0	0	0	0	0	0	0
Dopady změn základního kapitálu na peněžní prostředky	-351	-2 479	-2 799	-8 133	-2 995	-4 250	-18 307	-5 200
Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku	0	0	0	0	0	0	0	0
Vypl. Divid. podíly na zisku vč. Sráž.daně z těchto nároků	-351	-2 479	-2 799	-8 133	-2 995	-4 250	-18307	-5200
Čistý peněžní tok vztahující se k finanční čin.	-351	-2 479	-2 799	-8 133	-2 995	-4 250	-18 307	-5 200
Čisté zvýšení, respektive snížení peněžních prostředků	3 466	5 281	1 062	-4 276	-732	11 188	-10 193	1 821
Stav peněžních prostředků (a ekvivalentů) na počátku období	14 148	17 612	22 891	23 402	19 127	18 395	29586	19392
Stav peněžních prostředků (a ekvivalentů) na konci období	17 612	22 891	23 402	19 127	18 395	29 586	19392	21214

ABSTRAKT

JESLÍNKOVÁ, M. *Analýza vývoje podniku ComWa spol. s r.o. v době hospodářské krize*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 106 s., 2012

Klíčová slova: krize, finanční krize, příčiny krize, finanční analýza, metody finanční analýzy, finanční ukazatele, analýza podniku, preventivní protikrizové opatření

Tato diplomová práce se dělí do šesti kapitol. V první kapitole je definována krize, popsány příčiny jejího vzniku a důsledky pro svět a ČR. Ve druhé kapitole je představen podnik ComWa spol. s r.o. Následující kapitola pojednává o cílech, funkcích a metodách finanční analýzy. Ve čtvrté kapitole je provedena analýza absolutních, tokových, rozdílových, poměrových a hodnotových ukazatelů zvláště pro dvě různá období – období před krizí (2004 – 2007) a období krize (2008 – 2011). Kapitola pátá shrnuje a vyhodnocuje výsledky dosažené provedením finanční analýzy. Na závěr autorka navrhuje protikrizové opatření.

ABSTRACT

JESLÍNKOVÁ, M. *Analýza vývoje podniku ComWa Ltd. v době hospodářské krize*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 106 s., 2012

Key words: crisis, financial crisis, cause of crisis, financial analysis, methods of financial analysis, financial indicators, analysis of company, preventive anti-crisis measure

This diploma work is divided into 6 chapters. In the first chapter the crisis is defined and the causes of the rise and the consequences for the world and the Czech Republic are described. In the second chapter the enterprise ComWa Ltd. is introduced. The following chapter discusses the aims, functions and methods of the financial analysis. In the fourth chapter the theory is transferred into practice. The analysis of absolute, flowing, differential and value indexes is performed for two different periods – period before crisis (2004 – 2007) and period of the crisis (2008 – 2011). The fifth chapter summarizes and assesses the results attained by the financial analysis. In conclusion of the diploma work the author suggests an anticrisis move.